สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่องวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี

STUDYING AND DESIGNING BOOK IN ADDING KNOWLEDGE ABOUT FEATURE TYPE "PRASIRATANASADARARAM TEMPLE" FOR CHILDREN AGE 10-12 YEARS OLD.

T073632

ฤดีภรณ์ ลลิตานนท์

RUDEEPORN LALITANON

TN.
ล1427
2550

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 73632
วัน,เดือน,ปี 26 ก.ค. 2550

.b 11801144x
.i.....

สาระนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

STUDYING AND DESIGNING BOOK IN ADDING KNOWLEDGE ABOUT FEATURE TYPE "PRASIRATANASADARARAM TEMPLE" FOR CHILDREN AGE 10-12 YEARS OLD.

RUDEEPORN LALITANON

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF MASTER OF
SCIENCE IN INDUSTRIAL EDUCATION PROGRAM
IN INDUSTRIAL DESIGN TECHNOLOGY
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2007

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อสาระนิพนธ์	เพื่อศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี
ชื่อนักศึกษา	ฤดีภรณ์ ลลิตานนท์
รหัสประจำตัว	46065634
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	เทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ.	2550
อาจารย์ผู้ควบคุมสาระนิพนธ์	รองศาสตราจารย์อุดมศักดิ์ สาริบุตร

บทคัดย่อ

การทำสาระนิพนธ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา และออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี จากหนังสือประวัติ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ของ ศาสตราจารย์ ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง"วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปี ที่ 5 และปีที่ 6 ของโรงเรียนสวนลุมพินี จังหวัดกรุงเทพฯ ประจำปีการศึกษาที่ 2549 จำนวน 30 คน โดยมีนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่างทำการสุ่มตัวอย่าง จากเกณฑ์ของ Krejcic และ Morgan จำนวนประชากรทั้งหมด เป็นหลักร้อย ให้กลุ่มตัวอย่าง 15–30 % ใช้วิธีการสุ่มขั้นตอนเดียว อิงทฤษฎีความน่าจะเป็น โดยวิธี การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (simple random cluster sampling) เป็นการคัดเลือก กลุ่มตัวอย่าง

ในขั้นตอนการออกแบบหนังสือสารคดี ผู้วิจัยได้มีการวัดคุณภาพ หนังสือสารคดีโดยผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็ก ทั้ง 3 ด้านดังนี้ ด้านพฤติกรรมเด็ก ด้านวรรณกรรมเด็ก ด้านสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับเด็ก และนำผลที่ได้มาปรับปรุงจนได้คุณภาพ และนำมาทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดี และวัดความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสือสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ของประเมินคุณภาพ ของหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ก่อนแลหลังการอ่านหนังสือสารคดี จากกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบทดสอบ แบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ t-test dependent samples การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวัดความพึงพอใจของเด็กนักเรียนต่อหนังสือสารคดี ใช้การวิเคราะห์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดี โดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.33) ประเมินลักษณะเนื้อหา ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.42) ประเมินลักษณะภาษาที่ใช้ ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 3.89) ประเมินลักษณะการจัดรูปเล่ม ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.60) ประเมินลักษณะการจัดภาพ ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.42) ประเมินคุณค่าของหนังสือ ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.17)

ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อน และหลังการอ่านการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นปีที่ 6 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาหลังการอ่านหนังสือสารคดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนการอ่านอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการประเมินความพึงพอใจ ของเด็กนักเรียนต่อหนังสือสารคดีโดยรวม อยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.29) ประเมินลักษณะการจัดรูปเล่ม ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.27) ประเมินลักษณะเนื้อหา ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.15) ประเมินลักษณะภาพประกอบ ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.57) ประเมินคุณค่าของหนังสือผลการประเมินอยู่ใน ระดับดี ($\bar{X}$ = 4.39)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thematic Paper	Studying and designing book in adding knowledge about feature type "PRASIRATANASADARARAM Temple" for children age 10-12 years old.
Student	Miss Ruedeeporn Lalitanon
Student ID.	46065634
Degree	Master of Science in Industrial Education
Programme	Industrial Design Technology
Year	2007
Advisor Thematic Paper	Associate Professor Udomsak Saribut

ABSTRACT

This thesis has objective for studying and designing book in adding knowledge about feature type "PRASIRATANASADARARAM Temple" for children age 10-12 years old. From history book PRASIRATANASADARARAM Temple of professor king's grandson SUPATARADIT DITSAKUL for education achievement comparison before and after feature book read "PRASIRATANASADARARAM Temple" being suitability for children age 10-12 years old for studying satisfaction of children to feature book.

Sample in this research is the fifth and sixth elementary education of SUANLOOMPINI School in Bangkok of year 2006 30 persons. It has the fifth elementary education 15 persons. It has the sixth elementary education 15 persons. Sample took a random from Krejoic and Morgan having total population amount as hundred then samples are 15-30% by using one step random being based on probability theory by using simple random cluster sampling as sample choose.

In step designing feature book, researcher has feature book quality measurement. Expert has relation with children 3 fields. That is children behavior, children literature and printing matter for children then they bring result to rectify until it has quality and they bring it to test with sample for education achievement measurement before and after reading feature book and contentment measurement of sample to feature book.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Tool using in gathering data of quality estimation of book by expert is questionnaire as evaluation scale 5 levels. It uses data analysis by mean and standard deviation. Gathering achievement data before and after reading feature book from sample is test as answer choose 4 choices. It uses statistic data analysis t-test dependent samples. Gathering data in contentment measurement of student to feature book uses data analysis of mean and standard deviation.

Research result found expert has quality estimation of feature book in good level ($\bar{X}$ =4.33). Substance estimation is in good level ($\bar{X}$ =4.42). Language using estimation is in good level ($\bar{X}$ =3.89). Book arrangement estimation is in good level ($\bar{X}$ =4.60). Picture arrangement estimation is in good level ($\bar{X}$ =4.42). Quality of book estimation is in good level ($\bar{X}$ =4.17).

Comparison result for education achievement before and after reading of fifth and sixth elementary education student has education achievement after reading feature book higher than education achievement before reading being significant in statistics at level 0.05.

Contentment estimation result of student to feature book is in good level ($\bar{X}$ =4.29). Book arrangement estimation is in good ($\bar{X}$ =4.27). Substance estimation is in good level ($\bar{X}$ =4.15). Picture estimation is in good level ($\bar{X}$ =4.57). Quality of book estimation is in good level ($\bar{X}$ =4.39).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำสาระนิพนธ์ครั้งนี้สามารถสำเร็จบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์อันเนื่องด้วยความเมตตากรุณา อนุเคราะห์จากท่านรองศาสตราจารย์อุดมศักดิ์ สาริบุตร อาจารย์ผู้ควบคุมสาระนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ให้กำลังใจและติดตามผลการดำเนิน งานการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์ สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องของงานวิจัย และคอยให้กำลังใจมาโดยตลอด อาจารย์เครือรัตน์ เรืองแก้ว ผู้ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้านการออกแบบหนังสือสารคดี อาจารย์พิชญา ศรีสวีสดิ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาในด้านการทดลองการใช้หนังสือกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการทำสาระนิพนธ์

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่าน ที่ให้ความรู้ประสบการณ์ ความเมตตา ความห่วงใย การเอาใจใส่และให้กำลังใจอยู่เสมอ

ขอกราบขอบพระคุณท่านบิดาและมารดา รวมทั้งพี่-น้องและเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจให้การสนับสนุน และช่วยเหลือทุกด้านด้วยดีตลอดมา

คุณประโยชน์อันพึงเกิดขึ้นในภายภาคหน้าจากการทำสาระนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ทำสาระนิพนธ์ขออุทิศคุณงามความดีทั้งหลายให้แก่ บิดา-มารดา ครู-อาจารย์ ผู้ประสิทธิประสาทวิชาตลอดจน ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ฤดีภรณ์ ลลิตานนท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....I

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....III

กิตติกรรมประกาศ.....V

สารบัญ.....VI

สารบัญตาราง.....VIII

สารบัญภาพ.....IX

บทที่ 1 บทนำ.....1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....2

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....3

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....3

1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....4

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....5

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....6

2.1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา ชั้นปี ที่ 5-6 6

2.2 ประวัติและสถานที่สำคัญของ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม.....10

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก.....14

2.4 ข้อมูลด้านวรรณกรรมเด็ก.....19

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้และถ่ายทอด.....21

2.6 แนวคิดการออกแบบหนังสือสำหรับเด็ก.....29

2.7 ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก 34

2.8 การจัดหน้าและรูปเล่มหนังสือสำรับเด็ก 40

2.9 สีกับการออกแบบ 54

2.10 ระบบการพิมพ์ 56

2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....62

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 62

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล 63

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....64

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล 68

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์.....71

4.1 ผลการศึกษาและออกแบบหนังสือสารคดี 71

4.2 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดีของผู้เชี่ยวชาญ.....72

4.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 73

4.4 ผลการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี 74

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย.....76

5.1 สรุปผลการวิจัย.....76

5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....80

5.3 ข้อเสนอแนะ.....81

บรรณานุกรม.....82

ภาคผนวก 84

ภาคผนวก ก.....85

ภาคผนวก ข.....96

ภาคผนวก ค.....104

ภาคผนวก ง.....108

ประวัติผู้เขียน.....161

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 ตารางสำรวจความสนใจเกี่ยวกับด้านการอ่านของเด็ก 18

3.1 ขั้นตอนการศึกษาและพัฒนาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี.....70

4.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของหนังสือ 72

4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดี.....73

4.3 ผลการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี 74

ก.1 แบบประเมินประสิทธิของผู้เชี่ยวชาญ 88

ก.2 ค่าความสอดคล้องของแบบประเมินคุณภาพหนังสือสารคดีของผู้เชี่ยวชาญ 90

ก.3 แบบทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลัง
การอ่านหนังสือสารคดี 91

ก.4 แบบประเมินวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี.....94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

2.1 ภาพของ Nearness 23

2.2 ภาพตามหลักของ Similarity 24

2.3 ภาพตามหลักของ Closure 24

2.4 ภาพตามหลักของ Closure 25

2.5 ภาพการรับรู้ถึงความเด่นชัดของสี 25

ค.1 ขั้นตอนการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลัง
การอ่านหนังสือสารคดี 105

ค.2 ขั้นตอนการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลัง
การอ่านหนังสือสารคดี 105

ค.3 ขั้นตอนการทดสอบการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี.....106

ค.4 ขั้นตอนการทดสอบการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี.....106

ค.5 ขั้นตอนการทดสอบการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี.....107

ง.1 ผลการออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ครั้งที่1 109

ง.2 ผลการออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ครั้งที่ 2 110

ง.3 ผลการออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ครั้งที่ 3 111

ง.4 ผลการออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี 112

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความสนใจของเยาวชนของไทยให้ความสนใจกับศิลปวัฒนธรรมของชาวต่างชาติมีมากขึ้นจนบางครั้งสัญลักษณ์หรือศิลปะของความเป็นไทยกำลังจะถูกลบเลือนไป โดยความรู้เท่า ไม่ถึงกาล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภาษา การแต่งกาย มารยาทอันดีงาม รวมถึงจารีตประเพณีที่มีมาแต่อดีต ก็กำลังจะถูกลบเลือน วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ซึ่งเป็นศาสนสถานที่ยิ่งใหญ่ สมบรูณ์แบบที่สุดในประเทศไทย ซึ่งมีสถาปัตยกรรม และศิลปกรรมไทยที่สวยงาม ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่เยาวชนคนไทยทุกคนควรรับรู้ แต่เนื่องจากความรู้ทางด้านศิลปกรรมไทยนั้นเป็นเรื่องยาก และซับซ้อนข้อมูลส่วนใหญ่จะถูกเก็บไว้ในห้องสมุดบางครั้งก็อยู่ในที่ๆ ห้ามหยิบยืมจึงยิ่งเป็นการยากในการเผยแพร่ความงดงาม และ เรื่องราวที่เกี่ยวกับ "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" เท่าที่ควรและนั้นทำให้เป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ เยาวชนคนไทยรุ่นใหม่ ไม่รู้สึกซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทยเพราะไม่ทราบถึงประวัติ และความ สำคัญของศาสนาสถานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการศึกษาได้เห็นความสำคัญของศิลปและวัฒนธรรมไทย จึงได้มีการบรรจุเนื่อหาที่เกี่ยวกับ ศิลปและวัฒนธรรมไทยในทุกระดับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นภาคบังคับในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้บรรจุเนื้อหาในการอนุรักษ์ศิลป และวัฒนธรรมไทยไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระการเรียนรู้กลุ่มศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 14)

การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะหนังสืออ่านเพิ่มเติมระดับประถมศึกษา ในปัจจุบันนับว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะว่าการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหา ประสบการณ์ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีบทบาทโดยตรงนอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ต้องใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า และนำมาใช้ประโยชน์ (กรมวิชาการ . 2545 : 53) จำเป็นจะต้องมีการใช้สื่อการเรียนเพิ่มขึ้นซึ่งสื่อการเรียนการสอนนั้นมี ประโยชน์ต่อครู เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพแก่นักเรียนทำให้นักเรียน มีความเข้าใจเนื้อหาการเรียนมากขึ้น (มนตรี แย้มกสิกร . 2526 : 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่จะให้การเรียนการสอน บรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร ผู้สอนจะต้องใช้สื่อ การสอนให้หลากหลายนอกจากหนังสือที่กำหนดให้นั้นคือหนังสืออ่านเพิ่มเติม ประสบ การณ์ต่างๆก็เข้ามีบทบาทในการเรียนการสอนเหมือนกัน (จินตนา ใบกาซูยี . 2537 : 142)

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้านั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งคือเยาวชนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศเยาวชนของชาติที่จะต้องรับผิดชอบประเทศ ในอนาคตการที่จะให้เด็กเป็น ผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้าต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่วัยเยาว์ด้วยการปลูกฝังที่ดีให้แก่เด็ก หนังสือเป็นแหล่ง รวบรวมความรู้ความคิด วิทยาการต่างๆ ดังนั้นหนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว วิทยาการทุกด้านซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ได้คิดอ่าน และพากเพียรพยายามบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีค่า และเป็นประโยชน์ประมาณค่าไม่ได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดความรู้ของมนุษย์ (สนิท สัตโยภาส. 2536 : 7)

การเหตุผลการวิจัยที่ได้ศึกษามาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หนังสืออ่านสำหรับเด็ก หนังสือ ส่งเสริมการอ่าน และหนังสืออ่านเพิ่มเติมอื่นๆ ล้วนมีความสำคัญที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียน การสอน อีกทั้งยังช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และช่วยเสริมความเข้าใจอย่างกว้างขวางพร้อมทั้งเป็นการส่งเสริม และฝึกฝนนิสัยรักการอ่าน และให้ความเพลิดเพลิน ในการผลิต และพัฒนาหนังสือพบว่าในประเทศไทย ยังไม่มีนโยบาย ชัดเจนเกี่ยวกับการผลิต และพัฒนาหนังสือสำหรับเด็กรัฐบาลไม่มีมาตรการในการควบคุมคุณภาพของหนังสือดังนั้นหนังสือที่ผลิตออกมาจึงหลากหลายมุ่งเน้นความบันเทิงความสนุกสนานแต่ขาด ประโยชน์สาระของหนังสือ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมานี้ทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงจูงใจในการทำ หนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ ประเภทสารคดีสำหรับเด็ก ที่มุ่งเน้นในเรื่องของสาระความรู้ ที่ต้องการเผยแพร่ความรู้ ความงดงาม ของศิลปกรรมไทยที่มีวิจิตรบรรจง ในการสร้างออกมาเผยแพร่ในรูปแบบที่เข้าถึงเยาวชนของเราเพื่อให้เด็กรับรู้ และเห็นคุณค่าของศิลปกรรมไทย และพร้อมที่จะให้เด็กเกิดความต้องการใน การอ่านเพื่อจะได้เข้าใจ ในคุณค่า ของเอกลักษณ์ของชาติ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง " วัดพระศรีรัตนศาสดาราม " สำหรับเด็กวัย10-12 ปี จากหนังสือประวัติ วัดพระศรีรัตนศาสดารามของศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง " วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับ เด็กวัย 10-12 ปี

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

1.ได้หนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี โดยนำเนื้อหาของ หนังสือประวัติวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ของ ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล มาประกอบเพื่อให้เหมาะกับวัยของผู้อ่าน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็กที่อ่านหนังสือสารคดีเรื่อง"วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สูงกว่าก่อนอ่าน

3. เด็กวัย 10-12 ปี มีความพึงพอใจในหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาและพัฒนาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี นั้น ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดเป็นแนวทาง ในการศึกษาดังนี้

1.4.1 กรอบแนวคิดของ ด๊อกเตอร์ชิน เซโอ อ้างในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก (ผาสุก มุทธเมธา. 2530 : 32) ที่ว่าด้วยเรื่องลักษณะของหนังสือที่ดีสำหรับเด็ก มีการแบ่งออกเป็น 9 ข้อ แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะนำแนวความ คิดมาเพียง 3 ข้อเท่านั้นคือ

1.4.1.1 เปิดโลก และประสบการณ์อย่างกว้างขวางแก่เด็ก โดยไม่จำกัดขอบเขต แห่ง กาล เวลา สถานที่ และวัฒนธรรม

1.4.1.2 ให้รู้จักซาบซึ้งในความงาม และผลสัมฤทธิ์ของมนุษย์

1.4.1.3 แนะให้รู้จักสังเกตโดยรอบคอบให้รู้ว่าอะไรเป็นส่วนย่อยหรือส่วนใหญ่ และส่วนใหญ่ประกอบด้วยส่วนย่อยอะไรบ้าง

1.4.2 กรอบแนวคิดของ บันลือ พฤกษะวัน ที่ว่าด้วยลักษณะแห่งวัย กับการอ่านของเด็ก เรื่องราวที่เด็กแต่ละวัยสนใจนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะแห่งวัย

1.4.3 กรอบแนวคิดของ ถวัลย์ มาศจรัส ที่ว่าด้วยภาพประกอบที่ดีของหนังสือ สารคดี

1.4.3.1 เสริมให้เนื้อหาเด่นยิ่งขึ้น

1.4.3.2 เป็นภาพถ่ายเรื่องราวจากแหล่งข้อมูลโดยตรงที่เกี่ยวโยงกับเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3.3 มีมุมถ่ายหลายๆมุมทั้งมุมกว้าง (เพื่อแสดงเรื่องราว) และมุมแคบ(เพื่อเน้นความสำคัญ)

1.4.3.4 มีคำบรรยายภาพที่ถูกต้องและชัดเจน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภท หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัยประถมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของงานวิจัยคือ

1. ออกแบบหนังสือเพิ่มเติม ความรู้เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" จำนวน 1 เล่มโดยมีตัวแปรและประชากรที่จะทำการศึกษาดังนี้

1.5.1 ตัวแปรต้น

1. หนังสือสารคดี เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" จำนวน 1 เล่ม

1.5.2 ตัวแปรตาม

1. ความรู้เรื่องวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ที่ได้จาก หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

2. ความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อ หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

1.5.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรได้แก่ กลุ่มเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6โรงเรียนสวนลุมพินี จังหวัดกรุงเทพฯ ปีการศึกษาที่ 2549

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6 โรงเรียนสวนลุมพินี จังหวัดกรุงเทพฯ ปีการศึกษาที 2549 จำนวน 30 คนการวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทำการสุ่มตัวอย่าง จากเกณฑ์ของ Krejcic และ Morgan จำนวน ประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อย ให้กลุ่มตัวอย่าง 15-30% ใช้วิธีการสุ่มขั้นตอนเดียว อิงทฤษฎีความ น่าจะเป็นโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (simple random cluster sampling) เป็นการคัดเลือก กลุ่มตัวอย่าง ในการสำรวจดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง “วัดพระศรีรัตนศาสดาราม” สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี หมายถึง หนังสือที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านได้รับความรู้เพิ่มเติมจากความรู้ที่มีอยู่เดิมของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในเรื่องชื่อสถานที่ประวัติโดยย่อและสถานที่ตั้ง ภายในวัด โดยนำเนื้อหาจากหนังสือประวัติวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ของ ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล มาประกอบเพื่อให้เหมาะกับมเด็กวัย 10-12 ปี

2. กลุ่มประชากรหมายถึงกลุ่มเด็กที่อยู่ในวัย10-12ปีซึ่งเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่5และปีที่6

3. ผู้เชี่ยวชาญหมายถึงบุคคลที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และทำงานในสายงานที่ เกี่ยวข้อง ไม่ต่ำกว่า 7 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาและออกแบบหนังสืออ่านเพิ่มเติม ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยว ข้อง เพื่อรวบรวม และเป็นข้อมูลในการสรุป อภิปรายผล โครงการนำเสนอ โดยเรียงลำดับ ดังนี้

2.1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5-6

2.2 ประวัติและสถานที่สำคัญของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก

2.4 ข้อมูลด้านวรรณกรรมเด็ก

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้และถ่ายทอด

2.6 แนวคิดการออกแบบหนังสือสำหรับเด็ก

2.7 ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก

2.8 การจัดหน้าหนังสือสำหรับเด็ก

2.9 สีกับการออกแบบ

2.10 ระบบการพิมพ์งาน

2.11 วิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ขอบข่ายสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมประกอบด้วยสาระด้านความรู้ทักษะและกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ดังนี้

ด้านความรู้ ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ 5 สาระ

1. ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
2. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
3. เศรษฐศาสตร์
4. ประวัติศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ภูมิศาสตร์

2.1.1 ด้านทักษะ / กระบวนการ ประกอบด้วย

1. ทักษะทางวิชาการ ได้แก่ ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิด ซึ่งนักเรียนต้องนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ จัดการกับความรู้ การนำความรู้ไป ใช้ในการสร้างองค์ ความรู้ใหม่ การแสวงหาและจัดการกับข้อมูลความรู้ต่างๆ ทักษะด้านนี้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านศึกษา สืบค้นข้อมูลความรู้ ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าทางสังคมศาสตร์ การสืบสวนความรู้ รวมทั้งความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และสื่ออิเล็กทรอนิคส์

การนำเสนอแนวคิดต่างๆ ทักษะด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด การจัดระบบข้อมูล การตีความ การวิเคราะห์ สรุป ประเมิน และนำเสนอข้อมูลความคิดเห็นต่างๆ โดยสื่อสารออกมาในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการเขียน

การพูดที่สื่อความหมายกับผู้อื่นบนพื้นฐานที่มีเหตุผล และหลักการ เพื่อจะใช้สนับสนุน และประกอบ การพิจารณาตัดสินใจใดๆของบุคคลและสังคมได้อย่างฉลาด และมีประ สิทธิภาพ

การสร้างองค์ความรู้ใหม่กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมจะต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ ที่เป็นความคิดรวบยอด และหลักการ ได้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ และความเป็นเหตุเป็นผลของเรื่องราวต่าง ๆ ได้สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ ศึกษา ค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ ของบุคคล และ สังคมที่เราดำรงชีวิตอยู่ และนำไปสู่การนำความรู้ไปใช้ในการวางแผนแก้ปัญหา ตัดสินใจ และการ ดำเนิน ชีวิตได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะทางสังคม ได้แก่ การร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในสังคมการดูแลรักษาการเอาใจใส่ให้บริการ การมีส่วนร่วมในสังคมทักษะ และกระบวนการกลุ่มพัฒนาความเป็นผู้นำผู้ตาม ในการทำงานกลุ่ม เห็นคุณค่า เคารพตนเองและผู้อื่น เคารพในกฎ กติกาของกฎหมาย และเคารพในความเป็นมนุษยชาติและสรรพสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย

3. ทักษะและกระบวนการเหล่านี้ถือเป็นสาระในองค์ประกอบของหลักสูตรและ การเรียนการ สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ต้องบูรณาการเข้าไปในองค์ความรู้ ต่างๆ และต้องเป็นจุดเน้นในการเรียนทุกชั้นปี ทุกรายวิชาตลอดหลักสูตร ซึ่งจะแยกสอนต่างหากจากการศึกษาความรู้ต่างๆไม่ได้

4. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจะช่วยพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเจตคติจริยธรรมและค่านิยม โดยผ่านประสบการณ์ การเรียน รู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และทักษะต่างๆ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับความเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การรู้จักตนเอง พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย กตัญญู รักเกียรติภูมิของตน เคารพเหตุผล มีความยุติธรรม ห่วงใยในสวัสดิภาพของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่าง ขจัดข้อขัดแย้งด้วยสันติวิธี ยึดมั่นในความยุติธรรม ความเสมอภาคและเสรีภาพ มีนิสัยในการเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี เห็นคุณค่าของการทำงาน การทำงานเป็นกลุ่ม การเคารพสิทธิของผู้อื่น เสียสละ เห็น แก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความผูกพันกับกลุ่ม รักท้องถิ่น รักประเทศชาติ เทิดทูนสถาบันพระมหา กษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทยเห็นคุณค่า อนุรักษ์ พัฒนาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม และ ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา

2.1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตราฐาน ส.1.1 เข้าใจประวิติความสำคัญ หลักธรรมของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ และสามารถนำหลักธรรมของศาสนา มาเป็นหลักปฏิบิติในการอยู่ร่วมกัน

มาตราฐาน ส.1.2 ยึดมั่นในศีลธรรม การกระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงามและศรัทธาในพระพุทธ ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

มาตราฐาน ส.1.3 ประพฤติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรม และศาสนพิธีของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนา ที่ตนนับถือ ค่านิยมที่ดีงาม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อ สังคมสิ่งแวดล้อม

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตราฐาน ส.2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีตามกฎหมาย ประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตราฐาน ส.2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมโลกปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธาและธำรง รักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตราฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริการจัดการทรัพยากรในการผลิต และการบริโภค การใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รวมทั้งเศรษฐกิจพอเพียงการเพื่อการดำรง ชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตราฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบและสถาบันเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจ และ ความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาระที่ 4 ประวิติศาสตร์

มาตราฐาน ส.4.1 เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผลมาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็น ระบบ

มาตราฐาน ส.4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในแง่ความสัมพันธ์และ การเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระ ทบที่เกิดขึ้น

มาตราฐาน ส.4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจและ ธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตราฐาน ส.5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ตระหนักถึงความสัมพันธ์ขอสรรพสิ่งที่ปรากฏ ในระวางที่ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาข้อมูลภูมิสารสนเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การใช้และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตราฐาน ส.5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภสพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้าง สรรค์วัฒนธรรม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.3 คำอธิบายรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวนเวลา 80 ชั่วโมง

ศึกษาฝึกทักษะเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ในสาระต่อไปนี้

ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม และหน้าที่พลเมือง ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมของศาสนาต่างๆ หลักการฝึกสมาธิ และการปฏิบัติ ตัวอย่างการทำความดีของบุคคลในสังคม การใช้หลักธรรมในการดำรงชีวิต บทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคม รัฐธรรมนูญ บรรทัดฐานและวัฒนธรรมของจังหวัด ภาค และประเทศ

เศรษฐศาสตร์ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ระบบสินเชื่อและผลกระทบการใช้เทคโนโลยีในการ ผลิตสินค้า หลักการสหกรณ์ การธนาคาร

ประวัติศาสตร์ แหล่งข้อมูลในท้องถิ่นสภาพความเป็นมาของจังหวัดของตน การพัฒนาถิ่นฐานวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นจังหวัดภาคต่างๆ ในประเทศไทยวัฒนธรรมท้องถิ่น ประวัติและผลงานของ บุคคลสำคัญในอดีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภูมิศาสตร์ องค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น การใช้และการอ่านแผนผังแผนที่ ลักษณะเฉพาะของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทรัพยากรในภูมิภาคต่างๆ ของไทย สิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรมวิถีชีวิตของภูมิภาคต่างๆ กิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การอพยพย้ายถิ่น

การจัดประสบการณ์หรือสร้างสถานการณ์ที่ใกล้ตัวผู้เรียนให้ได้ศึกษาค้นคว้าโดย ปฏิบัติจริง ค้นคว้าสรุปรายงานเพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด การแก้ปัญหา การใช้เหตุผลนำประสบการณ์ ด้านความรู้ ความคิดไปใช้ในการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเห็นคุณค่า และมีเจตคติที่ดีต่อศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ สามารถทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบรอบคอบ มีความ รับผิดชอบมีวิจารณญาณและเชื่อมั่น ในตนเอง

การวัดผลและประเมินผล ใช้วิธีหลากหลายตามสภาพความเป็นจริงของเนื้อหา และทักษะ ที่ต้องการวัด (บุญปลูก เนินกลาง. 2545 : 1-11)

2.2 ประวัติและสถานที่สำคัญ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระบรมมหาราชวัง หัวแหวนแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยเป็นศูนย์กลางการปกครองบ้านเมือง ทั้งฝ่ายอาณาจักร และพุทธจักรรูปแบบสถาปัตยกรรม และแผนผังการสร้างพระอารามหลวง และปราสาทราชมณเฑียร จึงสะท้อนถึงคติความเชื่อตามแนวพุทธปรัชญา และลัทธิเทวราชาของศาสนาพราหมณ์ ในการก่อสร้าง ร. 1 โปรดเกล้าฯ ให้ถ่ายแบบผังพระราชวังหลวงในกรุงศรีอยุธยามาใช้ โดยแบ่งเขตพระราชฐานเป็น 3 ส่วน คือ

พระราชฐานชั้นนอก เป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการ

พระราชฐานชั้นกลาง มีความสำคัญสูงสุดเพราะเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ และ ใช้ประกอบพิธีบรม ราชาภิเษก

พระราชฐานชั้นใน เป็นที่ประทับของพระมเหสี เจ้าจอมพระราชธิดา และข้าราชการฝ่ายในส่วนพระอารามหลวงหรือวัดประจำวัง คือ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทั้งยังสร้างป้อมปราการ ประตูพระราชวัง และตำหนักน้ำเพื่อเป็นท่าเรือสำหรับใช้เสด็จขึ้นลงทางชลมารคด้วย

ในรัชกาลต่อ ๆ มา ได้มีการก่อสร้างต่อเติมและบูรณปฏิสังขรณ์อย่างต่อเนื่อง รูปแบบศิลปะและสถาปัตยกรรมในพระบรมมหาราชวัง จึงหลากหลายอันสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในแต่ละยุค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ถือเป็นศูนย์กลางทางศาสนจักรและใช้ในการประกอบพระราชพิธีบำเพ็ญกุศลต่างๆ ภายในวัง มักเรียกกันทั่วไปว่า วัดพระแก้ว เพราะเป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต หรือพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร วัดแห่งนี้ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาเช่นเดียวกับ วัดพระศรีสรรเพชญ์ในกรุงศรีอยุธยาจึงมี แต่เขตพุทธาวาส ประกอบด้วยหมู่อาคารสำคัญ ๆ คือ พระอุโบสถ พระมณฑป หอพระมณเฑียรธรรม พระวิหารยอด และหอพระนาก สมัย ร. 4 ได้สร้างปราสาทพระเทพบิดร และ พระศรีรัตนเจดีย์เพิ่มเติม

วัดพระแก้วได้รับการปฏิสังขรณ์ใหญ่หลายครั้ง แต่กระนั้นศาสนาอาคารทั้งหลายก็ยังคงรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมไทยประเพณีอย่างเคร่งครัด

พระอุโบสถ มีขนาดใหญ่ที่สุดในวัด ถือเป็นประธานของพระอาราม สิ่งประดับตกแต่งล้วนสะท้อนความเชื่อที่ว่ากษัตริย์เป็นสมมติเทพ เปรียบดังพระนารายณ์อวตารลงมาบำบัด ทุกข์บำรุงสุขให้แก่ปวงชน และยังเปรียบเทียบดังพระอินทร์ เทพผู้เป็นใหญ่ที่มีวิมานบนยอดเขาพระสุเมรุด้วย ภายในพระอุโบสถได้รับการตกแต่งอย่างวิจิตร ตั้งแต่เพดานถึงพื้นกลางห้องประดิษฐานพระแก้วมรกตในบุษบกทองคำ พร้อมด้วยพระพุทธรูปสำคัญอีกจำนวนมากบนฐานชุกชี เช่น พระพุทธสัมพรรณี, พระชัยหลังช้าง

ตำนานพระแก้วมรกต

สันนิษฐานว่าพระแก้วมรกตนั้นสร้างขึ้นในสมัยเชียงแสนทำจากหยกสีเขียวเข้มจำหลักเป็นปางสมาธิ หน้าตักกว้าง 43 ซม. สูง 55 ซม. พบครั้งแรกในเจดีย์วัดป่าญะ จ. เชียงราย ปี พ.ศ. 1977 เป็นพระปูนลงรักปิดทอง ต่อมาปูนกะเทาะจนเห็นองค์จริง พระเจ้าสามฝั่งแกนเจ้าเมืองเชียงใหม่ จึงจัดขบวนช้างมาอัญเชิญ แต่ขบวนช้างไม่ยอมเข้าเมืองเชียงใหม่ เลยนำไปประดิษฐานที่ วัดพระแก้ว ดอนเต้า จังหวัดลำปาง พ.ศ.2011 พระเจ้าติโลกราชทรงอัญเชิญไปประดิษฐานที่วัดเจดีย์หลวง จ.เชียงใหม่ แต่ต่อมาพ.ศ.2094 พระเจ้าไชยเชษฐาเจ้าเมืองเชียงใหม่เสด็จไประงับเหตุพิพาทที่หลวงพระบาง จึง อัญเชิญเสด็จไปด้วย เมื่อหลวงพระบางถูกรุกรานจากพม่าในปี พ.ศ. 2107 พระเจ้าไชยเชษฐา ได้ย้าย เมืองหลวงไปอยู่ที่เมืองเวียงจันทน์ พร้อมกับอัญเชิญพระแก้วมรกตไป จน พ.ศ. 2321 เมื่อเจ้าพระยา มหากษัตริย์ศึกยกทัพไปตีเวียงจันทน์ ได้อัญเชิญลงมาประดิษฐานยังโรงพระแก้ว ณ พระราชวังเดิม ในกรุงธนบุรี ครั้งเสด็จปราบดาภิเษก ขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี แล้วได้อัญเชิญมาประดิษฐาน ยังพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระราชทานนามว่า "พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร" พร้อมกับสร้างเครื่องทรงฤดูร้อน และฤดูฝนถวาย ส่วนเครื่องทรงฤดูหนาวมาสร้างถวายใน ร. 3 และใช้ เรื่อยมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน จึงโปรดเกล้าฯให้กรมธนารักษ์จัดสร้างเครื่องทรงขึ้นใหม่ทั้งหมดส่วนของ เดิมให้นำไปเก็บไว้ในพิธภัณฑ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปราสาทพระเทพบิดร

เดิมเรียกว่า พระพุทธปรางค์ปราสาท ร. 4 โปรดเกล้าฯให้สร้างเพื่อประดิษฐาน พระแก้วมรกต เนื่องด้วยพระอุโบสถมีฐานเตี้ยกว่าพระมณฑปที่ประดิษฐานพระไตรปิฎก ครั้นสร้างเสร็จในสมัย ร. 5 พบว่า มีขนาดเล็กไม่สะดวกต่อการพระราชพิธีต่างๆ จึงนำปูชนียวัตถุอื่นมาตั้งแทนต่อมาเกิดเพลิงไหม้ จึงโปรดเกล้า ฯ ให้บูรณะขึ้นใหม่ มาเสร็จสมบูรณ์ ในสมัย ร. 6 พระองค์จึงโปรดเกล้า ฯ ให้ใช้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปหล่อพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี แล้วเปลี่ยนชื่อเป็นปราสาทพระเทพบิดร ปราสาทจัตุรมุขหลังนี้ ประดับด้วยกระเบื้องเคลือบทั้งหลัง และพิเศษที่เครื่องยอดทำเป็นทรงปรางค์แทนทรงมณฑป ซึ่งนิยมทำในเขตพระราชฐานที่ประทับของพระมหากษัตริย์ อีกทั้งยังเปลี่ยนแนวคิดการทำลายหน้าบัน จากรูปนารายณ์ทรงครุฑมาสลักเป็นลายพระราชลัญจกรของ 4 รัชการแทน

พระเจดีย์ทอง

รัชกาลที่ 1 ทรงสร้างขึ้นเพื่ออุทิศถวายแด่พระราชบิดา และพระราชมารดา เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง ทรงจอมแห อันเป็นรูปแบบเจดีย์ที่สืบเนื่องมาจากสมัยอยุธยาตอนปลาย

พระมณฑป

สร้างในสมัยรัชกาลที่ 1 แทนที่หอพระมณเฑียรธรรมองค์เดิมที่ถูกไฟไหม้ ภายในมีตู้มุกประดิษฐาน พระไตรปิฎกฉบับทองใหญ่ที่โปรดเกล้า ฯ ให้สังคายนาขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2331 เหตุนี้เรือนยอด พระมณฑปจึงสร้างเป็นทรงปราสาทจอมแห ซึ่งจะใช้กับอาคารที่เป็นที่ประทับของกษัตริย์หรือประดิษฐานสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รอบพระมณฑปมีบุษบก 4 องค์ ประดิษฐานพระบรมราชสัญลักษณ์ของ ร. 1 ถึง ร. 9

พระศรีรัตนเจดีย์

เป็นเจดีย์ทรงลังกาซึ่ง รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่ทรงได้รับมาจากลังกาการวางองค์พระเจดีย์เรียงในแนวเดียวกับพระมณฑปและปราสาทพระเทพบิดรนั้น เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงพระรัตนตรัย คือ พระพุทธ (พระศรีรัตนเจดีย์) พระธรรม และพระสงฆ์ (ปราสาทพระเทพบิดร ซึ่งแรกเริ่มเตรียมสร้างเป็นพระอุโบสถ) องค์เจดีย์ประดับด้วย กระเบื้อง โมเสกทองทั้งองค์นครวัดจำลองรัชกาลที่ 4 โปรดเกล้า ฯ ให้พระยาสามภพพ่ายไปจำลองแบบมาจากนครวัดเมืองเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา แกะสลักด้วยหินทรายเลียนแบบของจริงทุกประการ

หอพระมณเฑียรธรรม

สร้างขึ้นในสมัย รัชกาลที่ 1 แทนองค์เดิมที่ถูกไฟไหม้ไป ใช้เป็นที่ประดิษฐานพระไตรปิฎกฉบับต่างๆวังหน้าได้ส่งช่างฝีมือมาสมทบสร้างถวายด้วยจึงปรากฏศิลปะแบบสกุลช่างวังหน้าหลายแห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เช่น ลวดลายคูหาหน้านาง และหย่องของบานหน้าต่างที่สลักเป็นรูปขุนกระบี่ หรือ หนุมาน อันเป็นพระราชสัญลักษณ์ของวังหน้า

หอพระนาก

เดิมประดิษฐาน "พระนาก" ที่อัญเชิญมาจากกรุงศรีอยุธยา และเก็บพระอัฐิเจ้านายฝ่ายใน สมัยรัชกาลที่ 4 ทรงให้ย้ายพระนากไปที่พระวิหารยอด และโปรดเกล้า ฯ ให้เป็นที่ประดิษฐานพระอัฐิ ของกรมพระราชวังบวรสถานมงคลในร.1-ร.3รวมถึงพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวและบรรดา พระราชโอรสและพระราชธิดาในพระมหากษัตริย์ที่มิใช่เจ้าฟ้า

ภาพฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ที่พระระเบียง

รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้า ฯ ให้เขียนจิตรกรรมเรื่องรามเกียรติ์ที่ผนังด้านในของ พระระเบียงโถงที่ล้อมรอบวัด ซึ่งหัวใจของเรื่องรามเกียรติ์ที่ปรับปรุงมาจาก "รามายณะ" นั้นสะท้อนถึงพระบรมเดชา นุภาพ ในการปกครองแผ่นดินของพระมหากษัตริย์ พระรามตัวเอกของเรื่อง คือ พระนารายณ์อวตาร ลงมาสู่โลกเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ประชาชนเปรียบได้กับพระราชกรณีย กิจขององค์พระมหากษัตริย์นั่นเอง ภาพจิตรกรรมมี 178 ห้อง โดยเริ่มต้นห้องแรกที่ประตูทิศเหนือตรงกันข้ามกับพระวิหารยอด ดำเนินเรื่องเวียนซ้ายไปจนจบ ทุกห้องมีคำบรรยายด้านล่าง นอกจากนี้ยังมีภาพประวัติพระนารายณ์ก่อนอวตาร และตัวละครเอกในเรื่องรามเกียรติ์อีก 80 ภาพ ปัจจุบันจิตรกรรมดังกล่าวได้รับการซ่อมแซม และบางห้องก็เขียนขึ้นใหม่ในรัชกาลปัจจุบัน

พระเศวตกุฎาคารวิหารยอด

ตั้งอยู่บนที่เดิมของพระวิหารขาว สมัยรัชกาลที่ 3 ทรงรื้อสร้างใหม่ให้เป็นวิหารยอดทรงมงกุฎที่ได้รับยกย่องว่ามีสัดส่วนสวยงามและประดับด้วยเครื่องกระเบื้อง ถ้วยชามชิ้นเล็กชิ้นน้อยเป็นดอกไม้ใบไม้ คล้ายกระทงเครื่องสด ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญหลายองค์

พระอัษฎามหาเจดีย์

พระเจดีย์ทรงปรางค์ 8 องค์ สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 1 และมาบูรณะสมัยรัชกาลที่ 3 บริเวณเรือนธาตุมีซุ้มจระนำประดิษฐานพระพุทธรูปยืนทั้งสี่ทิศ เหนือเรือนธาตุเป็นองค์ปรางค์รองรับด้วยยักษ์แบกยอดนภศูลทำด้วยโลหะเป็นรูปฝักเพกา พระปรางค์แต่ละองค์สร้างขึ้นเพื่อเป็นพุทธบูชามีชื่อและสีต่างกันนับจากทิศเหนือไปใต้ตามลำดับดังนี้

พระสัมมาสัมพุทธเจดีย์-สีขาว

พระสัทธรรมปริยัติวรามหาเจดีย์-สีขาบ

พระอริยสงฆ์สาวกมหาเจดีย์-สีชมพู

พระอริยะสาวกภิกษุณีสังฆมหาเจดีย์-สีเขียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระปัจเจกโพธิสัมพุทธมหาเจดีย์-สีม่วงแก่

พระบรมจักรวรรดิราชามหาเจดีย์-สีฟ้า

พระโพธิสัตว์กฤษฎามหาเจดีย์-สีน้ำตาลแดง

พระศรีอริยเมตยมหาเจดีย์-สีเหลือง

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก

ในการศึกษาเรื่องลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก นั้นควรศึกษาในเรื่องความสนใจในการอ่านของเด็กที่แตกต่างในแต่ละวัย ความสนใจ(Interest) หมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะความรู้สึกนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่ และกระทำการจนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น สาเหตุที่ ทำให้เกิดความสนใจพอสรุปได้ดังนี้

1. เกิดจากความต้องการ
2. เกิดจากการเห็นคุณค่าของสิ่งนั้น
3. เกิดจากแรงจูงใจของสิ่งเร้า
4. เป็นสิ่งที่มีความหมาย
5. เป็นสิ่งที่แปลกใหม่และมีความสัมพันธ์กับชีวิตจริง
6. เป็นสิ่งที่เด็กถนัดและมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว

สำหรับในเมืองไทย ได้มีผู้สำรวจความสนใจในการอ่านของเด็กไทย ไว้หลายท่านจะขอนำประเด็น ที่น่าสนใจมาเสนอดังต่อไปนี้

1. เด็กวัย 0-3 ขวบ สนใจดูรูปสัตว์ ดอกไม้ พ่อแม่ เด็กด้วยกันเด็กวัยนี้ความสนใจน้อยมาก ประมาณ 2-3 นาที ไม่เกิน 5 นาที ชอบดูรูปสีฉูดฉาด เด็กในวัยนี้จะใช้การสัมผัส เป็นการสื่อความเข้าใจเป็นหลักสำคัญ ลักษณะของหนังสือเด็กวัยนี้ควรทำเป็นลักษณะตัวตุ๊กตา หรือทำเป็นรูปสัตว์ ผลไม้ ดอกไม้ต่างๆ อาจจะทำด้วยผ้ายัดนุ่นหรือฟองน้ำก็ได้

2. เด็ก3 - 6 ขวบ (อนุบาล – ป.1ระยะต้น) วัยนี้เริ่มหัดอ่าน สนใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ต้นไม้ ดอกไม้ สัตว์ พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง เด็กวัยเดียวกัน ท้องฟ้า พระอาทิตย์ พระจันทร์ ดวงดาวต่างๆ เรื่องรูปทรงต่างๆ เสียง เป็นต้น ความสนใจเด็กวัยนี้สั้นมาก ประมาณ 5-10 นาที ชอบดูรูปสี ตัวหนังสือน้อย รูปมาก ส่วนมากจะเป็นหนังสือภาพ (Picture books) ชอบฟังคำคล้องจองต่างๆ ชอบฟังนิทานสั้นๆ การ์ตูน ชอบของเล่น ชอบดูรถยนต์ รถไฟ แล้วแต่ประสบการณ์ ชอบฟังคำพูดซ้ำ สั้นๆ อ่านหนังสือยังไม่แตกฉานยังไม่มีอารมณ์อ่านเรื่องตลกยังไม่เข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เด็กวัย 6 - 7 ขวบ (ป.1 ระยะปลาย – ป.2)สนใจเรื่องต่างๆ รู้จักศัพท์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ มากขึ้น ชอบเรื่องต้นไม้ ดอกไม้ การปลูกง่าย ๆ นิทานต่าง ๆ เทวดา นางฟ้า เรื่องสัตว์ การ์ตูน ชอบของเล่นชอบเรื่องเป็นจริงมากขึ้น หนังสือเด็กวัยนี้เน้นรูปภาพมากเช่นเดียวกับเด็กวัย 3-5 ขวบ แต่เนื้อเรื่องควรเพิ่มสาระมากขึ้น ยาวมากขึ้นได้

4. เด็กวัย 8-9 ขวบ (ป.3 – ป.4) สนใจเรื่องเป็นจริงเพิ่มมากขึ้น สนใจเกี่ยวกับการผจญภัย การต่อสู้ (สำหรับเด็กผู้ชาย) ส่วนเด็กผู้หญิงจะสนใจการแต่งกาย เสื้อผ้า การบ้านการเรือน แต่ทั้งเด็ก ผู้หญิงและผู้ชายจะชอบนิยายสำหรับเด็กง่าย ๆ การประดิษฐ์ง่าย ๆ ชีวประวัติบุคคลสำคัญง่าย ๆ หนังสือเด็กวัยนี้เน้นเรื่องรูปและเนื้อเรื่องเท่าๆ กันหรือรูปอาจจะลดน้อยลงได้ ลดรูปสีลงได้ เนื้อเรื่องยาวขึ้น

5. เด็กวัย 10-11 ขวบ (ชั้นประถมปลาย) วัยนี้จะเรียกว่าเป็นวัยก่อนวัยรุ่นก็ได้ ความสนใจในการอ่าน กว้างขวางมากขึ้น ชอบหาข้อเท็จจริงมาพิสูจน์ รู้จักค้นคว้าเพิ่มเติมเด็กชายจะสนใจวิทยาการ ที่อยู่ใกล้ตัว เด็กหญิงจะสนใจนวนิยายรัก ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายชอบแมลง เช่น ผีเสื้อ หนังสือของ เด็กวัยนี้จะเน้นเรื่องมากกว่ารูป ส่วนมากจะเป็นหนังสือขนาดพ๊อกเก็ตบุ๊ค (Pocket book)

6. วัย15-17(วัยรุ่น)สนใจเรื่องการแต่งกาย มารยาท การเรียนรู้ การวางตน การปรับปรุง บุคลิก เทคโนโลยี ภาษา การเมืองเป็นต้น หนังสือเด็กวัยรุ่นนี้ควรเป็นเรื่องที่มีสาระ ให้ความรู้เพลิด เพลิน มีความตื่นเต้น ฉับไว (ฉวีวรรณ คูหาภินันทน์. 2547 : 52-54)

สุณีย์ ธีรดากร (2523 : 223 – 226) ได้แบ่งความ สนใจของเด็กวัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสนใจของเด็กวัยทารกแรกเกิด – 2 ปี

ระยะวัยทารก เป็นระยะที่เด็กยังไม่สามารถพูด และใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้เด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมโดยการกระทำ และการกระทำจะเกิดความรับรู้ โดยผ่านทางอวัยวะรับสัมผัสโดยตรง ดังนั้น ความสนใจของเด็กในระยะนี้จึงสรุปได้ดังนี้

1.1 สนใจสิ่งของที่มีสีสดใสชัดเจนและเคลื่อนไหวได้

1.2 สนใจในสิ่งที่จับต้องได้ถนัดมือและมีเสียงดัง เช่น กรุ๋งกริ๋ง

1.3 สนใจผู้อยู่ใกล้ชิด

1.4 สนใจการเล่นของใหม่ ๆ แต่ช่วงของการสนใจจะอยู่ในระยะสั้น

2. ความสนใจของวัยเด็กตอนต้น (อายุ 3 - 6 ปี)

พัฒนาการของเด็กวัยนี้ ดีขึ้นกว่าวัยทารกเด็กสามารถใช้กล้ามเนื้อต่างๆ ได้ดีขึ้นการประสานงานระหว่างกล้ามเนื้อมือ กับตาใช้การได้แต่ยังไม่ดีนัก นิ้วมือทำงานได้คล่องแคล่วขึ้น พัฒนา การทางสมอง เจริญขึ้น เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้มากขึ้น ทำให้มีความสนใจสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 สนใจการเล่น และมักจะเล่นคนเดียวมากกว่าเล่นกับเพื่อนในกลุ่ม การเล่นของเด็กนอกจากเล่นของเล่นแล้ว เด็กยังชอบเล่นสมมุติ เช่น เล่นเป็นแม่กับลูก ครูกับนักเรียน

1.2 สนใจรูปภาพในหนังสือ ภาพที่เด็กสนใจจะต้องมีสีสดใสชัดเจน

1.3 สนใจฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์

1.4 สนใจฟังเพลงที่มีจังหวะง่าย ๆ คำร้องสั้น ๆ

1.5 สนใจสิ่งรอบตัว ชอบซักถาม

3. ความสนใจของวัยเด็กตอนกลาง จนถึงวัยแรกรุ่น (อายุ 7 – 13 ปี)

ความสนใจของเด็กชายวงกว้างออกไป คือ เริ่มสนใจในบุคคลอื่น ๆ นอกครอบครัว เช่น เพื่อนร่วมชั้น ครู โรงเรียน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว ความสนใจของเด็กพอสรุปได้ดังนี้

1.1 สนใจการเล่นที่ต้องการความเคลื่อนไหวการออกกำลังกายและการเล่นเกมต่าง ๆ

1.2 สนใจการอ่านหนังสือประเภทนิทาน นิยายผจญลึกลับ และสนใจวิทยาศาสตร์ ชอบทดลองเพื่อจะได้ทราบผลว่ามีความจริงแค่ไหน

1.3 สนใจเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง

1.4 สนใจร่างกายของตนเอง

ลมุล รัตตากร ได้ประมวลความสนใจในการอ่านของเด็กออกเป็นระดับอายุดังนี้

1. อายุ 4 - 5 ขวบ ชอบดูรูปในหนังสือ ชอบฟังนิทานสั้น ๆ ง่าย ๆ และกลอนสั้น ๆ

2. อายุ 6 - 8 ขวบ ชอบอ่านนิทานเกี่ยวกับเรื่องสัตว์ต่าง ๆ สัตว์ป่า เทพนิยาย คำกลอนง่ายๆ เรื่องจริงที่เด็กเคยพบเห็นในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับชีวิตในบ้านและชีวิตในโรงเรียน

3. อายุ 9 ขวบ ยังชอบอ่านนิทานเรื่องสัตว์ต่าง ๆ อยู่ แต่ชอบเรื่องจริง มากกว่าที่จะให้ สัตว์ พูด ได้ชอบเรื่องผจญภัย ชอบนิทานเกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ

4. อายุ 10 ขวบ เด็กวัยนี้ไม่ต่างกับเด็กวัย 9 ขวบมากนัก แต่เด็กชายจะชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ

5. อายุ 11ขวบ เด็กชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัย เด็กหญิงเริ่มอ่านนวนิยาย

6. อายุ 12 ขวบ เด็กชายชอบอ่านหนังสือผจญภัยหนังสือที่มีวีรบุรุษวีรสตรี หนังสือชีวประวัติและประวัติศาสตร์ ทั้งเด็กหญิงเด็กชายจะเริ่มอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่

รัญจวน อินทรกำแหง ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กวัยต่าง ๆ ดังนี้

1. อายุ 2-4 ปี ชอบฟังคำพูดที่คล้องจองกัน การเห่กล่อม การร้องเพลง ชอบหนังสือ ที่ม รูปภาพมาก ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

2. อายุ 4-6 ปี เริ่มมีความคิดคำนึงมีจินตนาการมากขึ้น ชอบเรื่องนางฟ้าเทวดาเรื่องเกี่ยวกับ ชีวิตสิ่งแวดล้อม ยังคงชอบอ่านหนังสือที่มีรูปภาพ

3. อายุ 7-8 ปี ชอบนิทานพื้นบ้าน และนิทานตำนาน ชอบเรื่องชวนคิด ระยะนี้เด็กชาย และเด็กหญิงเริ่มมีความสนใจในการอ่านต่างกันเด็กหญิงชอบตุ๊กตาของเล่นสวยงามๆเด็กชายชอบรถยนต์ เรือบิน และเครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ

4. อายุ9-10 ปีระยะนี้เด็กเริ่มมีความสนใจในการอ่านอย่างจริงจังเด็กชาย และเด็กหญิง มีความสนใจในการอ่านต่างกัน เด็กหญิงจะชอบนิทานกระจุ๋มกระจิ๋ม เด็กชายชอบเรื่องการผจญภัย เครื่องยนต์กลไก เด็กวัยนี้จะชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบเรื่องชีวประวัติบุคคล วิทยาศาสตร์ งานอดิเรกต่าง ๆ เช่น การทำเครื่องเล่น เลี้ยงสัตว์

5. อายุ 11 ปี เด็กชายยังคงชอบเรื่องผจญภัย ลึกลับ และเพิ่มความสนใจในการค้นคว้า ประดิษฐ์ และวิทยาศาสตร์มากขึ้น ยังคงสนใจหนังสือเกี่ยวกับ เครื่องยนต์กลไก หนังสือการ์ตูน เด็กหญิงชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน สัตว์เลี้ยง เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ และเริ่มชอบเรื่องเกี่ยวกับรัก ๆ ใคร่ ๆ

6. อายุ 12 ปี เด็กชายชอบเรื่องที่มีการจบอย่างชวนให้คิด ชอบอ่านหนังสือผจญภัย ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ กีฬา เด็กหญิงยังคงชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน ในโรงเรียน ชอบเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ มากขึ้น เริ่มอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่ (รัญจวน อินทรกำแหง. 2517)

ในการประชุมปฏิบัติการเขียนหนังสือสำหรับเด็กที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) ร่วมกับUNESCOระหว่างวันที่ 18-28 พฤษภาคม 2523 นั้นได้สรุปเรื่องที่เด็กสนใจดังนี้

อายุ 1 – 3 ปี จะชอบเรื่องสั้นๆ มีตัวละคร 2–3 ตัวโครงเรื่องไม่ซับซ้อน และจบเรื่องด้วยความสมหวัง

อายุ 4 – 5 ปี จะชอบเทพนิยาย นิยายเกี่ยวกับสัตว์ ชอบฟังเพลงเห่กล่อม

อายุ 5 – 8 ปี สนใจภาพ ชอบเรื่องง่ายๆ ที่อ่านเข้าใจด้วยตัวเอง ประเภทเทพนิยาย นิยายพื้นบ้าน ถ้าโครงเรื่องซับซ้อนไม่มากนักเด็กจะเข้าใจได้

อายุ 8 – 10 ปีชอบนวนิยาย สารคดี ชอบอ่านหนังสือด้วยตนเองชอบอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระ เรื่องวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ เครื่องยนต์กลไก ชีวประวัติของบุคคลสำคัญ เด็กผู้หญิงสนใจโคลง กลอน ส่วนเด็กผู้ชายไม่ค่อยชอบ ภาษาที่ใช้เขียนเรื่องให้เด็กวัยนี้อ่าน ควรใช้ภาษาพูดเด็กจะให้ความสนใจติดตามอ่าน

อายุ 11 – 16 ปี การเขียนเรื่องให้เด็กวัยนี้อ่านจะต้องใช้เทคนิค และกรรมวิธีเช่นเดียวกับ การเขียนเรื่องสำหรับผู้ใหญ่ เด็กวัยนี้ชอบอ่านเรื่องยาว เรื่องที่มีเนื้อหาสาระ เรื่องสมจริง

73632
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วารุณี สุนทรเวช ได้สำรวจความสนใจด้านการอ่านหนังสือของเด็กไทยช่วงอายุ 11-13 ปี ไว้อย่างน่าสนใจว่า เด็กไทยชอบอ่านเรื่องเรียงตามลำดับดังนี้

1. หนังสือเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ นิทาน และ นิยาย
2. หนังสือพิมพ์ และ หนังสือเรียน
3. วรรณคดี
4. สารคดี
5. นิตยสาร

เทอร์แมนและสิมา ได้สำรวจความสนใจเกี่ยวกับด้านการอ่านหนังสือของนักเรียนในต่างประเทศเขาได้ แยกแยะ ความเข้าใจด้านการอ่านหนังสือของเด็ก ๆ ตามอายุไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตารางสำรวจความสนใจเกี่ยวกับด้านการอ่านหนังสือของนักเรียนในต่างประเทศ

กลุ่มอายุ/ปี	ความสนใจและเรื่องที่อ่าน	หมายเหตุ
6-7 ปี	- ชอบและสนใจอ่านเรื่องเกี่ยวกับเทพนิยาย	- ลักษณะสั้น ๆ
	- นิทานเกี่ยวกับธรรมชาติ	- เรื่องสั้น ๆ
8 ปี	- เทพนิยาย	
	- เริ่มชอบนิทานที่มีเรื่องราวเหมือนจริง	
9 ปี	- สนใจเทพนิยายที่ใกล้กับชีวิตจริง	
	- ลดความสนใจเกี่ยวกับเทพนิยาย	
10 ปี	- ชอบเรื่องผจญภัย	
	- นิทานเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของคนในต่างแดน	
	- การท่องเที่ยว	
	- ชีวประวัติบุคคลสำคัญ	
	- หนังสือเกี่ยวกับเครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ	- เฉพาะเด็กผู้ชาย
	- นิยายโบราณ	
	- ตำนานบางเรื่อง	
11 ปี	- สนใจเรื่องผจญภัยลึกลับ	
	- ชอบเรื่องวิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น	- เฉพาะเด็กผู้ชาย
	- เรื่องสัตว์และนิทานเกี่ยวกับธรรมชาติ	- เริ่มลดความสนใจลง
	- เรื่องเกี่ยวกับชีวประวัติ	- เด็ก ๆ ชอบอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มอายุ/ปี	ความสนใจและเรื่องที่อ่าน	หมายเหตุ
12 ปี	- บ้านและโรงเรียน - เรื่องผจญภัย - นวนิยายสำหรับผู้ใหญ่ - งานอดิเรก - สนใจเรื่องกลไกและวิทยาศาสตร์มากขึ้น - นิยายโรมานซ์ (รัก ๆ ใคร่ ๆ)	- เด็กผู้ชาย - เด็กผู้หญิง - เด็กผู้ชาย - เด็กผู้หญิง
13-14 ปี	- เรื่องผจญภัยของเด็กผู้ชาย	- เด็กผู้หญิง

ทั้งหมดนี้คือส่วนหนึ่งในธรรมชาติของเด็กที่เกี่ยวโยงกับการอ่านหนังสือ และเป็นสิ่งที่ผู้เขียนหนังสือสำหรับเด็ก ควรทราบไว้เป็นความรู้เบื้องต้น เพื่อใช้ประกอบ ในการเขียนเรื่องให้อ่านต่อไป เช่น เรื่องรูปทรงต่าง ๆ เรื่องเสียง เป็นต้น (ฉวัลย์ มาศจรัส. 2538 : 27-28)

2.4 ข้อมูลด้านวรรณกรรมเด็ก

ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก มีผู้ได้ให้ความหมายไว้มากมายดังนี้

แม้นมาส ชวลิต กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือที่เด็กในวัยเล่าเรียนอาจเลือกอ่านเองเพื่อความเพลิดเพลิน เพราะความอยากรู้ หรือเพื่อใช้ประกอบการศึกษา

วิริยะ สิริสิงห์ กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง วารสารและหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับเด็ก และจะต้องเขียน ให้เด็กอ่านอย่างเพลิดเพลิน ด้วยความสนใจเพิ่มพูนความสามารถในการอ่านและเข้าใจ ภาษาจนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่านหนังสือ

มานพ ถนอมศรี กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กหมายถึงหนังสือที่เขียนและจัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กอ่าน เพื่อ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความรอบรู้และประกอบการศึกษาเล่าเรียน

2.4.1 ประเภทหนังสือ

เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการเขียนหนังสือของศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดว่า หนังสือที่มีอยู่ทั่วไปในปัจจุบันมี 3 ประเภท คือ หนังสือสารคดี หนังสือบันเทิงคดี และหนังสือร้อยกรอง

1. หนังสือสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โกสุม สายใจ ให้ความหมายของหนังสือสารคดีไว้ว่าเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระความ รู้ ที่ส่งเสริม พัฒนา การด้านสติปัญญาโดยตรง อาจมีภาพประกอบหรือไม่มีก็ได้ ไม่มีวาระในการออก ได้แก่ หนังสือตำรา แบบเรียน หรือเอกสารประกอบการสอนต่าง ๆ

ณรงค์ ทองปาน ให้ความหมายของหนังสือสารคดีไว้ว่า หนังสือที่แต่งขึ้นเพื่อให้ความ รู้และข้อเท็จจริงต่างๆ แก่ผู้อ่าน เพราะฉะนั้นสารคดีสำหรับเด็กจึงหมายถึงสารคดี ที่เขียนขึ้นโดยเจตนา ให้เด็ก และเยาวชนอ่านนั่นเอง

เอกสารของศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความหมายของหนังสือสารคดีไว้ว่า เป็นหนังสือที่มุ่งนำเสนอเนื้อหาสาระและข้อมูลมากว่าความสนุกสนาน บันเทิง อาจสอดแทรกความรู้ ความคิด แต่ไม่ให้ความรู้สึกสะเทือนใจ ไม่มีตัวละคร ไม่มีบทสนทนา ไม่มี บทการแสดง พฤติกรรมต่างๆ ของตัวละคร ได้แก่ หนังสือแบบเรียน หนังสือวิชาการ เอกสารประ กอบการสอนและ หนังสือสารคดี

หนังสือสารคดีจึงมีความหมายโดยรวมว่า หนังสือที่เขียน และจัดทำขึ้นเพื่อเสนอเนื้อหาสาระ ความรอบรู้ต่างๆ มักมีเนื้อหาสาระที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริง มีแหล่งที่มาอย่างถูกต้อง สามารถใช้ อ้างอิงเป็นความรู้ได้ หนังสือสารคดีสำหรับเด็กมักถ่ายทอดเป็นความเรียงหรือร้อยแก้วโดยใช้ถ้อยคำ สำนวนที่เข้าใจง่าย ครอบคลุมเนื้อหา และมีความเพลิดเพลินในการอ่าน โดยทั่วไปการเขียนหนังสือ สารคดี จะไม่กำหนดตัวละครบทบาท และความสะเทือนใจ แต่อาจวางความคิดรวบยอดไว้เป็น เป้าหมาย สุดท้ายในการอ่านได้

สารคดีเป็นงานเขียนเพื่อนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสู่ผู้อ่านโดยอาจใช้กลวิธีในการถ่ายทอดสำนวนภาษา เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลซึ่งเป็นเรื่องแข็งลดความกระด้างลง รวมทั้งเพิ่มความสนุกสนาน ในการอ่านมากขึ้น

หนังสือสารคดีสำหรับเด็กที่มีความหมายไม่แตกต่างกัน นั่นคือ เป็นการนำเสนอข้อมูลอันเป็น เนื้อหาเรื่องราว และความรู้ให้แก่เด็กโดยผ่านการอ่าน แต่สิ่งที่จำเป็นต้องคำนึงถึง และเพิ่มเติมลงไปใน สารคดี สำหรับเด็กคือ ความสนุกสนานในด้านเทคนิคการนำเสนอ ความเหมาะสมกับช่วงชั้น และวัยของ เด็กสำหรับสารคดีแต่ละเรื่อง ร่วมไปถึงภาพประกอบเรื่องที่มีความสวยงาม ครอบคลุม และขยาย
เนื้อหา ข้อมูลที่นำเสนอให้ชัดเจนขึ้น

2.หนังสือบันเทิงคดี

โกสุม สายใจ ให้ความหมายของหนังสือบันเทิงคดีไว้ว่า เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระความรู้ความบันเทิงไปในขณะเดียวกัน ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ ไม่มุ่งหวังประโยชน์ จากการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หู สามารถรับได้ 13%

จมูก สามารถรับได้ 3%

ร่างกาย สามารถรับได้(สัมผัส) 6% (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2520 : 1)

ผลจากการวิจัยจะเห็นได้ว่า "ตา" เป็นช่องทางในการที่จะรับรู้ข่าวสารได้ดีที่สุดโดยที่ตา จะทำหน้าที่เหมือนกล้องจับภาพของสรรพสิ่งที่ปรากฏ แล้วส่งผ่านเข้าสู่ศูนย์กลางการตีความหมายคือ สมอง ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยบันทึกความจำของมวลประสบการณ์ที่ส่งผ่านเข้ามา ความจำต่าง ๆ ที่รับเข้ามานี้จะมีสภาพการคงอยู่ตามกาลเวลา หรือความถี่ของการรับเข้า ซึ่งจะก่อให้เกิดความจำ (Memory) ความเข้าใจ ที่จะสามารถระลึกนึกถึงได้ ด้วยเหตุแห่งกระบวนการสื่อสาร ทางการมอง ต้องการให้สารที่ส่งออกไป เป็นที่เข้าใจรับรู้ ความหมาย และจดจำได้นั้นเกิดแก่ตัวผู้รับสาร จึงเป็นผลให้ต้องมีการจัดการกับสื่อกลางหรือรูปแบบ ของสารที่จะส่ง เพื่อเป็นการช่วยเสริมความสามารถในการรับรู้ (Perceptual capabilities) ของผู้ดู หรือ ผู้รับสารให้เกิดความกระจ่างชัด และขจัดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากธรรมชาติของการมอง หรือ ความรู้สึก ของจิตภายในที่เกิดขึ้นได้เพราะการมองเห็น

ดังนั้นการออกแบบกราฟฟิคใด ๆก็ตามจึงควรศึกษาหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องคือ จิตวิทยาการรับรู้ ทางการมอง ก่อนที่จะเกิดการถ่ายทอดไม่ว่าจะเป็นด้านใด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเกิดกระบวนการรับรู้เสียก่อน ปกติมนุษย์จะเกิดการรับรู้สิ่งต่างๆ ผ่านการมองเห็น การได้ยินและ การสัมผัสตามธรรมชาติ แต่ทุกคนก็สามารถเพิ่มปริมาณการรับรู้ได้ด้วยการเพิ่มประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการอ่านการพบปะพูดคุยการอยู่ร่วมในเหตุการณ์ รวมไปถึงการได้ฟัง และชมเรื่องราวจากทัศนูปกรณ์ต่างๆ การเพิ่มประสบการณ์ในการรับรู้ได้มากเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเขียนหนังสือ เพราะมีเรื่องราวที่จะถ่ายทอดมากหากผู้เขียนหนังสือมีประสบการณ์ในการรับรู้น้อยก็จะทำให้ทรรศนะแคบ มีเนื้อหา ในการนำเสนอน้อย ข้อปฏิบัติสำคัญประการแรกของผู้สร้างสรรค์งานเขียนจึงอยู่ที่การเพิ่มพูน ประสบการณ์ในการรับรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

2.5.1 การรับรู้

นักจิตวิทยาเชื่อว่าบุคคลเข้าติดต่อกับสิ่งแวดล้อมดังกล่าว โดยผ่านขบวนการอันหนึ่ง คือการรับรู้ (Perception) เรารับรู้โดยใช้อวัยวะรับสัมผัส (Sanse organ) ที่เรามีอยู่ ได้แก่ หู ตา ปาก จมูก ผิวหนัง เป็นต้น เป็นเครื่องมือสำคัญในการรับรู้

การรับรู้เป็นขบวนการที่มีระดับตั้งแต่ง่ายที่สุดถึงซับซ้อนที่สุดจนยากแก่การเข้าใจนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายการรับรู้แตกต่างกันออกไป เช่น การรับรู้ คือการตีความหมายจากการ รับสัมผัส (Sensation) ในการรับรู้นั้น เราไม่เพียงแต่มองเห็น ได้ยิน หรือได้กลิ่นเท่านั้น แต่เราต้อง รับรู้ได้ว่าวัตถุหรือสิ่งที่เรารับรู้นั้นคือ อะไร มีรูปร่างอย่างไร อยู่ทิศใด ไกลกว่าเรามากน้อยแค่ไหน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งหมอที่เราบอกได้นี้ เป็นการใส่ความหมายให้กับสิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในการรับสัมผัสในแง่ของพฤติกรรมการรับรู้เป็นขบวนการที่เกิดแทรกอยู่ ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ดังแผนภูมิ

Stimulus ——————→ Perception ——————→ Response

(สิ่งเร้า) (การรับรู้) (การตอบสนอง)

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า กระบวนการนำเข้าของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจ ความคิดวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ในสิ่งที่เข้ามากระทบ โดยผ่านกระบวน การเห็น กระบวนการฟัง การสัมผัสและการอ่าน

2.5.1.1 การรับรู้ผ่านกระบวนการเห็น การรับรู้ผ่านกระบวนการเห็นเกิดขึ้นโดยใช้สายตา เป็นสื่อ การรับรู้ที่เกิดขึ้นจากการเห็นจะเป็น เรื่องของรูปร่าง รูปทรง สีสัน จำนวนและสัดส่วน เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมสีแดงหนึ่งอันกว้างหนึ่งเมตร ยาวสองเมตร การรับรู้ทางสายตาจะเป็นเรื่องของความจริง ที่เป็นอยู่ และสายตาได้นำเข้าไปในโลกภายในของมนุษย์โดยไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้การรับรู้นี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ข้อด้วยกันในเรื่องการจัดหมวดหมู่ของวัตถุที่เป็นสิ่งเร้าพวก Gestalt Psychologist ซึ่งได้ให้ความสนใจกับ Perception อย่างมากได้ให้หลักเกณฑ์ในการที่คนเรามีแนวโน้มที่จะ จัดภาพที่เรามองเห็นโดยจัดกลุ่ม วัตถุเรียงตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. Nearness or proximity

คือ คนเรามีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งที่ใกล้กันให้เป็นภาพเดียวกัน หรือ เป็นหมวดหมู่เดียวกัน เช่น ตามหลักของ Nearness เรามีแนวโน้มที่จะรับภาพนี้ โดยแยกกลุ่มที่เป็น เส้นขนานและจุดออกเป็น สองกลุ่ม

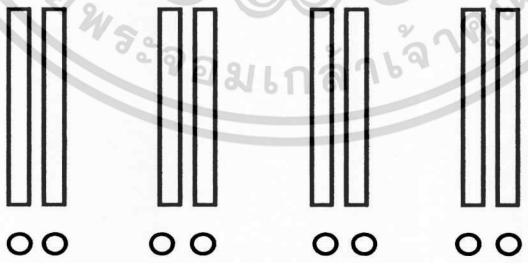

ภาพที่ 2.1 ภาพของ Nearness

2. Similarity

คือ ภาพของเส้นหรือจุดที่เหมือนๆ กันเราจะรับรู้มันเข้าเป็น ภาพเดียวกันหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่ม เดียวกัน ตามหลักของ Similarity เราจะรับรู้ภาพ นี้โดยเห็นวงกลมเป็น รูปกากบาท และมีภาพ สี่เหลี่ยม ประกอบอยู่สี่มุมดังรูป

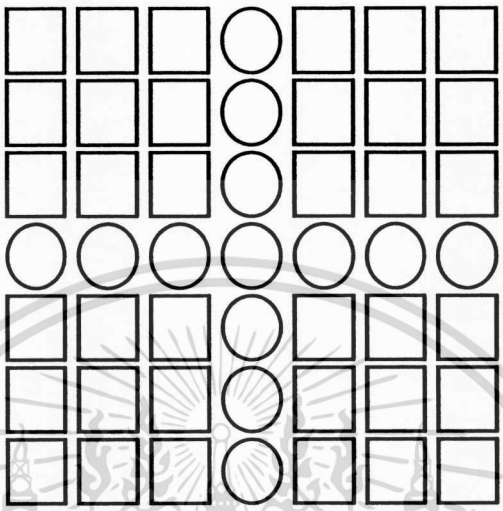

ภาพที่ 2.2 ภาพตามหลักของ Similarity

3. ความต่อเนื่อง (Continuity)

การรวมกลุ่มเกิดจากสิ่งเร้ามีทิศทางไปทาง เดียวกัน

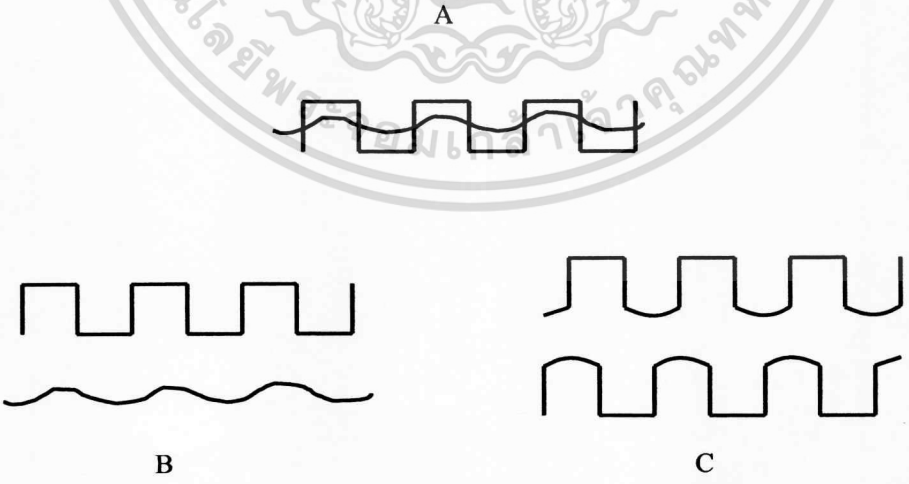

ภาพที่ 2.3 ภาพความต่อเนื่อง รูป A เส้นคดกับเส้นหักมุม ถ้าแยกออกมาก็จะเป็นรูป B กับ C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. Closure

คือภาพที่ใกล้จะเสร็จสมบูรณ์ หรือขาดความสมบูรณ์ไปเพียงเล็กน้อย เรามีแนวโน้มที่จะต่อเติมส่วนที่ขาดหายไปของภาพให้เกิดเป็นภาพที่สมบูรณ์ได้เช่นรูปสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม หรือวงกลม ที่ส่วนหนึ่งส่วนใดขาดหายไป หรือภาพการ์ตูนต่างๆ เป็นต้น

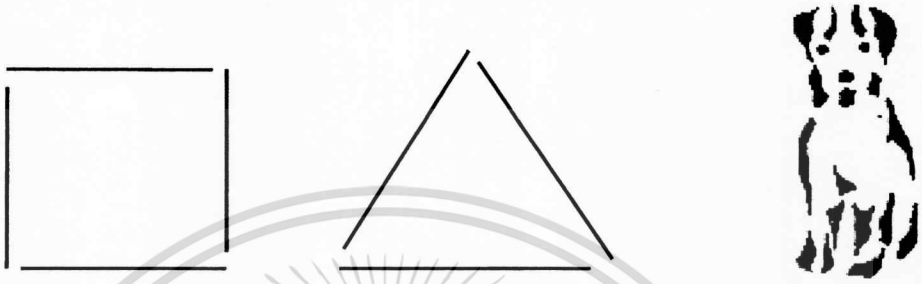

ภาพที่ 2.4 ตามหลักของ Closure ท่านจะรับรู้ภาพนี้ในรูปของสมบูรณ์ (Completed figure)

5. Figure and ground

การที่เรามองเห็นสิ่งต่างๆ เป็นรูปได้ เพราะเส้นต่างๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นรูปนั้นมาตัดกับพื้น การจัดหาหมวดหมู่ของภาพและพื้น (Figureandground) ไม่จำเป็น ว่าจะต้องเกิดจากเส้นเสมอไป แต่อาจจะเกิดจากการตัดกันของสีก็ได้ ส่วนที่รับรู้ว่าเป็นภาพจะลอยเด่นอยู่ข้างหน้าส่วนที่เป็นพื้นหรือที่เรียกกันว่าแบกกราวนด์นี้ ทั้งๆที่เราเห็นอยู่แล้วว่ามันอยู่บนแผ่นกระดาษแผ่นเดียวกันแต่ในบางครั้งเราอาจมองเห็นภาพและพื้นสลับกันได้ เช่น ภาพที่มองเห็นคนมีสองหน้าดังรูป

ภาพที่ 2.5 ภาพการรับรู้ถึงความเด่นชัดของสี

สรุป Figure ก็คือวัตถุที่เด่นขึ้นมา และทำให้เราได้รับรู้ก่อนอย่างเช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระดานดำ ตัวหนังสือ ที่ เด่นขึ้นมานี้เป็น Figure ในขณะที่กระดานดำทั้งแผ่นจะเป็น Ground พวกโฆษณาทั้งหลายมักจะใช้ผลประโยชน์ทางด้าน Figure and ground โดยจะนำภาพที่ต้อง การโฆษณาให้เป็นจุดเด่นหรือ Figure ซึ่งอาจจะเป็นการถ่ายรูปให้ชัด ให้สีให้ชัดสะดุดตา ส่วน Ground อาจจะทำเป็นภาพที่ไม่ค่อยชัดในการถ่ายทำภาพยนตร์ ตัวนางเอก หรือพระเอกมักจะแต่งตัวผิดไปจาก คนอื่น คือเขาพยายามที่จะให้เป็น Figure ฉะนั้นถึงแม้จะอยู่ในกลุ่มชนมากๆเราก็สามารถมองเห็น ได้ทันที

2.5.1.2 การรับรู้ผ่านกระบวนการฟังการรับรู้นี้มีการฟังเป็นสื่อของการรับรู้สิ่งที่นำเข้าไป ไม่แตกต่างจากการรับรู้ทางสายตา แตกต่างกันที่ต้องฟังข้อมูลความจริงจากการบอกเล่าของผู้อื่นหรือจาก เสียง ที่เกิดขึ้น

2.5.1.3 การรับรู้ผ่านกระบวนการสัมผัสเป็นการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสโดยตรงอื่นๆของ ร่างกาย เช่น การจับต้องการกระทบ กระเทือน การเสียดสี และอื่น ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกอย่างเดียวกัน ในทุก ๆ คน เช่น ความเย็น ความร้อน ความเจ็บ ปวด ซึ่งแม้จะเป็นความรู้สึกแต่ก็เป็นความรู้สึกที่ เกิดจากความจริง

2.5.1.4 การรับรู้จากการอ่านเป็นการรับรู้ทางอ้อมที่ผ่านการรับรู้และบอกเล่าด้วยตัวอักษร ของผู้อื่นอีกทอดหนึ่งการรับรู้จากการอ่านนี้เป็นการนำเข้าทั้งด้านข้อเท็จจริงและความคิดความรู้สึกช่วยให้ การรับรู้ง่าย รวดเร็ว และ ลึกซึ้งมากขึ้น

2.5.1.4.1 แนวคิดในด้านการอ่านของกานเย่ (Gange) กานเย่ ได้ให้พฤติกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นแนวทางอันหนึ่งที่จะนำไปสู่การอ่านได้ 8 ระดับ คือ

1. signal learning อาการตอบสนองที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ หรือโดยอัตโนมัติที่มิได้ เรียนรู้ มาก่อน เช่น เมื่อกัดของเปรี้ยวจะมีน้ำลายไหลออกมา

2 . stimulus-response learning การเรียนรู้ของเริ่มด้วยการเร้า และการตอบสนองกับเงื่อนไขเฉพาะ คือถ้าต้องการให้ตอบสนองอย่างไรก็กำหนดเงื่อนไขในการเร้าให้เฉพาะ เจาะจงไป เฉพาะเรื่อง

3. motor chaining เป็นการเรียนรู้ที่ขยายขึ้นต่อจาก S-R คือ มีการเร้าที่ต้องการให้ตอบสนองเป็นอนุกรมติดต่อไปเฉพาะด้าน เช่น การขับรถยนต์เริ่มต้นด้วยขั้นตอนต่างๆจนกระทั่งขับรถได้

4. verbal chaining เป็นการเรียนรู้ชนิดตอบสนองด้วยคำพูดที่ติดต่อกัน เช่น การเรียน เกี่ยว กับโคลงกลอนหรือเรื่องราวปะติดปะต่อกัน

5. multiple disclimination เป็นการเรียนรู้ในขั้นขยายอนุกรมของ chaining เช่น สามารถ จำแนก พืชพรรณโดยบอกชื่อของต้นไม้ได้อย่างถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. concept formation หรือ classifying เริ่มต้นจากการที่ตอบสนองต่อ สิ่งเร้าการแยก ความแตกต่างของ สิ่งเร้าจนกระทั่งเกิดความคิดรวบยอดเช่นในการเรียนภาษาเริ่มแต่คำที่ง่าย ๆ สามารถจำแนกคำที่อ่านออกจากคำอื่นๆจนกระทั่งเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดในคำนั้นๆ

7. principle formation หรือ rule using เป็นการเรียนรู้ถึงหลักการต่างๆ ที่อาจจะโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนรู้ระหว่างของตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปเป็นกฎหรือหลักการ เช่น วัตถุที่เป็นวงกลม กับการเคลื่อนไหว นักเรียนจะทราบได้ว่าของกลมนั้นกลิ้งได้ เป็นต้น

8. ploblem solving เป็นขั้นที่นำ หลักการใช้ คือผู้เรียนต้องใช้ความคิดเพื่อให้ได้ สิ่งใหม่ ออกมา เช่น ในการตัดสินใจ หรือการแก้ปัญหา พฤติกรรมการแก้ปัญหานั้น กานเย่ (Gagne) ถือเป็น พฤติกรรมสูงสุดในการเรียนรู้ขั้นต่างๆ ของการ เรียนรู้มีชื่อว่า Gagne's Scenic Route) ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าการรับรู้หมายถึงขบวนการที่คนเราประสบการณ์กับวัตถุหรือเหตุการณ์ ต่างๆ โดยอาศัยอวัยวะรับสัมผัส

2.5.2 การถ่ายทอด

การถ่ายทอด คือ กระบวนการในการนำออกทางการรับรู้ของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความรับรู้ และเข้าใจของผู้อื่น ซึ่งมีวิธีการถ่ายทอดอยู่หลายอย่างเช่น พูด เขียน วาด แกะสลัก ฟ้อนรำ และ เล่นดนตรี

2.5.2.1 ประเภทของการถ่ายทอด การถ่ายทอดโลกภายในสู่โลกภายนอก เพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ และเข้าใจมีหลายประเภทคือ ถ่ายทอดตามความเป็นจริงหรือเหมือนจริง ถ่ายทอดตามความคิด สร้างสรรค์ ถ่ายทอดตามความรู้สึก นึกคิดและจินตนาการ

2.5.2.2 ถ่ายทอดตามความจริงหรือเหมือนจริง เป็นการถ่ายทอดสิ่งที่รับรู้ออกมาด้วยวิธีการต่างๆ อย่างตรงไปตรงมาตามที่ได้รับรู้ด้วยการเห็น การฟัง การสัมผัส และการอ่าน ได้รับรู้มาอย่างไรก็ถ่ายทอดออกมาอย่างนั้นไม่มีการปรุงแต่งด้วยความคิด และความรู้สึกส่วนตัวใดของผู้ถ่ายทอด กล่าวง่าย ๆ ก็คือไม่มีสมองหรือความคิดเข้าไปเกี่ยวข้อง เห็นอย่างไรก็ว่าไปอย่างนั้น โครงสร้างการถ่ายทอดตามความจริงหรือเหมือนจริง

สิ่งแวดล้อม → การรับรู้ → การถ่ายทอด → ผลของการถ่ายทอดเหมือนสิ่งแวดล้อม

2.1.1.3 ถ่ายทอดตามความคิดสร้างสรรค์ เป็นการถ่ายทอดโดยมีสิ่งที่รับเป็นที่ มาของความคิด ไม่ใช่การถ่ายทอดตามการรับรู้ตรงๆ แต่นำเอาสิ่งที่ได้รับรู้นั้นมาคิดต่อเพิ่มเติมเข้าไป กล่าวง่ายๆ ก็คือนำความจริงมาบวกด้วยความคิด แล้วนำมาถ่ายทอดเป็นผลงานที่เกิดจากความคิดแต่อยู่บน รากฐานของความจริงที่ได้รับรู้โครงสร้างการถ่ายทอดตามความคิดสร้างสรรค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งแวดล้อม → การรับรู้ + ความคิด → การถ่ายทอด → ทางความคิดบนรากฐานของความจริง

2.1.1.4 การถ่ายทอดตามความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการ เป็นการถ่ายทอดโดย ในสิ่งที่รับรู้เป็นแรงบันดาลใจ ให้คิดต่อเติมให้เกิดความเกินจริง โดยอาจจะมีสิ่งที่รับรู้ร่วมอยู่ในการถ่ายทอด หรือไม่มีเลยก็ได้กล่าวง่ายๆ ก็คือจากสิ่งที่รับรู้เติมความคิด และความคะนึงฝันก่อนถ่ายทอออกมาให้ผู้อื่น รับรู้โครงสร้างการถ่ายทอดตามความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการ

สิ่งแวดล้อม → การรับรู้ + ความคิด → การถ่ายทอด → สิ่งแวดล้อม + เกินจริง

(มานพ ถนอมศรี. 2546 : 27-29)

2.5.3 ทัศนภาพ (vision)

ภาพที่เกิดจากการมองเห็นของบุคคล เป็นการรับรู้วัตถุและเหตุการณ์ ในขอบข่ายของที่ว่างและเวลา (Space และ Time) การรับรู้ในเชิง Space นั้นคนเรารับรู้จาก 3 มิติ คือ ส่วนกว้าง ส่วนยาว และส่วนลึก ซึ่งปรากฏขึ้นในการมองดูภาพนิ่งหรือภาพที่ไม่เคลื่อนที่ทั่ว ๆ ไป ส่วนภาพที่เคลื่อนไหวนั้นคนเรารับรู้โดยรวมเอาเวลาเข้าไปด้วย ซึ่งบางคนเรียกเวลาเป็นมิติที่ 4 ดังนั้นการรับรู้สิ่งที่ เคลื่อนไหวจึงเป็นการรับรู้ทั้ง Space และ Time

2.5.3.1 การจัดหมวดหมู่ของสิ่งที่จะรับรู้ (Organization in Perception)

ตามหลักของกาจัดระเบียบการรับรู้ของนักจิตวิทยา Gestalt กล่าวว่าการรับรู้ของคนเรามักจะ มีลักษณะเป็นการจัดสิ่งที่จะรับรู้เข้าเป็นหมวดหมู่เป็นกลุ่มก้อน หรือเป็นส่วนรวม กล่าวคือแทนที่จะรับ รู้รายละเอียดส่วนปลีกย่อยของสิ่งต่าง ๆ เรากลับรับรู้สิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นส่วนรวมมากกว่า แบบแผนของการรับรู้ดังกล่าว ได้แก่การรับรู้เกี่ยวกับภาพและพื้น (Figure and ground) การที่เรามอง สิ่งต่าง ๆ ออกเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาได้นั้น ก็เพราะเส้นต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นรูปนั้นมาตัดกับพื้น อย่างไรก็ตามการจัดหมวดหมู่ของภาพและพื้นไม่จำเป็นว่าจะต้องเกิดเส้นเสมอไป แต่อาจเกิดจากการตัดกันของสีก็ได้

ส่วนที่รับรู้ว่าเป็นภาพ มีลักษณะเด่นหลายอย่างซึ่งมองเห็นแตกต่างจากพื้น กล่าวคือ ภาพ (Figure) หมายถึงสิ่งใดก็ตามที่ทำให้เกิดการสัมผัสก่อน เป็นจุดเน้นหรือจุดสำคัญต่อผู้รับรู้หรือ ภาพ หมายถึงส่วนที่ลอยเด่นอยู่ข้างหน้า และออกมาจากพื้นมีลักษณะและขอบเขตจำกัด หรือสิ่งที่เป็นภาพ มีรูปร่างเห็นชุดและรู้ได้ ส่วนพื้นนั้นจะไม่มีลักษณะดังกล่าว

พื้น (Ground) หมายถึงสิ่งใดก็ตามที่สำคัญน้อยกว่า และให้ความหมายน้อยกว่า หรือให้ความ รู้สึกที่ลางเลือน และดังนั้นส่วนที่เป็นพื้นจึงมองเห็นเลือนลางอยู่ข้างหลังภาพ และเป็นส่วนที่ปรากฏ ติดต่อกันโดยไม่มีขอบเขตจำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในเรื่องของภาพและพื้นนั้น ในบางครั้งผู้รับรู้จะมองเห็นเด่นชัดว่า สิ่งใดเป็นภาพสิ่งใดเป็นพื้น แต่ในบางครั้งผู้รับรู้อาจมองเห็นภาพและพื้นสลับกันได้เรียกว่า Reversible figure and ground กล่าวคือ ส่วนที่เป็นภาพมองเห็นเป็นพื้น ส่วนที่พื้นมองเห็นเป็นภาพ

2.6 การออกแบบหนังสือสารคดีสำหรับเด็ก

หนังสือสารคดีสำหรับเด็กมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

2.6.1. เนื้อหา

เนื้อหาของสารคดีมีหน้าที่ดำเนินเรื่องราวที่ต้องการนำเสนออธิบายรายละเอียดของเรื่องแสดงความคิดรวบยอดเพื่อให้ความรู้ความเพลิดเพลินและสนุกสนานแก่ผู้อ่าน หนังสือสารคดีสำหรับเด็ก มีลักษณะเฉพาะในส่วนที่ต้องการมุ่งเสนอ เรื่องราวที่ตรงกับความสนใจของเด็กในแต่ละวัย ทั้งยังเป็นเนื้อหาที่เสริมความรู้ทางวิชาการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย

2.6.2 ภาพประกอบ

ภาพประกอบหนังสือสารคดีมีความสำคัญทัดเทียมไม่แตกต่างไปจากเนื้อหา นั่นคือช่วยขยายและ ส่งเสริมให้เนื้อหามีความชัดเจนสมบูรณ์มากขึ้น แสดงรายละเอียดบางอย่างที่ ไม่สามารถบรรยายได้ด้วยตัวอักษร แสดงความถูกต้องแม่นยำของเวลา ช่วยจัดหน้าหนังสือให้งดงาม และเป็นด่านแรกของการโน้มน้าวความสนใจให้ความรู้แก่ผู้อ่านภาพประกอบหนังสือ สารคดี สำหรับเด็กที่นิยมทำกันได้แก่ ภาพวาด ภาพถ่าย แผนที่ แผนภูมิและงานกราฟิก ภาพวาดมักใช้แบบเหมือนจริง สำหรับ สารคดีสำหรับเด็กเล็กส่วนภาพถ่ายให้สำหรับสารคดีทั่วไปของเด็กระดับประถมปลาย เรามักทำงานแผนภูมิและกราฟิกประกอบในส่วนต่างที่จำเป็นด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของหนังสือ สารคดีแต่ละเล่ม

2.6.3 การวางแผนการเขียนหนังสือ

การวางแผนการเขียน คือ การเขียนหนังสืออย่างเป็นระบบ เพื่อให้งานเขียนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายอย่างครบถ้วน การเขียนหนังสือที่ถูกต้องจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างรัดกุมและเหมาะสมก่อนลงมือเขียนหนังสือทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นงานสารคดีหรือบันเทิงคดีผู้เขียนควรมีการวางแผนอย่างแม่นยำ เพื่อให้การปฏิบัติการเขียน ดำเนินไปอย่างดี สามารถเก็บรายละเอียดของเรื่องราว ที่ต้องการนำเสนออย่างครบถ้วนส่งผลให้งานเขียนงดงาม เหมาะสม สอดคล้องกันทั้งด้านรูปแบบ และเนื้อหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนหนังสือสำหรับเด็กซึ่งต้องมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากมาย ไม่ว่าจะเป็นขนาดของรูปเล่ม จำนวนหน้า ระดับผู้อ่าน และภาพประกอบการวางแผนงานเขียนอย่างดี จะช่วยให้สิ่งเหล่านี้ประสานกลมกลืนกันอย่างเหมาะสมงดงาม

งานเขียนโดยทั่วไปมีแผนงานเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประเด็นที่ต้องการเขียนอย่างชัดเจน โดยเลือกนำเสนอเพียงประเด็นเดียว

2. ตั้งชื่อเรื่องตามประเด็นที่กำหนดไว้ให้มีความกะทัดรัดน่าสนใจอ่านง่ายและครอบ คลุมเนื้อหาทั้งหมดของเรื่องที่ต้องการนำเสนอ

3. แตกประเด็นที่ต้องการนำเสนอเป็นหัวข้อ และหัวข้อย่อย ให้มากที่สุดเพื่อใช้เป็น เครื่องชี้นำในการเขียนเนื้อหาในแต่ละส่วน

4. หาข้อมูลเพื่อใช้เป็นรายละเอียดของเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอไม่ว่าจะเป็นงาน สารคดีหรือบันเทิงคดีผู้เขียนควรมีการเตรียมข้อมูลอย่างครบถ้วน ทั้งข้อมูลภาคสนาม และข้อมูลอ้างอิง ยิ่งผู้เขียนสามารถรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอมากเท่าใดก็จะเขียนได้ง่าย และมากขึ้นเท่านั้น

5. นำข้อมูลที่ได้รับมาเรียงลำดับความสำคัญและความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการ เสนอ ข้อมูลที่ใกล้เคียงประเด็นมากที่สุดเป็นข้อมูลที่ต้องเลือกหยิบใช้ก่อน ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพียง ห่าง ๆ เก็บไว้ใช้เมื่อคราวจำเป็นหรือเพื่อขยายให้เรื่องกว้างและยาวมากขึ้น

6. เขียนต้นฉบับตามหัวข้อและข้อมูล ต้นฉบับที่ดีต้องเขียนและพิจารณาตรวจแก้ ความถูกต้องและงดงามมากกว่า 1 ครั้ง ผู้เขียนหนังสือทุกประเภทควรให้ความสำคัญต่อต้นฉบับ ในด้านความสะอาดความถูกต้องชัดเจน อ่านง่ายและเป็นระเบียบงดงามด้วย

7. ปรับปรุงต้นฉบับ หลังจากเขียนต้นฉบับเสร็จสิ้นลง ในครั้งแรกผู้เขียนที่ต้องการ ความคมชัดสมบูรณ์ และถูกต้องที่สุดของงานเขียนควรทิ้งงานที่เขียนเสร็จแล้วไว้สักพักหนึ่ง อาจจะ เป็นเวลา 3 วัน หรือ 7 วัน เพื่อให้ลืมเรื่องราวและข้อมูลต่าง ๆ ที่เขียนไว้ในครั้งแรกเสียก่อน จึงนำกลับมาอ่านพิจารณาและปรับปรุงให้สมบูรณ์เป็นขั้นสุดท้าย

8. ส่งต้นฉบับสู่กระบวนการพิมพ์ โดยผ่านบรรณาธิการพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และกำหนดรูปเล่ม อย่างครบถ้วนเพื่อให้หนังสือที่ดีที่สุดทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ

2.6.4 องค์ประกอบของหนังสือสารคดี

องค์ประกอบของงานเขียนสารคดีที่สำคัญแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ บทนำเรื่อง เนื้อเรื่อง และสรุปเรื่อง

บทนำเรื่อง หมายถึงการนำเข้าสู่เนื้อเรื่องเพื่อเร้าใจผู้อ่านให้ติดตามเนื้อหาสาระภายใน มีลักษณะสั้น ๆ กระชับ ขมวดปมเนื้อหาในการนำเสนอหรือบอกเป้าหมายของการเขียนสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อเรื่อง หมายถึงเนื้อหาสาระ และข้อมูลที่ต้องการนำเสนอ รวมทั้งภาพประกอบ และคำบรรยายประกอบด้วยเรื่องราวของอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เนื้อเรื่องในสารคดีแต่ละเรื่องย่อมให้คุณค่า ของส่วนใด ส่วนหนึ่งแตกต่างกันไป เช่น บางเรื่องมุ่งเน้นส่วนอดีต บางเรื่องมุ่งเน้นส่วนอนาคต แต่ส่วนใหญ่แล้วสารคดีทุกเรื่องมุ่งเน้นส่วนปัจจุบัน

สรุปเรื่อง หมายถึงข้อความส่วนสุดท้ายของสารคดีที่ผู้เขียนกล่าวย้ำถึงสาระสำคัญของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำเสนอให้เด่นชัดอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะจบการนำเสนอเนื้อหาสาระลง

1.โครงสร้างงานเขียนสารคดี

การเขียนสารคดีแต่ละเรื่อง จำเป็นต้องวางโครงสร้างของเรื่องเอาไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้เป็นแนวในการหาข้อมูลภาคสนามและข้อมูลเอกสารตลอดจนการถ่ายภาพและการทำงานต่างๆ โครงสร้างของงานเขียนสารคดีมีกว้าง ๆ ดังนี้

1. ประเด็นในการนำเสนอ
2. โครงเรื่องซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1.1 บทนำเรื่อง

1.2 เนื้อเรื่อง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนอดีต

ส่วนปัจจุบัน

ส่วนอนาคต

สรุปเรื่อง

การเขียนสารคดีให้น่าอ่านน่าติดตามและพรั่งพร้อมไปด้วยเนื้อหาสาระอย่างมีเสน่ห์นั้นจะมี ส่วน ประกอบสำคัญอยู่เพียง 3 ส่วนเท่านั้น คือ

1. ส่วนนำเรื่อง
2. ส่วนเนื้อเรื่อง
3. ส่วนสรุปเรื่อง

1. ส่วนนำเรื่อง

การเขียนนำเรื่องก็เหมือนกับการดูไตเติ้ลของภาพยนตร์นั่นเอง ภาพยนตร์เรื่องนั้น จะน่าสนใจหรือไม่น่าสนใจก็อยู่ตรงการเริ่มเรื่องหรือการนำเรื่องนี่แหละ

การนำเรื่องในการเขียนสารคดีนั้นมีแบบรูปที่นิยมในการเปิดเรื่องกันหลายแบบหลายวิธี ได้แก่

แบบสรุปเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปิดเรื่องแบบนี้เป็นการเปิดเรื่องที่เน้นความสำคัญของเนื้อหา ทั้งหมดให้ย่นย่อด้วยข้อความที่สั้นกระชับ ยั่วยุให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็นในรายละเอียดอื่น ๆ

วิธีการเปิดเรื่องแบบนี้ หนังสือพิมพ์รายวันนิยมใช้กันมาก เพราะเพียงแค่ผู้อ่านอ่านข้อความ ที่พาดหัวข่าวก็สามารถจับประเด็นได้ว่า มีอะไรเกิดขึ้น น่าสนใจหรือไม่อย่างไร วิธีการเปิดเรื่องแบบนี้เป็นสูตรสำเร็จในการเขียนที่เรียกว่า 5 W's ได้แก่

1. Who (ใคร)
2. What (อะไร)
3. When (เมื่อไร)
4. Where (ที่ไหน)
5. Why (ทำไม)

การเขียนนำเรื่องโดยใช้สูตรการเขียนแบบนี้เป็นวิธีเดียวกับ การพาดหัวข้อข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นรูปแบบที่สั้น กระชับ และเร้าใจ

1.1 เปิดเรื่องด้วยเหตุการณ์สำคัญ การเปิดเรื่องแบบนี้ ได้แก่ การนำเนื้อหาของเรื่องตอนที่สำคัญที่สุด เด่นที่สุด หรือน่าตื่นเต้น ที่สุดขึ้นมานำเรื่องเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านให้ เกิดความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องดังกล่าว

1.2 เปิดเรื่องโดยยกสุภาษิต คำพังเพย กวีนิพนธ์ หรือคำคม มากล่าวนำการเปิดเรื่องแบบรูปดังกล่าวนี้ เป็นที่นิยมกันพอสมควร ทั้งนี้เพราะคนไทยเป็นคนเจ้าบท เจ้ากลอน การยกสุภาษิต คำพังเพย หรือคำคมมากล่าวนำ ก็เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของการเขียนสารคดี

1.3 เปิดเรื่องโดยใช้ประโยคสำคัญการเปิดเรื่องด้วยการนำประโยคสำคัญ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องมาขึ้นต้น สามารถจะทำได้ ถ้าหากว่าประโยคนั้นเป็นประโยคที่เด่นมากๆ เป็นประโยคที่จับใจและสร้างความประทับใจแก่ผู้อ่าน

1.4 เปิดเรื่องโดยใช้คำถาม การเปิดเรื่องในลักษณะดังกล่าวนี้ เหมาะสำหรับการเขียนสารคดีที่ต้องการโน้มน้าวให้ผู้อ่าน เกิดความรู้สึกร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การร่วมมือ กันอนุรักษ์โบราณสถาน สำคัญของท้องถิ่น เป็นต้น ตัวอย่าง: พระนครศรีอยุธยา เป็นมรดกของโลกจริงหรือ

1.5 เปิดเรื่องโดยยกเหตุการณ์เปรียบเทียบ การเปิดเรื่องในแนวนี้ เป็นการเปิดเรื่องโดยนำเอาเหตุการณ์ที่ผู้อ่านส่วนใหญ่เคยรับรู้อยู่ก่อนแล้ว มานำเรื่อง เพื่อที่จะโยงมาสู่เรื่องราว ที่จะเขียนถึงในปัจจุบัน เช่น แผ่นดินไหวในญี่ปุ่นรุนแรงกว่าใน อเมริกา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 เปิดเรื่องด้วยการพรรณนา การเปิดเรื่องด้วยการพรรณนา เป็นการเปิดเรื่องแบบเรียบ ง่ายและนิยมกันโดยทั่วไป การเปิดเรื่องแบบนี้ไม่หวือหวาแต่ก็ไม่จืดชืดส่วนจะเป็นที่น่าสนใจมากน้อย เพียงใดนั้น อยู่ที่ลีลาการใช้ สำนวนภาษาของผู้เขียนเป็นสำคัญ

1.7 เปิดเรื่องแบบย้อนอดีต การเปิดเรื่องแบบนี้นานๆ จึงจะพบสักครั้งหนึ่ง นั่นคือการนำ เอาเหตุการณ์ในอดีตมากล่าวนำ เพื่อโยงเข้าสู่เหตุการณ์ในปัจจุบันหรือในอนาคตเป็นการเขียนที่ย้อนเอาอดีตมานำเรื่องปัจจุบัน และในอนาคตนั่นเอง

2. เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง นับเป็นส่วนสำคัญยิ่งของการเขียนสารคดี ทั้งนี้เพราะสารคดีแต่ละเรื่องจะมีความน่าสนใจมากน้อยแค่ไหนนั้นอยู่ที่เนื้อเรื่องเป็นสำคัญ

ดังนั้นการเลือกเนื้อเรื่องที่จะนำมาเขียนเป็นสารคดีนั้น จะต้องกลั่นกรองอย่างรอบคอบว่าเรื่องที่จะนำมาเขียนดังกล่าวนั้นเมื่อผู้อ่านอ่านจบแล้วจะได้สาระอะไรบ้าง และสาระดังกล่าวนั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด น่าสนใจเพียงใด

การประเมินคุณค่าของสารคดีแต่ละเรื่องนั้นประเมินคุณค่าที่เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มเป็นสำคัญ เพราะสารคดีบางเรื่องคนกลุ่มหนึ่งอาจจะไม่สนใจเลยก็ได้ ทั้งนี้เพราะสารคดีเรื่องนั้นๆ ไม่ได้อยู่ในวิชาชีพของเขานั่นเอง

มีคำถามที่น่าสนใจว่าเนื้อหาของสารคดีควรจะมีความสั้น-ยาวแค่ไหนอย่างไรซึ่ง เรื่องดังกล่าวนี้ ไม่ใช่ข้อกำหนดที่ตายตัวว่าสารคดีที่ดีจะต้องมีความยาวมากน้อยแค่ไหน สารคดีสั้นๆ ที่มีเนื้อหาสาระเด่น ๆ นั้นย่อมดีกว่าสารคดียาว ๆ ที่เขียนแบบน้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรงอย่างแน่นอน

3. สรุปเรื่อง

การเขียนสารคดีนั้น เมื่อนำเรื่องแล้วก็ต้องมีการดำเนินเรื่อง และหลังจากดำเนินเรื่องจนครบถ้วนกระบวนความแล้ว ก็จะเขียนถึงส่วนที่เรียกว่า สรุปเรื่อง

การสรุปเรื่อง เป็นการเขียนเพื่อขมวดปมของเรื่องให้ยุติตรงตามเป้าหมายที่ต้องการตามจุด มุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น

1. สรุปให้เห็นความสำคัญของเนื้อเรื่องที่นำเสนอ
2. สรุปความคิดเห็นที่ว่าเป็นประโยชน์กับชีวิตและสังคม
3. สรุปเนื้อหาเพื่อโน้มน้าวให้เกิดความร่วมมือในด้านต่าง ๆ
4. .สรุปเพื่อให้เกิดความตระหนัก (สมพร จารุนัฏ. 2538 : 77-106)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก

ความหมายของภาพประกอบในหนังสือคำว่า "ภาพประกอบ" เป็นคำนามมีความหมายว่า รูปที่ลงคู่กับเรื่องราว เพื่อให้เห็นเรื่องราวชัดเจนขึ้น คำว่าภาพประกอบ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "illustration" ซึ่งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ วิชาบรรณารักษศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการได้ให้คำ อธิบายว่า "ภาพประกอบเรื่องราวในหนังสือ " และใน Encyclopedia of Libraianship ได้ให้คำจำกัดความว่า

ภาพประกอบหนังสือเป็นภาพที่ใช้สำหรับอธิบาย และรวมความสนใจไปสู่ส่วนที่เป็นตัวหนังสือซึ่งอาจเป็นตัวเขียนหรือตัวพิมพ์ก็ได้ ภาพประกอบมีด้วยกันหลายลักษณะ และมีกรรมวิธีในการสร้างภาพหลายกระบวนการ ภาพประกอบหนังสืออาจเป็นภาพลายเส้น ภาพระบายสี หรือภาพ ที่ได้มาจากกระบวนการพิมพ์ต่างๆ ที่เป็นภาพขาวดำ สีหรือผสมกันระหว่าง ขาว ดำ กับสีก็ได้ ภาพ ประกอบหนังสือใช้สำหรับประดับ หรือช่วยดึงดูดความสนใจในหนังสือ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องที่ เขียนดียิ่งขึ้น

ภาพประกอบหนังสือ หมายถึง ภาพประกอบในสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเรื่องราวจากตัวหนังสือเข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น ทำให้สิ่งพิมพ์สวยงามและเป็นที่น่าสนใจ

2.7.1 วัตถุประสงค์ของภาพประกอบหนังสือ

การนำภาพประกอบมาใช้ในหนังสือมีเหตุผลและวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. เพื่อแสดงให้เห็นภาพ (illustration) วัตถุประสงค์ที่สำคัญของภาพประกอบหนังสือ คือ ช่วยให้แสดงให้เห็นภาพของเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังเป็นการช่วยเปิดเผยอธิบาย และแสดงในสิ่งซึ่งหนังสือกล่าว ส่งให้เป็นที่เข้าใจได้โดยง่าย

2. เพื่อเล่าเรื่อง (Story Telling) ภาพประกอบหนังสือสามารถช่วยในการเล่าเรื่องได้เป็น อย่างดี เป็นการสนองวัตถุประสงค์ในการนำภาพประกอบมาใช้ในหนังสือ

3. เพื่อสร้างสัมพันธภาพกับการอ่าน (Readership) ภาพประกอบหนังสือ ช่วยสร้างสัมพันธภาพให้เกิดขึ้นกับหนังสือ โดยดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ให้หันมาอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น ภาพประกอบหนังสือช่วยให้ความคิดที่กระจัดกระจายเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2.7.2 ความสำคัญของภาพประกอบหนังสือ

ภาพประกอบมีความสำคัญต่อหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

1. ทำให้เข้าใจเรื่องราวในหนังสือได้รวดเร็วและช่วยส่งเสริมให้เข้าใจในเนื้อเรื่องยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จูงใจให้ผู้อ่านเกิดความรู้ และความคิดอย่างรวดเร็วเป็นการสร้างจินตนาการให้แก่ผู้อ่านได้

3. ช่วยสร้างประสบการณ์ของผู้อ่านให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเสนอเป็นภาพซึ่งเด็กอาจไม่เคย เห็นมาก่อน

2.7.3 องค์ประกอบของภาพประกอบหนังสือ

ภาพประกอบหนังสือที่นำมาใช้ในหนังสือจะได้รับผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์มากน้อยเพียงใดหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญของภาพประกอบหนังสือดังต่อไปนี้

1. ความสามารถดึงดูดความสนใจได้ดี (Attract attention)

2. การแสดงให้เห็นถึงจุดสำคัญในหนังสือ (Illustration a paint mead in text)

3. ความสามารถเล่าเรื่องได้เอง โดยมีคำอธิบายช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย (Tell a story itself with the aid of only a caption)

4. ความสามารถเล่าเรื่องได้อย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กับภาพประกอบอื่นๆ (Tell a story in sequence with other illustnation)

5.ให้ความรู้สึกในการมองเห็นว่านูนขึ้นมาหรือลึกต่ำลงไปได้ (Give visual relief to adesign)

2.7.4 หน้าที่ของภาพประกอบ

ปัจจุบันเราจะพบเห็นว่าภาพประกอบจะนำไปใช้ในงานต่างๆ มากมาย เช่น หนังสือสารคดีบันเทิงคดี ข่าวสารต่าง ๆ โฆษณา หรือในงานออกแบบกราฟิกนั้น ภาพประกอบก็ยังเป็นส่วน สำคัญซึ่งการใช้ภาพประกอบในงานออกแบบกราฟิกนั้นส่วนใหญ่จะเป็นไปเพื่อดึงดูดความสนใจ (Fo Attract Attention) และแสดงประกอบกับเรื่องราวข่าวสารต่าง ๆ ที่จะนำเสนอต่อสายตาของผู้ดู ให้เกิดความรู้สึกเข้าใจ คล้อยตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่มุ่งหวังไว้

หน้าที่ของภาพประกอบที่สรุปได้พอสังเขป มีดังนี้

1. เพื่อใช้ในการประกอบการอธิบายความรู้แสดงความรู้ต่างๆ ให้สามารถเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. เพื่อใช้ในการดึงดูดความสนใจ และทำให้ข้อความเหล่านั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

3. เพื่ออธิบายความคิดรวบยอด เช่น การเขียนเครื่องหมาย สัญลักษณ์ และแผนภาพต่าง ๆ ให้มีความหมายแทนสิ่งใดโดยเฉพาะ

4. เพื่ออ้างอิงสิ่งที่ปรากฏจริง โดยใช้ภาพช่วยในการสร้างเสริมความเข้าใจ เนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศ และอารมณ์ ทำให้ผู้ดูเกิดความกระจ่างชัดในวัตถุประสงค์ของเนื้อหานั้น ๆ

5. เพื่อใช้ในการประกอบข้อมูลทางสถิติ นิยมใช้กราฟ แผนภูมิ ตามระเบียบการทางคณิตศาสตร์ โดยใช้เป็นภาพในลักษณะลายเส้นทางเรขาคณิตขึ้นแทน การจัดวางภาพประกอบ

การจัดวางภาพประกอบในหนังสือมีส่วนสัมพันธ์กับประเภทของหนังสือ ขนาดหนังสือ และวัยของผู้อ่าน หนังสือภาพสำหรับเด็กเล็กซึ่งไม่มีตัวหนังสือ หรือมีตัวหนังสือที่บอกเฉพาะชื่อของภาพส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือขนาดค่อนข้างใหญ่ จะเป็นภาพทุกหน้า นิยมทำเป็นภาพตัดตก คือ เป็น ภาพเต็มขนาดของหน้าหนังสือ ถ้ามีคำหรือชื่อเรียกสิ่งที่ปรากฏในภาพก็มักจะมีการออกแบบภาพให้ เว้นเนื้อที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพสำหรับใส่ตัวอักษรหรือชื่อนั้น

หนังสือภาพประกอบเรื่องซึ่งแต่งเป็นเรื่องราวสั้น ๆ สำหรับเด็กเริ่มเรียน และแต่งเป็นเรื่องราวที่ยาวขึ้นสำหรับเด็กวัยเรียนระดับประถมศึกษาช่วงต้น ซึ่งภาพประกอบยังคงเป็นส่วนสำคัญและโดยทั่วไปยังเป็นหนังสือที่มีภาพประกอบทุกหน้าหรือเกือบทุกหน้านั้น การจัดวางภาพ และเรื่องมีการออกแบบแตกต่างกันไป หนังสือภาพประกอบเรื่องสำหรับเด็กเริ่มเรียนนิยมใช้ภาพเต็มหน้า และกันพื้นที่บางส่วนของภาพไว้ใส่ข้อความที่เป็นเรื่องราว ส่วนหนังสือภาพประกอบเรื่องสำหรับเด็กวัยเรียนระดับประถมศึกษาช่วงต้นก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่เนื่องจากมีข้อความยาวขึ้น เมื่อประสงค์จะใส่เรื่อง ไว้กับภาพ ผู้ออกแบบภาพ และผู้เขียนเรื่องจึงมักจะต้องวางแผนงานร่วมกัน โดยผู้ออกแบบภาพ พยายามใช้พื้นที่หน้ากระดาษใส่ภาพและรายละเอียดของภาพไว้เพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง และเหลือพื้น ที่กระดาษไว้สำหรับใส่ข้อความในส่วนของผู้เขียนก็จะพยายามเขียนเรื่องให้สั้น ไม่บรรยายเรื่องยืด ยาวในแต่ละหน้า หนังสือภาพที่อาศัยการออกแบบในลักษณะนี้จึงมักจะเป็นหนังสือภาพที่ปรากฏ ภาพ เหตุการณ์ในแต่ละตอนพร้อมกับเรื่องราวครอบคลุมพื้นที่ 2 หน้ากระดาษ ผู้ออกแบบภาพ และผู้เขียน เรื่องจะออกแบบจัดวางภาพและเรื่องลงในหน้ากระดาษไปทีละคู่จนจบเรื่อง

หนังสือภาพประกอบเรื่องสำหรับเด็กวัยเรียนที่โตขึ้นระดับประถมช่วงปลาย ซึ่งเรื่องราวจะยาวขึ้น ทำให้ออกแบบให้เนื้อเรื่องเป็นส่วนหนึ่งของภาพลำบากยิ่งขึ้น จึงนิยมที่จะแยกภาพและเรื่องออกคนละส่วน แต่เนื้อเรื่องและรายละเอียดในภาพยังคงสอดคล้องสัมพันธ์กัน การออกแบบหนังสือภาพประกอบเรื่องสำหรับเด็กวัยเรียนที่โตขึ้นนี้มีหลายลักษณะ และหนังสือจะมีหลายขนาดตั้งแต่ขนาดเล็กจนขนาดโต ดังตัวอย่างจากภาพประกอบที่เห็นนี้

ส่วนงานเขียนบันเทิงคดีและสารคดีที่เป็นเรื่องยาวสำหรับเด็กโตขึ้นอีก ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องมีภาพประกอบทุกหน้า คือ อาจจะมีภาพประกอบบางภาพประกอบเรื่องตอนที่เป็นจุดเด่นหรือสาระสำคัญ การจัดวางภาพประกอบก็เพียงระมัดระวังให้ภาพอยู่ตรงกับเรื่อง คือ ภาพมักจะตามหลังเรื่องทันที เพื่อช่วยให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจเนื้อหาโดยอาศัยดูภาพประกอบเกี่ยวกับเนื้อหานั้นไปพร้อม ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัน ภาพประกอบสำหรับงานเขียนสารคดี จะให้ความสำคัญต่อคำอธิบายประกอบภาพมากกว่างานเขียนบันเทิงคดี คำอธิบายประกอบภาพมักจะพยายามเน้นให้ผู้อ่านมองเห็นสาระสำคัญของภาพซึ่งมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น หรือเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านสังเกตรายละเอียดบางอย่างที่สำคัญ หรือเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความคิดที่ลึกซึ้งหรือกว้างขวางขึ้น

การออกแบบหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการจัดวางตัวหนังสือและภาพประกอบ มีเรื่องที่ควรระมัดระวังอยู่บ้างคือ ในกรณีที่เป็นหนังสือบันเทิงคดีหรือสารคดี สำหรับเด็กวัยเรียนที่โตขึ้น ซึ่งอาจจะมีภาพประกอบทุกหน้าหรือไม่ก็ตาม แต่โดยทั่วไปภาพประกอบจะไม่ใช่ภาพเต็มหน้านั้น ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงการแบ่งพื้นที่กระดาษในแต่ละหน้าเป็นส่วนของภาพส่วนหนึ่ง และเป็นส่วนของข้อความส่วนหนึ่ง ให้มีความสมดุลและให้มีแบบแผนที่มองแล้วอาจจะดูสวยงาม และผู้อ่านสามารถอ่านตามเรื่อง ได้ถูกต้อง การพิจารณาจัดวางภาพ และเนื้อเรื่องในลักษณะนี้ ผู้ออกแบบจะต้องเว้นพื้นที่กระดาษให้ ว่างไว้ที่ส่วนบน ส่วนล่าง ส่วนด้านข้างที่ติดกับสันหนังสือและตรงข้ามสันหนังสือให้พอเหมาะ ส่วนที่ เว้นไว้นี้เราเรียกว่า ชานหนังสือ

จากตัวอย่างภาพจะแสดงให้เห็นการจัดวางหน้าหนังสือ พื้นที่สีขาวโดยรอบคือ ชานหนังสือ พื้นที่ภายในเป็นพื้นที่สำหรับลงภาพประกอบ และข้อความซึ่งผู้ออกแบบจะต้องจัดวางให้สมดุลกัน ขนาดของภาพก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ผู้ออกแบบและจัดวางหน้าจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมทั้งกับขนาดของหนังสือ และความสำคัญของภาพ หนังสือบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็กโตที่มีภาพประกอบเรื่องราวหรือเนื้อหาเป็นระยะๆ ผู้ออกแบบจะต้องพิจารณาความสำคัญของภาพต่อผู้อ่านในการที่จะเข้าใจเรื่องราว และจะต้องพิจารณาความสำคัญของภาพต่อผู้อ่านในการที่จะเข้าใจเรื่องราว และเนื้อหาตอนนั้นๆ ภาพที่มีความสำคัญหรือมีรายละเอียดที่สำคัญอาจจะต้องกำหนดขนาดของภาพเล็กเกินไปจนมองไม่ออกว่าเป็นภาพอะไร หรือมองไม่เห็นรายละเอียดในภาพเลย หรือกำหนดให้ใหญ่เกินความจำเป็น เมื่อเทียบกับความสำคัญของภาพที่มีต่อผู้อ่าน โดยทั่วไปเรากำหนดภาพประกอบเนื้อหาเรื่องราวในหนังสือได้หลายขนาด เช่น เต็มหน้า ครึ่งหน้า หนึ่งในสี่หน้า เป็นต้น ข้อสำคัญคือ การจัดวางภาพจะต้องตรงกับเนื้อหา มีความสมดุลระหว่างภาพและข้อความ และระหว่างหน้า และพยายามให้ในแต่ละหน้ามองดูแล้วสบายตาไม่ให้มีข้อความแน่นจนเกินไปซึ่งจะทำให้ผู้อ่านรู้สึกเมื่อยสายตาขณะอ่าน

ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก การออกแบบจัดทำภาพประกอบ และการออกแบบหนังสือเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญ ถ้าเราต้องการให้หนังสือภาพ หนังสือบันเทิงคดี หรือสารคดีสำหรับเด็กในวัยต่างๆ ที่เราจัดทำเป็นหนังสือที่มีคุณค่าและน่าอ่าน ผู้เขียนเรื่องโดยทั่วไปอาจจะเกี่ยวข้องกับงานส่วนนี้โดยการมีส่วนช่วยกำหนดและเลือกภาพประกอบที่จะส่งเสริมให้หนังสือมีคุณค่าขึ้น คือ ทำให้ผู้อ่านด้วยความเข้าใจได้รับความรู้ตามความมุ่งหมาย และอ่านด้วยความสนใจใคร่รู้ ใคร่ติดตาม แต่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าผู้เขียนมีความรู้ความเข้าใจต่อไปถึงเรื่องการออกแบบหนังสือ ขนาดของหนังสือ และการออก แบบจัดวางข้อความและภาพประกอบ ก็จะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น เพราะจะสามารถทำงานร่วมกับฝ่าย งานทางด้านออกแบบหนังสือทางด้านศิลป์ และฝ่ายอื่น ๆ ที่มีส่วนทำให้หนังสือสำเร็จเป็นรูปเล่ม

2.7.5 ชนิดของภาพประกอบ

ภาพประกอบแบ่งออกเป็น 2 ชนิดได้แก่

1. ภาพประกอบที่เป็นภาพเขียน หมายถึง ภาพประกอบที่เขียนขึ้นด้วยหมึกหรือสีต่างๆ เป็นรูปร่างลักษณะต่างๆ ตามที่ได้ออกแบบ อาจจะเป็นภาพเหมือน ภาพสเกตซ์ (Sketch) ภาพการ์ตูน ภาพล้อ แผนภาพ (diagram) แผนภูมิ (Chart) แผนสถิติ (Graph) ฯลฯ

2. ภาพประกอบที่เป็นภาพถ่าย หมายถึง ภาพประกอบที่ผลิตขึ้นด้วยการใช้ฟิล์มบันทึกภาพ ดังกล่าว อาจเป็นภาพขาวดำหรือภาพสีเพื่อทำให้เรื่องราวนั้นเป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น หรือใช้ประกอบ

เข้าไปให้มีความหมายมากขึ้น การถ่ายภาพลงมาประกอบไว้ในหนังสือ กระทำเพื่อช่วยให้บรรยาย หรืออธิบายตัวพิมพ์เรียง จะต้องอาศัยหลักการประกอบภาพ (Composition) ที่ดีด้วย โดยการใช้ศิลปะของ ผู้ถ่ายภาพ อันประกอบด้วยการตั้งกล้องที่ถูกต้อง การให้แสง และเงา ตลอดจนการจัดกรอบภาพ (Cropping) ที่ดี อันจะทำให้ได้ภาพถ่ายมีทั้งคุณลักษณะที่อธิบายเรื่องราว และคุณลักษณะที่จะช่วยตกแต่งสิ่งพิมพ์ให้สวยงาม ชวนดูยิ่งขึ้น (สมพร จารุนัฏ. 2538 : 107-125)

2.7.6 ลักษณะของภาพประกอบ

ในที่นี้หมายถึง ภาพวาด (Drawing) สามารถแบ่งได้เป็น 5 ชนิด

1. ลักษณะเหมือนจริง ให้ลักษณะเป็นจริงซึ่งศึกษามาจากธรรมชาติทั้งสิ้น อาจจะใช้ลักษณะ ขาว - ดำ เป็นสื่อในการแสดงออก ดูแล้วรู้สึกเหมือนจริงจับต้องได้

2. ลักษณะสร้างสรรค์หรือจินตนาการไม่มีลักษณะเหมือนจริงมากนักเช่นรูปทรงของสิ่ง ต่างๆ จะประกอบจากจินตนาการมากขึ้น

3. ลักษณะการเขียนภาพแบบรูปทรงเรขาคณิตผิดจากรูปแบบเหมือนจริงและจินตนาการคือ ใช้รูปทรงหรือเส้นมาประกอบกันเข้าเป็นรูป

4. ลักษณะการใช้รูปทรงแทนค่าความหมาย ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ มาแทนค่าความหมายในภาพ ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ยากเกินความเข้าใจ

5. ลักษณะการเขียนภาพแบบการ์ตูนนอกจากนี้ภาพประกอบยังมีการสร้างด้วยเทคนิคอื่นๆได้หลักการเขียนภาพประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพประกอบของหนังสือแบบเรียน ภาพที่ได้ต้องตรงกับความเป็นจริง การเขียนภาพประกอบทำเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน การทำภาพประกอบหนังสือแบบเรียนต้องยึดหลัก ดังนี้

1. อ่านเรื่องที่จะเขียนภาพประกอบให้รู้เรื่องโดยตลอด

2. จับข้อความตอนใดตอนหนึ่งของเรื่องมาสร้างภาพประกอบ

3.ภาพที่เป็นวัตถุหรือสถานที่ที่หาดูได้ยากหรือภาพวาดที่วาดได้ยากควรที่จะใช้วิธีการถ่าย ภาพ

4. ก่อนที่จะสร้างภาพ ควรที่จะศึกษาข้อเท็จจริง หรือหลักฐานที่ดูแน่ชัดเสียก่อนแล้วจึงลงมือ ถ่ายภาพ เพื่อป้องกันการผิดพลาด

2.7.7 ภาพประกอบหนังสือสารคดี

สารคดี ต้องมีภาพประกอบ นี่คือหลักของงานเขียนประเภทของสารคดี เพราะภาพถ่ายจะช่วยเสริมเนื้อหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้สึกว่าไปรับรู้เรื่องราวดังกล่าวนั้นด้วยตนเอง

เพื่อให้งานเขียนมีความสมบูรณ์ น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่าน ภาพที่ถ่ายควรมีลักษณะดังนี้

1.เสริมให้เนื้อหาเด่นชัดยิ่งขึ้น

2. ภาพกับเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกัน

3. เป็นภาพถ่ายเรื่องราวจากแหล่งข้อมูลโดยตรง หรือกอปปี้มาจากภาพถ่ายในอดีตที่เกี่ยวโยง กับเนื้อหา

4. มีมุมถ่ายหลายๆ มุม ทั้งมุมกว้าง (เพื่อแสดงเรื่องราว) และมุมแคบ (เพื่อเน้นความสำคัญ) มุมสูง (เพื่อให้ภาพแปลกตา) มุมต่ำ (เพื่อแสดงให้เห็นถึงความยิ่งใหญ่)

5. ถ้าใช้ภาพเขียนประกอบ ต้องเขียนให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

6. มีคำบรรยายภาพที่ถูกต้องชัดเจน (ถวัลย์ มาศจรัส. 2538 : 128-129)

2.7.8 ภาพประกอบหนังสือเด็ก

ประเภทของภาพประกอบหนังสือเด็ก มีดังนี้

1. ภาพลายเส้น(Drawing) หมายถึง ภาพที่เขียนด้วยพู่กัน ดินสอ ปากกา เป็นภาพง่าย ๆ สีเดียว หรืออาจเป็นภาพขาว - ดำ ซึ่งภาพลายเส้นจะใช้กันมากในประเภทหนังสือเรียน

2. ภาพสี (Painting) หมายถึง ภาพที่เขียนขึ้นด้วยสีโปสเตอร์ สีน้ำและอื่น ๆ

3. ภาพปะ (Collage) หมายถึง การใช้วัสดุติดลงไปในรูป เช่น การทำเป็นรูป โดยการติด กระดาษสี หรือเศษผ้าติดลงไป ให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ ลักษณะภาพปะติด จะเป็นรูปทรงไม่ค่อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชัด เจนนัก แต่จะเป็นภาพง่ายๆ เหมาะสำหรับเด็กเริ่มต้น

4. ภาพถ่าย (Photograph) หมายถึง ภาพที่เกิดจากการใช้กล้องถ่ายรูปบันทึก ภาพอาจเป็นภาพสีหรือภาพขาว-ดำ ก็ได้

5. ภาพตัดต่อ (Photo Motage) คือการนำรูปถ่ายมาต่อกัน หรือเขียนแต่งเติมเพื่อเน้นความ สำคัญและความสวยงาม

2.7.9 ขนาดของภาพประกอบ

การจัดวางภาพประกอบในหนังสือสำหรับเด็กนั้นจะต้องจัดวางให้สวยงามมีช่องว่างที่กระจ่างดีดูแล้ว เหมาะสมกับวัยของเด็ก เด็กยิ่งเล็กภาพก็ควรยิ่งโตขึ้น เพื่อช่วยให้เห็น ชัดเจน เด็กชั้นแรกเรียนควรมี ขนาดของภาพหรือพื้นที่ภาพประมาณ ¾ ของหน้ากระดาษ ¼ ใช้ในการบรรยายภาพ เด็กชั้นประถมปีที่ 1 - 2 ควรมีขนาดของภาพหรือพื้นที่ภาพประมาณ 2/3 ของหน้ากระดาษ 1/3 ใช้ในการบรรยายภาพ เด็กชั้นประถมปีที่ 3 - 4 ควรมีขนาดของภาพหรือพื้นที่ภาพประมาณ 1/2 ของหน้ากระดาษ ½ ใช้ใน การบรรยายภาพ

มีผู้วิจัยพบว่า ภาพสีมีความสำคัญมากกว่าภาพขาวดำ เพราะสามารถดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าภาพขาวดำ นอกจากนี้ภาพสียังสร้างความสมจริงได้มากกว่าภาพขาวดำ ภาพใดที่ต้องการเร้า ความสนใจ หากใช้สีเข้าช่วยก็จะเร้าความสนใจได้มากเป็นทวีคูณ

ธรรมชาติของเด็กชอบสีฉูดฉาด เช่น สีเขียว แดง ดำ น้ำเงิน ดังนั้น ภาพก็อาจใช้สีเกิน ข้อเท็จจริงไปบ้างก็ได้ แต่ควรเลือกสีให้เหมาะสมกับความเป็นจริง ภาพต้องเด่น ชัดเจน ไม่เลอะเลือน ถึงแม้การใช้ภาพสีจะสวยงามดึงดูดความสนใจของเด็กได้มากแต่ก็ราคาแพง เพราะฉะนั้น อาจใช้ภาพ ขาวดำก็ได้ แต่ก็ควรให้งดงามลายเส้นชัดเจน กระจ่างตา

2.8 การจัดหน้าและรูปเล่มของหนังสือสำหรับเด็ก

การทำหนังสือสำหรับเด็กนั้นความสวยงามเป็นสิ่งสำคัญที่จะดึงดูดความสนใจของเด็กการผลิตหนังสือให้เด็กอ่าน จึงต้องมีความประณีตในการออกแบบปก การจัดหน้า และรูปเล่มของหนังสือ

2.8.1 การออกแบบปกหนังสือ (Cover Design)

ปกหนังสือมีหน้าที่ห่อหุ้มส่วนที่เป็นเนื้อหา และแสดงให้ทราบว่าเนื้อหาภายในเล่มกล่าวถึงเรื่องอะไร รายละเอียดบนแผ่นปกจะประกอบด้วยชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ ชื่อผู้ประพันธ์หรือผู้แปลและรูปภาพประกอบ ซึ่งมีความสำคัญเท่าๆ กัน วิธีการออกแบบและจัดวางรูปแบบและข้อกำหนดอื่นๆ มีหลักดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ประเภทของหนังสือ แต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะ และแตกต่างกันมาก เช่น หนังสือ ตำราอ้างอิง หนังสือวิชาการ แบบเรียน กึ่งการเรียน หนังสือนิยาย นิทาน หนังสือภาพ ฯลฯ การออกแบบหนังสือวิชาการจะมีลักษณะเป็นทางการรูปแบบอักษรและภาพเป็นแบบราชการมีระเบียบแบบเรียบๆ เป็นต้น การออกแบบปกเน้นไปทางความสวยงามมากกว่าถ่ายทอดเนื้อหา เน้นสีสัน สะดุดตา ถ้าเป็นหนังสือเด็กปกจะมีความสวยงามเป็นหลัก สบายตา ไม่นิยมทำกรอบ ใช้สีสันเข้ม คมชัด แสดงสาระของเรื่องราว

2. บุคลิกของหนังสือ จะมีความแตกต่างตาม ประเภทเนื้อหา และเทคนิควิธีการออกแบบ ปัจจุบันมีการแข่งขันทางการตลาดกันมากมาย เนื่องจากหนังสือมีสาระความรู้เหมือนๆ กัน มากมายนักออกแบบกราฟฟิคจะออกแบบสรรค์สร้างบุคลิกเฉพาะตัวของปกหนังสือนั้นให้มีความสวยงาม โดด เด่นแปลกตามากกว่า

3. แนวทางการสร้างสรรค์รูปแบบ มี 3 ประการ คือ หลักการจัดองค์ประกอบศิลปะเพื่อ เน้น ความสวยงามของเล่ม สองคือหลักการออกแบบรูปภาพ หรือการกำหนดลักษณะของภาพที่นำมาขึ้นปก และสุดท้ายคือหลักการออกแบบตัวอักษรชื่อหนังสือ หนังสือบางเล่มจะออกแบบทั้งปกหน้า และสันปกหรือปกหลังให้สอดคล้องกันไปด้วย

4. วิธีการผลิต วิธีการผลิตและระบบการพิมพ์ในปัจจุบัน มีความสะดวก คล่องตัว สามารถตอบสนองการผลิตงานได้อย่างเต็มที่ การออกแบบปกหนังสือที่ดี ต้องไม่สร้างความยุ่งยากสับสนต่อการพิมพ์และการผลิตด้วย ความสับสนเกิดขึ้นได้เสมอ ถ้าผู้ออกแบบมีคำสั่งมากใช้วิธีหลายอย่าง เช่น ออฟเซ็ท4 สี และสีพิเศษอีก 2 สี

5.วัสดุที่ใช้ทำปก ปกเป็นแบบปกแข็ง ปกอ่อน ปกกระดาษการ์ดหุ้มด้วยแรกซีน หรือไหม การกำหนดวัสดุกับการออกแบบต้องสอดคล้องกัน เช่นภาพปกพิมพ์ออฟเซ็ท 4 สี ควรเลือกกระดาษ ที่มีเนื้อละเอียด เช่น กระดาษอาร์ต ภาพหรือข้อความมีความคมชัด และสีสันสวยงาม ถ้าต้องให้มีการพิมพ์ปั้นนูน การกำหนดกระดาษควรมีความยืดหยุ่นตัวสูง เพื่อให้การปั้นนูนมีความคมชัด มากขึ้น นอกจากลักษณะของเนื้อกระดาษแล้วขนาดความหนาของกระดาษก็ต้องมีความหนาที่พอ เหมาะกับขนาดของรูปเล่มด้วย

การออกแบบปกควรออกแบบให้ทันสมัย ดึงดูดความสนใจของเด็กด้วยสี และภาพที่ตรงกับเนื้อเรื่อง ผู้วาดภาพจะต้องอ่านเนื้อเรื่องของหนังสือให้เข้าใจ แล้วจึงลงมือออกแบบปกโดยอาศัยหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1.เลือกเอาตอนที่น่าสนใจที่สุด และเอารายละเอียดมาให้หมด เช่น เรื่องผู้รับใช้ทั้งหก ก็ ควรวาดรูปผู้รับใช้ให้ครบทั้ง 6 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.ถ้าเป็นหนังสือชุดมีหลายเล่มภาพบนปกแต่ละเล่มไม่ควรออกแบบให้ซ้ำกัน เพราะจะทำ ให้เด็กเบื่อ

3. สีปก ควรเป็นสีฉูดฉาด เช่น เขียว แดง

4. บนปก ควรเขียนชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่งและผู้วาดภาพประกอบ ใช้ตัวหนังสือโตสะดุด ตา กว่าอักษรเนื้อเรื่อง ไม่ควรใช้อักษรประดิษฐ์ เพราะจะทำให้อ่านยาก สำนักพิมพ์อาจใส่เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสำนักพิมพ์ลงไปบนปกหนังสือด้วย เช่น ชมรมเด็ก บรรณกิจ ต้นอ้อ เป็นต้น

5. ปกหนังสือ อาจเป็นปกแข็งหรือปกอ่อนก็ได้ ถ้าเป็นปกแข็งหนังสือ จะทนทานแต่ ราคาแพง ถ้าเป็นปกอ่อนก็ราคาถูกลง แต่ถ้าเป็นหนังสือสำหรับเด็กเล็กควรเป็นปกแข็งจะได้ไม่ขาดง่าย

2.8.2 การจัดภาพ

การจัดภาพประกอบจะเหมาะสมกับเนื้อเรื่องได้ ผู้เขียนกับผู้วาดภาพจะต้องปรึกษาหารือกัน โดยผู้เขียนต้องให้รายละเอียดต่าง ๆ ของเนื้อเรื่อง ความคิดความมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง และการจัดภาพตั้งแต่หน้าแรกไปจนจบ ผู้วาดภาพจึงจะสามารถสร้างภาพได้ถูกต้อง โดยอาศัยหลักการจัดภาพประกอบดังนี้

1. ดูว่าเป็นหนังสือประเภทใด เช่น หนังสือนิทาน หนังสือแบบเรียน

2. ดูว่าเขียนให้เด็กวัยใดอ่าน

3. คำนึงถึงลักษณะภาพที่เด็กเข้าใจได้ง่าย

4. ภาพต้องเคลื่อนไหวมีชีวิตชีวา

5. ภาพต้องสมจริงสอดคล้องกับเนื้อหาในหนังสือโดยเฉพาะความเข้าใจเกี่ยวกับ มวลธาตุ แทนค่าเกี่ยวกับจุดเช่นเส้นน้ำหนักสี พื้นผิว ลักษณะนุ่มนูนหยาบลักษณะเส้น เป็นต้น

6. คำบรรยายสอดคล้องชัดเจนต่อภาพและใช้สีที่ถูกต้องสีต่าง ๆ ตั้งแต่หน้าต้นจนหน้าสุดท้ายไม่ควรขัดกัน

7.ใช้เทคนิคสมัยใหม่ที่เป็นที่นิยม เช่น การจัดภาพสองหน้า (Double – page spread) การ ใช้วัสดุติดแต่งภาพ (Collage) และภาพมิติ (Dimension Picture) ซึ่งคลี่ออกเป็นรูป ลอยยื่นออกมาได้เรียกว่า Pop – up Book ลักษณะของป๊อปอั๊ปบุ๊ค คือ

7.1 มีลักษณะเป็นหนังสือภาพมิติ

7.2 มีกลไกเคลื่อนไหวได้ เช่น เมื่อเปิดอ่านภาพยื่นออกมาได้เป็นหลืบเลื่อนได้ ตามทิศทางที่ต้องการหรือดึงให้เคลื่อนไหวได้

7.3 สามารถพับแนบกับกระดาษในหน้าหนังสือได้

7.4 บางประเภทใช้หุ่น นิ้วมือหรือเครื่องชักประกอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อผู้เขียนภาพประกอบได้เนื้อหาแล้ว ก็พยายามสเกตซ์ โดยจัดดัมมี่ขึ้นมา การจัดดัมมี่ โดยการสเกตซ์หาจังหวะ ของตัวอักษรและรูปภาพก็คือ การจัดองค์ประกอบของหนังสือว่าจะให้มี จังหวะช่องว่าง ช่องไฟหรือรูปมากน้อยแค่ไหน ในหนังสือบางเล่มอาจใช้รูปหน้าเดียวบางเล่มใช้ สองหน้า ในการเขียนรูปและตัวอักษรอยู่ด้วยกันหรือควบสองหน้า เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เด็กมองเห็น ภาพและตัวอักษรไปพร้อมๆ กันถ้าแบ่งหน้าเป็นคนละหน้า คือ คำบรรยายหน้าหนึ่ง และภาพอีกหน้า หนึ่งพบว่าเด็กอ่านเนื้อหาและรูปไม่สัมพันธ์กัน การจัดหน้าเดียวให้สมบูรณ์ คือ มีทั้งภาพและข้อคำ บรรยาย เป็นสิ่งที่ดี

2.8.3 การจัดหน้า (Lay out)

การจัดหน้านับเป็นงานสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่จะกระทบสายตาและความรู้สึกของเด็กทุกขณะ ที่เด็กอ่านหนังสือ หน้าหนังสือสำหรับเด็กประกอบด้วย

1. ภาพ หัวใจสำคัญของภาพประกอบคือ เหมาะสมกับวัยของเด็ก
2. สี ต้องให้สีทั้งภาพและตัวอักษร
3. ตัวหนังสือ ตามขนาดที่เหมาะสมกับวัยเด็ก
4. พื้นที่ (space) ที่จะต้องบรรจุและว่างเว้น
5. หมายเลขหน้า การเว้นบรรทัด การเว้นขอบว่าง (Margin)
6. หัวข้อเรื่องของเนื้อหาภายในหน้าหนังสือ
7. ส่วนอื่น ๆ เช่น ตาราง สถิติ ตัวเลข แผนที่ แผนผัง ฯลฯ

2.8.3.1 หลักการจัดหน้า

1.ดุลยภาพ (Balancing) หมายถึง การสร้างความรู้สึกที่สมดุลของผู้อ่าน คือมีแกนกลางของเนื้อหาทั้งซ้าย และขวามีน้ำหนักถ่วงดุลทั้งซ้ายและขวา มีการจัดเว้นขอบว่างริมหน้าหนังสือ การเว้นช่องว่างทั้งด้านในและด้านนอก ด้านบนและด้านล่าง จะช่วยให้เกิดความสวยงาม และทำให้เด็ก ไม่เมื่อยสายตาเวลาอ่านด้วย

2. ความกลมกลืน (Harmony) ภายในหน้าหนังสือมีความกลมกลืนกันไม่ขัดความรู้สึกหรือ ขัดสายตาผู้อ่าน เช่น รูปต่อรูป และตัวหนังสือควรมีความต่อเนื่องกัน มีองค์ประกอบ ที่สัมพันธ์กันหมด ตั้งแต่หน้าแรกจนหน้าสุดท้าย สีต่างๆ ก็ไม่ควรให้มีความขัดแย้งกัน (Contrast)

3. เอกภาพ (Unity) เนื้อหาภายในหนังสือมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน มีจุดเด่นเร้าอารมณ์ (Gaze motion) ภายในหน้าทางหนังสือต้องมีจุดน่า สนใจ ซึ่งสะดุดตาผู้อ่านจุดดึงความสนใจอาจดึงด้วยภาพดึงด้วยสี หรือ ดึงด้วยเครื่องหมายในหน้า กระดาษนั้น จุดสนใจของสายตาจะอยู่กึ่งกลางครึ่งบนของหน้าหนังสือ จึงควรออกแบบเอาภาพไว้ด้าน บน และใส่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวหนังสือไว้ด้านล่างของภาพ ซึ่งก็พบว่าเด็กชอบให้มีภาพประกอบมากกว่าเนื้อเรื่อง และ ให้ภาพประกอบอยู่ด้านบน

2.8.4 ลักษณะการวางหน้าหนังสือสำหรับเด็ก มีดังนี้ คือ

1. ภาพกับตัวหนังสืออยู่ในหน้าเดียวกัน

1.1ภาพกับหนังสือแยกกันโดยภาพอยู่ด้านบนตัวหนังสืออยู่ด้านล่าง หรือภาพอยู่ด้านหนึ่ง ตัวหนังสืออยู่ด้านหนึ่ง

1.2 ตัวหนังสือแทรกอยู่ระหว่างภาพ

1.3 ภาพกับตัวหนังสือทับกัน ศิลปะสมัยใหม่ นิยมใช้กับภาพเต็มหน้าแล้วพิมพ์ ตัวอักษรทับลงบนส่วนที่อ่อนที่สุดหรือแยกภาพเป็น 2 ส่วนเยื้องกันแล้วแทรกตัวหนังสือไว้ระหว่างภาพ

2. ภาพกับตัวหนังสืออยู่คนละหน้าโดยต้องคำนึงถึงธรรมชาติของการไล่สายตาจุดแรกของสายตาจะมองด้านขวาก่อน จึงมักวางภาพไว้ทางขวามือเสมอ ส่วนทางซ้ายมือเป็นตัวหนังสือ ในการ จัดหน้า บางครั้งถ้าต้องการเน้นตัวหนังสือที่น่าสนใจ อาจกลับภาพไว้หน้าซ้ายมือเสียบ้าง

3. การจัดภาพและตัวหนังสือควบสองหน้า (Double-page spread) เป็นที่นิยมในหนังสือสำหรับเด็กสมัยใหม่ เพราะช่วยให้ผู้อ่านใช้สายตาได้เสรีมากขึ้น รู้สึกโปร่งตา ไม่อึดอัด

4. การจัดแบบควบสองหน้านี้ จะต้องระวังเรื่องการพิมพ์เพราะจะต้องเข้าเล่มให้รอยต่อภาพสนิทกันการจัดภาพมิติ (Dimension Picture) โดยประดิษฐ์ภาพให้แยกตัวออกจากหน้าบนของหนัง สือด้วยการตัดต่อให้เห็นภาพหนาขึ้น หรือประทับให้นูนสูงขึ้น หรือพักเมื่อปิด และ คลี่ออกเมื่อเปิดสำหรับตัวหนังสือก็ยังคงวางอยู่บนพื้นราบของหน้าหนังสือ

2.8.5 ขนาดหนังสือสำหรับเด็ก

รูปทรงที่นิยมของหนังสือเป็นทรงสี่เหลี่ยม รูปแบบของหนังสืออาจแสดงออกในลักษณะต่างๆ เช่น สี่เหลี่ยม พับคลี่ยาว ซ้อนเป็นแผ่นร้อยรู หรือออกแบบเป็นรูปสัตว์ ผลไม้ สิ่งของเครื่องใช้ ทรงกลม เป็นต้น สำหรับหนังสือทรงสี่เหลี่ยมเป็นที่นิยมนั้นแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. แบบความยาวในแนวตั้ง

2. แบบความยาวในแนวนอน

หนังสือสำหรับเด็กของไทยนิยมใช้ รูปเล่มขนาดใหญ่ คือ 8 หน้ายก และขนาดกลาง 16 หน้ายก สำหรับขนาดเล็ก 32 หน้ายก นิยมใช้กันน้อยตามรูปแบบทั่วๆไป วารสารสำหรับเด็กมักจะใช้ 8 หน้ายก หนังสือนิทานภาพมักเป็นขนาด 16 หน้ายก หนังสือร้อยกรอง หนังสือเพลง หนังสือนิทานเล่มเล็ก ๆ จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้ขนาด 32 หน้ายก ขนาดหนังสือสำหรับเด็กขึ้นอยู่กับจำนวนคำด้วย คือหนังสือสำหรับเด็กเล็ก จะใช้คำประมาณ 100-500 คำ หนังสือเด็กโต ใช้คำประมาณ 1,000 – 3,000 คำ วัยรุ่นใช้คำไม่เกิน 5,000 คำ

ข้อควรคำนึงในการผลิตขนาดหนังสือสำหรับเด็กก็คือ

1. ช่วงมือของเด็ก
2. ความคล่องตัวในการหยิบฉวย
3. น้ำหนักควรจะเบา
4. ขนาดความยาวตามช่วงความสนใจแห่งวัยเด็ก
5. ขนาดของที่เก็บหนังสือ เช่น ชั้นหนังสือ กระเป๋า เป็นต้น
6. ประเภทของหนังสือซึ่งจัดตามขนาด

ประเภทวางไว้กับที่ เช่น พจนานุกรม ใช้ขนาดใหญ่

ประเภทอ่านเป็นรายบุคคล ควรมีขนาดปานกลาง

ประเภทนำไปอ่านต่างสถานที่ ควรมีขนาดเล็ก

หนังสือสำหรับเด็กเท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันมีทั้งที่พิมพ์ปกแข็งและปกอ่อนและมีหลายขนาดด้วยกันดังต่อไปนี้

หนังสือภาพสำหรับเด็ก	21 x 28.5	ซม.
	21 x 29	ซม.
	21.5 x 30	ซม.
	25 x 25	ซม.
หนังสือภาพประกอบเรื่อง	14.5 x 15	ซม.
สำหรับเด็กเล็ก	18 x 20	ซม.
	18.5 x 23	ซม.
	21 x 30	ซม.
	21.5 x 29	ซม.
	23 x 22.5	ซม.
หนังสือภาพประกอบเรื่อง	14.5 x 21	ซม.
สำหรับเด็กโต	18.5 x 23	ซม.
	18.5 x 26	ซม.
	20 x 28	ซม.
หนังสือสารคดีและบันเทิงคดี	11.5 x 17	ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับเด็กโต (มีภาพประกอบ) 12 x 18 ซม.

14.5 x 18 ซม.

แสดงให้เห็นว่าเรื่องขนาดของหนังสือนี้ไม่มีขนาดมาตรฐานที่แน่นอน หนังสือที่สร้างขึ้นให้มีลักษณะพิเศษอื่น ๆ เช่น เป็นหนังสือภาพสามมิติเป็นหนังสือที่พับได้ เป็นหนังสือของเล่น เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่สร้างขึ้นสำหรับเด็กเล็ก ยังมีขนาดแตกต่างไปจากที่กล่าวข้างต้นอีกหลายขนาด อย่างไรก็ตามถ้าคำนึงถึงความประหยัดเราควรพิจารณากำหนดขนาดหนังสือ โดยเปรียบเทียบกับขนาดกระ ดาษมาตรฐานที่ใช้พิมพ์หนังสือด้วย เพื่อให้ได้ขนาดพอดี ๆ ซึ่งจะไม่เหลือเศษหรือส่วนของกระดาษ ที่จะต้องตัดเจียนทิ้งไปเปล่า ๆ

ขนาดที่นิยมใช้ในระบบการพิมพ์ปัจจุบันคือ

ขนาดฉบับกระเป๋า 6 นิ้ว x 9 นิ้ว

ขนาดมาตรฐาน 8 ¼ นิ้ว x 11 ¾ นิ้ว

ขนาดนิตยสารภาพ 10 ½ นิ้ว x 11 ¾ นิ้ว

ขนาดหนังสือพิมพ์เล็ก 11 ½ นิ้ว x 14 ½ นิ้ว

ขนาดดังกล่าวเป็นขนาดใกล้เคียงมาตรฐาน ซึ่งมีปริมาณถูกตัดเจียนน้อยที่สุดและเป็นขนาดที่ได้รับความนิยมมากที่สุด รองลงมาคือฉบับกระเป๋า

2.8.6 วิธีเลือกใช้กระดาษ

กระดาษที่ใช้พิมพ์หนังสือทั่ว ๆ ไปในปัจจุบัน คือ

1. กระดาษปก (Cover paper) มีลักษณะเหนียว หนา ทนทาน ใช้ทำปกหนังสือโดยเฉพาะ

2. กระดาษปอนด์ (Bong paper) เป็นกระดาษคุณภาพดี สีขาว เหนียว ทนทาน ใช้พิมพ์หนังสือ

3. กระดาษปรู๊ฟ(Newprint) เป็นกระดาษผลิตจากเยื่อไม้ป่นคุณภาพต่ำ สีไม่ค่อยขาว ไม่ทนทาน

ใช้พิมพ์ต้นฉบับหนังสือก่อนผลิตหนังสือตัวจริง ปัจจุบันกระดาษปอนด์มีราคาแพง จึงนิยมใช้ กระดาษปรู๊ฟหนังสือที่เขียนด้วยมือไม่อาจใช้กระดาษปอนด์ได้ จึงต้องใช้กระดาษวาดเขียน

4. กระดาษปอนด์หนา (Drawing paper) การผลิตหนังสือสำหรับเด็กนั้นส่วนมากนิยมใช้

กระดาษวาดเขียนสีขาวอย่างหนา การใช้กระดาษสี ขาวจะสะดวกในการวาดภาพระบายสี และ เขียนตัวหนังสือให้อ่านได้ง่ายถ้าไปใช้กระดาษสีอื่นจะทำให้ยุ่งยากแก่การวาดภาพ และการเขียน ตัวหนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะทำให้สีกลมกลืนกันได้ลำบากและตัวหนังสืออ่านยาก กระดาษควรใช้ด้านเดียวเพราะ เวลาระบายสี สีมักจะซึมไปถึงด้านหลังแต่ถ้าจะใช้ทั้ง 2 ด้านให้วาด ลงในกระดาษอีกแผ่นหนึ่ง แล้วนำมาติดทับที่ด้านหลัง ปัจจุบันนี้มี Spray ใช้พ่นเพื่อเคลือบสี ซึ่งนอก จากจะทำให้สีสวยสดแล้ว ยังช่วยรักษาสีไม่ให้เปียกน้ำอีกด้วยขนาดตัวหนังสือหรือตัวอักษรพิมพ์

2.8.7 ขนาดตัวหนังสือหรือตัวอักษรพิมพ์

อาศัยมาตรฐานขนาดตัวพิมพ์ เรียกว่า พอยท์ (Point) หรือไพก้า (Pica) ขนาดตัวหนังสือมีความสำคัญต่อการใช้สายตาของเด็กอย่างยิ่ง เด็กยิ่งเล็กต้องใช้ตัวอักษรตัวใหญ่ ถ้า เด็กโตใช้ตัวอักษรเล็กลง ลักษณะตัวอักษรควรใช้ตัวดำ ตัวหนา เพื่อให้เหมาะกับสายตาของเด็ก ขนาด ตัวอักษรพิมพ์ของไทยแบ่งออกเป็น 9 กลุ่ม นับจากตัวเล็กที่สุดไปจนถึงตัวใหญ่ที่สุด ซึ่งใช้พิมพ์ใน กรณีต่างๆ กันดังนี้

1. ตัวจิ๋ว

มีขนาด8-12 พอยท์ใช้พิมพ์สลากเล็ก ๆ คำบรรยายในเนื้อที่จำกัด หนังสือพิมพ์นิตยสาร แผ่นพับ เชิงอรรถ สิ่งพิมพ์ที่ต้องใช้เวลาอ่านนาน ๆ ไม่ควรใช้ตัวพิมพ์ขนาดนี้ ตัวจิ๋วยังแยก ออกได้อีกคือ

1.1 ตัวจิ๋วเล็กที่สุด (4-6 พอยท์) ใช้พิมพ์ในกรณีพิเศษต้องใช้แว่นขยายอ่าน

1.2 ตัวจิ๋วเล็ก (8-10 พอยท์) ใช้พิมพ์สลากเล็ก ๆ คำบรรยายในเนื้อที่จำกัด

1.3 ตัวจิ๋วดำ (12 พอยท์) ตัวอักษรเส้นหนา ใช้พิมพ์คำหรือความเน้นระหว่าง ตัวจิ๋วบาง

1.4 ตัวจิ๋วบาง (12 พอยท์) ใช้พิมพ์หนังสือนิตยสาร หมายเหตุ เชิงอรรถ คำบรรยายใต้ภาพ ปัจจุบันใช้พิมพ์เนื้อเรื่องของหนังสือด้วย

1.5 ตัวจิ๋วเอน (12 พอยท์) ใช้พิมพ์คำบรรยายภาพเชิงอรรถ หมายเหตุและข้อสรุปสั้น ๆ

1.6 ตัวจิ๋วเก่า (12 พอยท์) ให้พิมพ์เนื้อหาและอื่นๆ เช่นเดียวกับตัวจิ๋วบาง

2. ตัวธรรมดา

มีขนาด19.5พอยท์ให้พิมพ์เรื่องทั่วๆไปเหมาะกับสายตาปกติเป็นตัวพิมพ์ใช้มากที่สุดโดยเฉพาะหนังสือเล่มที่ไม่ใช่แบบเรียน

3. ตัวเอน

มีขนาด 19.5 พอยท์ แบ่งเป็น 3 แบบ คือ

3.1 ตัวเอนใหม่ ใช้พิมพ์เนื้อเรื่องสั้น ๆ หรือคำบรรยาย

3.2 ตัวเอนเล็กเก่าใช้เช่นเดียวกับตัวเอนใหม่

3.3 ตัวเอนใหญ่ใช้พิมพ์หัวเรื่องหัวข้อคำหรือข้อความที่ต้องการเน้น

4. ตัวฝรั่งเศส

มีขนาด19.5พอยท์ใช้พิมพ์หนังสือทั่วๆไปแบ่งเป็น5แบบคือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ตัวฝรั่งเศสย่อใช้พิมพ์หัวเรื่อง หัวข้อ
2. ตัวฝรั่งเศสเอนใช้พิมพ์คำหรือข้อความที่ต้องการเน้น
3. ตัวฝรั่งเศสใหม่ ใช้เช่นเดียวกับฝรั่งเศสเอน
4. ตัวฝรั่งเศสเก่า ใช้พิมพ์เนื้อเรื่องทั่วไป
5. ตัวฝรั่งเศสดำและคำย่อ ใช้พิมพ์หัวข้อ หัวเรื่องของสิ่งพิมพ์ด้วยตัวธรรมดา

5. ตัวกลาง

มีขนาด 24 พอยท์ แบ่งเป็น 5 แบบคือ ตัวกลางบาง (ใช้พิมพ์เนื้อเรื่องของ หนังสือสำหรับเด็ก) / ตัวกลางหนาย่อ / ตัวกลางหนาใหม่ / ตัวกลางหนาเก่า / ตัวกลางโปร่ง ตัวกลางทุกแบบ ใช้สำหรับพิมพ์หัวเรื่อง หมวดหมู่ ตอน ภาคหรือบท ส่วนจะเลือกใช้แบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสำคัญหรือความต้องการที่จะให้มองเห็นสิ่งพิมพ์นั้นเด่นเพียงใด โดยพิจารณาความ หนาและความกว้างของ ตัวอักษรเป็นหลัก

6. ตัวโป้ง

มีขนาดตั้งแต่ 32 พอยท์ ถึง 72 พอยท์ แบ่งเป็น5 แบบ คือ

1. ตัวโป้ง32 (32 พอยท์)ใช้พิมพ์เรื่องโปรยหัวเรื่อง หัวข่าว
2. ตัวโป้ง 40 (40 พอยท์) ใช้พิมพ์ข้อเรื่องขนาดกลางและใช้เช่นเดียวกับ ตัวโป้ง 32
3. ตัวโป้งแซ (48 พอยท์) ใช้พิมพ์ข้อเรื่องขนาดใหญ่พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ ขนาดเล็ก หรือนิตยสารขนาดเดียวกัน
4. ตัวโป้งไม้ (72 พอยท์) ใช้พิมพ์พาดหัวข่าวและพิมพ์ข้อความในโปสเตอร์ ขนาดใหญ่

2.8.7.1 หลักการเลือกตัวพิมพ์

การเลือกตัวพิมพ์หนังสือสำหรับเด็ก ใช้หลัก 2 ประการคือ

1. ความอ่านง่าย
2. ความอ่านออกได้

หลักการทั้ง 2 ประการนี้จะต้องอาศัยองค์ประกอบ 5 ประการคือ

1. รูปแบบของตัวพิมพ์

ใช้ตัวกลางสำหรับหนังสือสำหรับเด็กและหนังสือแบบเรียนเด็กนักเรียนชั้นเล็กชอบตัวพิมพ์ขนาดโตนักเรียนชั้นสูงชอบตัวพิมพ์ขนาดเล็กลง

2. ขนาดของตัวพิมพ์

ขนาด 24 พอยท์อ่านง่ายที่สุดสีของตัวพิมพ์พิมพ์ด้วยสีน้ำเงินและสีเขียวให้ผลการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนรู้ดีกว่าสีดำ

3. ความตัดกันของตัวพิมพ์

กับสีพื้นหลังและความกระจ่างชัดของตัวอักษรที่ปรากฏบนนั้นหนังสือสำหรับเด็กที่ดีควรใช้สีของตัวพิมพ์ให้ติดกันกับสีพื้นกระดาษให้มาก เพราะจะช่วยให้เด็ก มอง เห็นตัวพิมพ์ได้ง่าย ได้แก่ สีขาวบนพื้นเขียว สีเหลืองพื้นดำ สีขาวบนพื้นน้ำตาล

4. ช่องไฟของตัวพิมพ์

หมายถึง ช่องว่างระหว่างตัวพิมพ์แต่ละตัวรวมทั้งช่องว่าง ระหว่างคำ และระหว่างวรรคเรียกว่าชานหรือเอ็ม ในการเรียงตัวพิมพ์ภาษาไทยใช้บ่า หรือชานของตัว พิมพ์เป็น เครื่องกำหนดความห่างจึงไม่มีปัญหาในเรื่องช่องไฟ ระหว่างตัวอักษรจะเป็นปัญหาที่การ เว้นวรรคอยู่อย่างเดียว

2.8.7.2 ข้อสังเกต

1. ช่องไฟควรเรียงพิมพ์ให้ห่างกันในอัตราปกติที่บ่าของตัวพิมพ์กำหนดไว้

2. การเว้นวรรควรรคใหญ่เว้น3ชานเปล่าวรรคเล็ก2ชานเปล่า สะดวกแก่การอ่านและพักสายตา

3. การย่อหน้าเว้นไว้7ชานเปล่าในแต่ละหน้าควรเรียงพิมพ์ให้ท้ายเสมอกันเพราะตัวพิมพ์ที่ใช้ในการเรียงพิมพ์นั้น สามารถปรับขยายท้ายบรรทัดให้เสมอกันได้ง่ายกว่าพิมพ์ดีด

2.8.8 รูปเล่มของหนังสือ

รูปเล่มประกอบด้วยส่วนต่างๆของหนังสือหนังสือสำหรับเด็กควรมีส่วนต่างๆเรียงลำดับ ดังนี้

1. ใบหุ้มปก(Jacket)

คือส่วนที่ทำหน้าที่หุ้มปกหนังสือปกแข็งบนใบหุ้มปกนี้จะมีภาพสวยๆซึ่งตรงกับเนื้อเรื่องในหนังสือมีชื่อผู้แต่งและชื่อผู้เขียนภาพประกอบอยู่ด้วยภาพบนใบหุ้มปกของหนังสือบางเล่มอาจเหมือนกับภาพปกนอกก็ได้

2. ปกนอก(Cover)

อาจเป็นปกแข็งหรือปกอ่อนก็ได้ถ้าเป็นปกแข็งก็มีราคาแพงกว่าปกอ่อนก็ได้ถ้าเป็นปกแข็งก็มีราคาแพงกว่าปกอ่อนบนปกของหนังสือสำหรับเด็กจะมีภาพสวยๆซึ่งตรงกับเนื้อเรื่องของหนังสือผู้วาดภาพประกอบจะเลือกภาพที่เด่นและดึงดูดความสนใจของเด็กบนปกนี้นอกจากจะมีภาพแล้วก็จะมีชื่อผู้เขียนและผู้วาดภาพประกอบอยู่ด้วย(Illustrator)ผู้แปล(Translator)และสัญลักษณ์ของสำนักพิมพ์

3. ใบรองปก(End papers)

(สำหรับหนังสือปกแข็ง)จะเป็นหน้าว่างใบรองปกมีทั้ง ด้านหน้า และด้านหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. หน้าภาพ

พิเศษ (Frontispieces) หน้านี้จะมีภาพขนาดใหญ่ซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง ส่วนมากมีในหนังสือศิลป ภูมิศาสตร์วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

5. หน้าชื่อเรื่อง(Half Title page)

หน้านี้จะมีชื่อหนังสือปรากฏอยู่เท่านั้นหนังสือบางเล่มจะตัดส่วนนี้ออกไปเพื่อประหยัดกระดาษ

6. หน้าปกใน(Titleage)

เป็นหน้าที่สำคัญเพราะบรรณารักษ์จะอาศัยหน้านี้ในการทำบัตรรายการและเขียนวรรณกรรม หน้าปกในประกอบด้วยรายการต่างๆ ดังนี้ชื่อหนังสือ (Title) ชื่อผู้ประพันธ์ หรือผู้แปล หรือผู้รวบรวม, ชื่อผู้วาด, ภาพประกอบ, ชื่อจุด (Series) , ผู้จัดพิมพ์หรือสำนักพิมพ์, สถานที่พิมพ์, ปีที่พิมพ์, ครั้งที่พิมพ์ (Edition) , ราคา

7. หน้าแสดงลิขสิทธิ์(Copyrightpage)

อยู่ด้านหลังของหน้าปกในจะบอกให้ทราบว่าหนังสือเล่มนี้ได้จดทะเบียนลิขสิทธิ์เมื่อใด

8. หน้าคำนำ(Preface,Foreword,Introduction)

จะบอกความมุ่งหมายในการแต่งหนังสือหรือเป็นคำแถลงเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือพูดถึงคนเขียนคนวาดภาพก็ได้เป็นการทำให้ผู้อ่านรู้จักหนังสือ

9. หน้าคำอุทิศ(Dedication)

เช่นความดีของหนังสือเล่มนี้ขออุทิศให้แก่พ่อแม่และบูรพาจารย์

10. หน้าสารบัญ(Content)

สำหรับหนังสือสารดี หนังสือแบบเรียน หรือหนังสือที่แต่ง เป็นเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องสั้น หรือนิทานที่รวมหลายๆเรื่องไว้ด้วยกันเพื่อให้เด็กได้เลือกอ่านเฉพาะเรื่องที่ตนสนใจก็ได้

11. เนื้อเรื่อง(Text)

ซึ่งเป็นหน้าแรกของหนังสือจะเป็นหน้าขวามือแต่หนังสือพิมพ์ 2 หน้าให้เป็นหน้าเดียวกันก็อาจเริ่มจากหน้าด้านซ้ายมือ

12. อภิธานศัพท์ (Glossary)

สำหรับหนังสือเด็กที่มีคำศัพท์เฉพาะจำนวนมากเพื่อช่วย ให้เด็กอ่านเนื้อเรื่องได้เข้าใจดียิ่งขึ้น

13. หน้าแสดงกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นหน้าที่ให้เด็กได้ฝึกเขียนรูป ฝึกระบายสีหรือมีแบบฝึกหัด ช่วยให้เข้าใจในเรื่องดีขึ้น อาจอยู่ท้ายบทแต่ละบท หรือท้ายเล่มก็ได้

14. หน้าบรรณานุกรม (Bibliography)

สำหรับหนังสือตำราวิชาการหนังสือสารคดี หนังสืออ้างอิงอาจอยู่ตอนบนหรือท้ายเล่นของหนังสือก็ได้

15. หน้าดัชนี (Index)

สำหรับหนังสือสารคดีและหนังสืออ้างอิง จะอยู่ตอนท้ายเล่ม

16. หน้าภาคผนวก (Appendix)

หน้านี้อาจจะรวมเรื่องที่น่าสนใจไว้

2.8.9 ขนาดของหนังสือ

หนังสือสำหรับเด็กมีขนาดต่าง ๆ กันตามประเภทของหนังสือ หนังสือภาพที่ต้องการแสดงเนื้อหา เรื่องราว และความหมายผ่านภาพ มักจะมีขนาดใหญ่เพื่อจะได้สามารถแสดงความสวยงาม ของภาพ แสดงเส้น สี เงา และรายละเอียดภายในภาพได้มาก หนังสือที่ให้ความสำคัญที่เนื้อหาสาระ และเรื่องราวโดยอาศัยภาพช่วยประกอบความเข้าใจ ซึ่งมีภาพประกอบเรื่องไม่มาก อาจจะมีขนาด เล็กลง นอกจากนี้ขนาดของหนังสือยังอาจจะขึ้นอยู่กับวัยของผู้อ่านด้วย เช่น หนังสือภาพสำหรับเด็กเล็กจะมีขนาดใหญ่แต่ก็จะไม่ใหญ่เกินไปหรือหนักเกินไป หนังสือสำหรับเด็กที่โตขึ้นอาจจะมีขนาดเล็กลงไปอีก ถ้าต้องการให้สามารถพกพาติดตัวไปได้สะดวก แต่อาจจะมีเนื้อหาสาระมากขึ้น

2.8.9.1 ความหนาของรูปเล่ม

จะพิจารณาจากปริมาณเนื้อหา และภาพประกอบ ต้องเป็นขนาดที่กระดาษมาตรฐานตัดลงตัว เช่น ขนาดตัด 2 ตัด 4 ตัด 8 หรือเรียกการกำหนดความหนาเป็นจำนวนยกพอดี เช่น ขนาดรูปเล่มแบบ 8 หน้ายก หมายถึง กระดาษ 1 แผ่น นำมาพับ 4 ส่วนจะได้ทั้งหมด 8 หน้า เรียกว่า 1 ยก การเย็บเล่ม ในการพับเพื่อนำไปรวมเป็นเล่ม จะเป็นการพับกระดาษทีละแผ่น หรือทีละยกแต่ละยก เรียกว่า กนก เมื่อพับครบยกแล้วจึงนำแต่ละกนกมาทำการเย็บเล่มต่อไป

รูปแบบการพับทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. พับกลางหนึ่งครั้ง
2. พับมุมฉาก
3. พับมุมฉากสามครั้ง
4. พับหกหน้า
5. พับแบบหีบเพลงชัก
6. พับขนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีการพับ มีอยู่สองวิธีคือ

1. การพับด้วยมือ

2. การพับด้วยเครื่องจักร แบ่งได้สองแบบคือ

1.1 เครื่องพับแบบลูกกลิ้ง

1.2 เครื่องพับกระดาษแบบมีด

การเก็บเล่ม

คือการนำภาพที่พับไว้แล้วเป็นยก ๆ มาเรียงกันเป็นเล่มซึ่งมีวิธีการเก็บด้วยมือ และเก็บด้วยเครื่องจักรจะมีการเก็บเล่มสำหรับหนังสือเย็บอก กับการเก็บเล่มสำหรับหนังสือเย็บสัน การเย็บเล่มมีหลายวิธีด้วยกัน ได้แก่

1. การเย็บอกหรือเย็บมุงหลังคา

2. การเย็บข้าง

3. การเย็บกี่

4. การทาสันกาวหรือไสกาว

5. การเจาะรูร้อยลวดหรือพลาสติก

2.8.10 ความสำคัญของการออกแบบกราฟฟิค

การออกแบบกราฟฟิคถึงแม้จะพึ่งจัดว่าเป็นงานออกแบบสาขาใหม่ที่ได้รับความสำคัญเมื่อไม่นานมานี้ก็ตามแต่การออกแบบกราฟฟิคก็เกิดมีขึ้นมาพร้อมกับวิวัฒนาการทางการสื่อสารของมวลมนุษย์ ที่ต้องอาศัยการออกแบบนับตั้งแต่ มีการเริ่มสร้างสื่อความหมาย การขัดเกลา กาเผยแพร่ข่าวสารและ ความรู้สึก นึกคิดต่าง ๆ ไปยังผู้อื่นในลักษณะของการสื่อสาร ด้วยลายเส้นหรือ การวาด-เขียน (Graphic communication) ซึ่งรูปแบบของการออกแบบก็มีลักษณะแตกต่างกันไป ตามความเจริญก้าวหน้าของ สังคมในแต่ละยุคสมัย ตลอดจนทักษะความสามารถและภูมิปัญญาของ นักออกแบบในแต่ละช่วงเวลา การออกแบบกราฟฟิค จึงนับว่ามีส่วนช่วยพัฒนาสร้างสรรค์จรรโลง สังคมมนุษย์ให้ดำรงอยู่และเจริญ ก้าวหน้าดังพอที่จะประมวลสรุปผลต่อสังคมมนุษย์ได้ดังนี้การออกแบบกราฟฟิค มีส่วนสร้างสรรค์สัญลักษณ์ และ ข้อตกลงร่วมกันของคนในสังคมองค์ประกอบสำคัญแห่งการดำรงอยู่ของคนหมู่มากก็คือ การที่มีความเคารพในกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ที่มี การยอมรับเป็นข้อตกลง เป็นแนวประพฤติปฏิบัติร่วมกันซึ่งอาจตกลงด้วยวาจา อาลักษณ์อักษร หรือ ความเชื่อขนบธรรมเนียม ประเพณีที่สืบทอดกันมา แต่ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงร่วมกันประเภทใดก็ตามสิ่ง สำคัญแห่งข้อตกลงที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่สามารถรับรู้ซึ่งความหมายและการจดจำได้ ดังนั้นการ ออกแบบกราฟฟิคจึงเข้ามามีส่วนช่วยเสริมการรับรู้ทางการมองเห็น เป็นลู่ทางหรือสื่อกลางช่วยการ รับรู้แห่งข้อตกลงต่าง ๆ ให้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิภาพมีความชัดเจน มีผลกระทบด้านจิตวิทยาในอันที่จะระลึกถึง และเป็นเครื่องหมายแห่งความทรงจำข้อเตือนใจ ข้อควรระวังในระบบระเบียบของกฎเกณฑ์ และ ความเชื่อที่จะปฏิบัติต่อกันสืบไปเพื่อการคงอยู่ของสังคมที่สงบร่มเย็น ดังเช่นที่ปรากฏเป็นเครื่องหมาย, สัญลักษณ์ และข้อตกลงต่าง ๆ อาทิ สัญลักษณ์แทนศาสนา ลัทธิเครื่องหมายบอกทิศทางคมนาคม เครื่องหมายจราจร ตลอดจนสัญลักษณ์แทนความหมายและข้อตกลงอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งเครื่องหมาย, สัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางกราฟฟิคนี้จำเป็นต้องอาศัยการออกแบบให้มีขนาดรูปทรงที่ชัดเจน เรียบร้อย สวยงามและเหมาะสมกับอำนาจทางการมอง (Visual Perception) ของมนุษย์

2.8.10.1 หลักการออกแบบกราฟฟิค The Principle of Graphc Design

1.ก่อนที่จะเริ่มโครงการออกแบบกราฟฟิคประเภทใดก็ตามสิ่งแรกที่ผู้ออกแบบต้องคำนึงถึงก็คือ การกำหนดจุดประสงค์ที่แน่นอนของงานแต่ละชิ้นลงไปเพราะลู่ทาง และวิธีการต่างๆ ของการนำเสนอข่าวสารมีมากมาย ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินงาน ที่อาจจะมีการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยๆ ทำให้เกิดการทำงานที่ไม่เป็นระบบ เกิดการสูญเสีย และสิ้นเปลือง ปัจจัยต่างๆ โดยใช่เหตุ ดังนั้นผู้ออกแบบจึงควรมีหลักการและข้อควรคำนึงก่อนการเริ่มงานเพื่อการแก้ ปัญหาที่ถูกต้องรัดกุมและวางแผนการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตลอดจนสิ้นกระบวนการ

2. การวางแผนและการเตรียมการในการออกแบบสิ่งพิมพ์

3. ขั้นตอนการออกแบบสิ่งพิมพ์ที่จะกล่าวถึงในเรื่องนี้ เป็นขั้นตอนของนักออกแบบ

4. สิ่งพิมพ์จะต้องดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการได้มาซึ่งต้นแบบทางการพิมพ์ หรืออาร์ตเวิร์กอันจะเป็นขั้นตอนส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบทางการพิมพ์ ซึ่งได้กล่าวมา แล้วในหน่วยที่ 1 ที่เป็นกระบวนการทั้งหมดในสายงานการออกแบบทางการพิมพ์

5.โดยทั่วๆ ไปการออกแบบสิ่งพิมพ์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

(1) ขั้นศึกษาข้อมูลหรือขั้นตีโจทย์ หมายถึงขั้นพินิจพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาของ โจทย์ในการออกแบบ เพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการของลูกค้า หรือกลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดใน รายละเอียด ปลีกย่อยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ลูกค้ากำหนดรวมทั้งข้อจำกัด และวิธีการในการสื่อสารแล้วให้ ถือข้อมูลที่ได้เป็นโจทย์ที่ ต้องแก้ปัญหา

(2) ขั้นร่างแบบจิ๋วหรือขั้นระดมคำตอบ หมายถึง ขั้นตอนในการแสวงหาคำตอบ ในหลายๆ หนทาง และหลายๆ วิธีการ เพื่อขยายแนวความคิดในการตอบปัญหานั้นๆ ให้กว้างขึ้น วิธีการหา คำตอบในขั้นนี้ ถือเป็นขั้นตอนแรกที่จะปรากฏออกมาเป็นรูปวาดคร่าวๆ ขนาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เล็กหรือแบบ ร่างจิ๋ว บางกลุ่มนิยมเรียกว่า แบบสเก็ตซ์ขนาดจิ๋ว (thumbnail sketch) หรือบางกลุ่มเรียกว่า เลย์เอาต์ ขนาดจิ๋ว (thumbnail layout)

(3) ขั้นร่างแบบหยาบหรือขั้นจัดกลุ่มคำตอบ หมายถึง ขั้นตอนคัดเลือกคำตอบ หรือแบบร่างจิ๋วที่มี ลักษณะใกล้เคียงกันมาเข้ากลุ่มเดียวกัน แล้วคัดเลือกแบบที่เด่นที่สุดในแต่ละกลุ่ม มาออกแบบ ใหม่เพิ่มเติมเพื่อแสดงรายละเอียดเพิ่มขึ้น เช่น ขนาดการจัดวางแบบตัวอักษรชนิดคร่าวๆ และ การใช้สี เรียกขั้นตอนการจัดกลุ่มคำตอบในขั้นนี้ว่า แบบร่าง หยาบ หรือ สเก็ตซ์ หยาบ (rough sketch) หรือเลย์เอาต์หยาบ (rough layout)

(4) ขั้นร่างกายแบบสมบูรณ์หรือขั้นคำตอบที่สมบูรณ์ หมายถึง ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน และตรวจสอบเกี่ยวกับรายละเอียดของรูปแบบ ทั้งหมด ในส่วนของรายละเอียด เกี่ยวกับตัวอักษร การจัดวางภาพประกอบ การใช้สี การตัดเจียนและการประกอบหน้า โดยการ ออกแบบจัดทำแบบร่างสมบูรณ์ให้ใกล้เคียงความจริง หรืออาจเรียกว่า คอมพรีเฮนซิฟ สเก็ตซ์ (comprehensive sketch) หรือ คอมพรีเฮนซิฟ เลย์เอาต์ (comprehensive layout) เพื่อนำมาใช้เลือกคำตอบที่ดีที่สุดจากขั้นจัดกลุ่มคำตอบ โดยวิธีการเปรียบเทียบและตัดสินใจให้เหลือ เพียง คำตอบเดียว

(5) ขั้นจัดทำอาร์ตเวิร์กหรือขั้นตัดสินใจ เป็นขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการ ออกแบบที่นักออกแบบ และผู้เกี่ยวข้องตัดสินใจเลือกใช้ชิ้นงานใดชิ้นงานหนึ่งอย่างน้อย 2 ตัวเลือก ที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ชิ้นงานที่ได้รับการคัดเลือกจะถูกนำไปสู่การจัดทำอาร์ตเวิร์กจะ ต้องเป็นชิ้นงานที่ เปรียบเสมือนคำตอบที่ตรงกับ โจทย์ในขั้นตอนแรก คำตอบซึ่งผ่านการพิจารณา และคัดเลือกแล้วอย่าง พิถีพิถันว่าเป็นคำตอบที่ดีและสมบูรณ์ที่สุด จะได้รับการจัดทำเป็นอาร์ตเวิร์ก เพื่อนำไปใช้ในกระบวน การพิมพ์ต่อไป เพื่อพิมพ์ออกเผยแพร่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ชนิดต่างๆ เช่นแผ่นปลิว โปสเตอร์ นิตยสาร

2.9 สีกับการออกแบบ

สี หมายถึง ลักษณะความเข้มของแสงสว่างที่ปรากฏต่อสายตา สีมีอิทธิพลต่อจิตใจมนุษย์ สีแต่ละสี ให้ความรู้สึกที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งบางครั้งทำให้เกิดความรู้สึกสงบ บางทีให้ความรู้สึกตื่นเต้นร้อนแรง ในการใช้สีมีอิทธิพลต่อจิตใจมนุษย์นั้นจำเป็นต้องใช้ให้เหมาะสมกับอิทธิพลของสีแต่ละสี ตลอดเวลาและโอกาส วัฒนธรรมประเพณี สภาพดินฟ้าอากาศและความเป็นอยู่

2.9.1 ประโยชน์ของสี

สีมีประโยชน์ในด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ ช่วยทำให้เกิดความสวยงาม และป้องกันการกัด กร่อน นอกจากนี้แล้วสีทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ เช่น ขนาดของผลิตภัณฑ์ทำให้ดูใหญ่ขึ้นหรือเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลง น้ำหนักทำให้รู้สึกว่าหนักขึ้นหรือเบาลงความแข็งแรงทำให้เกิดความรู้สึกว่าแข็งแรงมาก หรือแข็งแรง น้อย อุณหภูมิทำให้รู้สึกว่าร้อนหรือเย็น ความสะอาดทำให้เกิดความรู้สึกสะอาดน่าใช้ ความสง่างาม ของผลิตภัณฑ์เพื่อดึงดูดความสนใจแก่กลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

2.9.2 อิทธิพลของสีในชีวิตประจำวัน

อิทธิพลของสีเหนือชีวิตมนุษย์ทุกขณะ ความสัมพันธ์ และอิทธิพลของสีที่มีต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นทางธรรมชาติ หรือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันที่มนุษย์ต้องสัมผัสอยู่ทุกวัน การสังเกตวัตถุสิ่งเดียวกันก็อาจจะให้ความรู้สึกแตกต่างกันไป เมื่อสีของสิ่งนั้นเปลี่ยนไปจากเดิม โดยเฉพาะสีที่นำมาใช้สำหรับงานออกแบบสามารถนำมาใช้ได้ตามความรู้สึกของมนุษย์ที่รู้สึกต่อสีดังนี้

สีน้ำเงิน	ให้ความรู้สึกสงบนิ่ง มีสมาธิ สบายตา หนักแน่น
สีเหลือง	ให้ความรู้สึกร่าเริง แจ่มใส ช่วยให้เกิดความคิด
สีแดง	ให้ความรู้สึกตื่นเต้น ดึงดูดความสนใจ ร้อนแรง
สีเขียว	ให้ความรู้สึกเป็นธรรมชาติ สดชื่น สบายตา มีความสุข
สีม่วง	ให้ความรู้สึกสงบเงียบ อำนาจ เกียรติยศ
สีขาว	ให้ความรู้สึกบริสุทธิ์ สะอาด เบา
สีเทา	ให้ความรู้สึกเป็นกลาง สงบนิ่ง เรียบร้อย
สีดำ	ให้ความรู้สึกมืด โศกเศร้า จริงจัง
สีน้ำตาล	ให้ความรู้สึกซบเซา แข็งแรง กลมกลืน
สีชมพู	ให้ความรู้สึกสดชื่น หอม หวาน น่ารัก นุ่มนวล
สีฟ้า	ให้ความรู้สึกเบา โปร่งใส สะอาด
สีส้ม	ให้ความรู้สึกตื่นเต้น ร้อนแรง อันตราย เร้าใจ

2.9.2.1 อิทธิพลของสีที่มีต่อความรู้สึกของมนุษย์

สีเขียว ให้ความรู้สึกสบายเป็นสีแห่งพลังวังชา

สีส้ม ให้ความสนุกสนานร่าเริง

สีม่วง ให้ความหวัง เศร้า และแสดงความภักดี

สีขาว ให้ความบริสุทธิ์ ใหม่ สดใส และให้ความรู้สึกว้าเหว่

สีจะช่วยให้ทัศนวิสัยที่ดีเมื่อนำมาใช้งานดังนี้

สีอ่อนตัดกับสีแก่

สีสดใสตัดกับสีสดใส

สีอ่อนตัดกับสีสดใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สีอุ่นตัดกับสีเย็น

สีที่ตัดกันเองอยู่แล้วตามปกติ เช่น สีดำบนพื้นเหลือง สีเหลืองบนพื้นดำ สีแดงบนพื้นขาว สีเหลืองบนพื้นน้ำเงิน สีส้มบนพื้นน้ำตาล สีชมพูบนพื้นดำ

2.9.2.2 อิทธิพลของสีที่มีต่อผลิตภัณฑ์

1. ทางด้านขนาด

สีอ่อน(Light Value)ทำให้ผลิตภัณฑ์แลดูใหญ่ขึ้น

สีเข้ม (Dark Value) ทำให้ผลิตภัณฑ์แลดูเล็กลง

2. ทางด้านน้ำหนัก

สีอ่อนหรือสีร้อน (Worm Value) ทำให้ผลิตภัณฑ์ดูเบา

สีเข้มหรือสีเย็น (Cool Value) ทำให้ผลิตภัณฑ์ดูหนัก

3. ทางด้านความแข็งแรง

สีร้อน ทำให้เกิดความรู้สึกว่าแข็งแรงมาก

สีเย็น ทำให้เกิดความรู้สึกว่าบอบบางกว่า

2.10 ระบบการพิมพ์ PRINTING PROCESS

ในขั้นตอนสุดท้ายของการออกแบบกราฟฟิค มักจะมีการนำเสนอในรูปแบบของ สิ่งพิมพ์เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้ออกแบบจึงควรที่เรียนรู้ถึงระบบการพิมพ์แบบต่าง ๆ ให้เข้าใจในระบบ และวิธีการทางการพิมพ์ เพื่อที่จะสามารถจัดเตรียมต้นฉบับ การสั่งการและการสื่อความหมายที่ตรงกันกับบุคคลในวงการพิมพ์ ได้ด้วย

2.10.1 การพิมพ์ระบบเลตเตอร์เพรส (Letter press)

ระบบเลตเตอร์เพรส เป็นการพิมพ์จากชิ้นพิมพ์หรือแม่พิมพ์พื้นนูน ซึ่งมีระดับสูงกว่าพื้นที่ ที่ไม่ ต้องการพิมพ์หมึกจะถูกถ่ายทอดจากพื้นพิมพ์ที่อยู่สูง ลงบนกระดาษโดยตรงในขณะที่พิมพ์ตัวพิมพ์หรือ แม่พิมพ์ที่ใช้ในระบบนี้จะหล่อมาจากโลหะหรือแกะวัสดุอื่นเป็นบล็อก เช่น บล็อกไม้ บล็อกยาง เป็นต้น เนื่องจากการพิมพ์ในระบบนี้เป็นการพิมพ์ที่พื้นหน้า ของกระดาษสัมผัสกับตัวพิมพ์หรือแม่พิมพ์ โดยตรงฉะนั้นจึงก่อให้เกิดรอยปุ่มชิ้นพิมพ์ปรากฏอยู่อย่างเห็นได้ชัด

การพิมพ์ในระบบเลตเตอร์เพรส แบ่งออกเป็น 3 ชนิดด้วย

1. การพิมพ์ด้วยแท่นแบบเพลทเทน (Plateypress)

2. การพิมพ์ด้วยแท่นไซลินเดอร์ (Cylinderpress)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การพิมพ์ด้วยแท่นแบบโรตารี (Rotary letter press)

2.10.2 การพิมพ์ระบบออฟเสท (Offset)

การพิมพ์ในระบบออฟเซทแผ่นแม่พิมพ์เป็นโลหะพื้นแบน แม่พิมพ์จะถ่ายทอดหมึกพิมพ์ผ่านลูกโม่ยาง และลูกโม่ยางจะถ่ายทอดหมึกพิมพ์ตามแม่พิมพ์ลงในแผ่นกระดาษอีกทอดหนึ่ง

1. หลักการเกิดภาพ

การพิมพ์ในระบบออฟเซท เมื่อทำแม่พิมพ์เรียบร้อยแล้ว ก็นำแม่พิมพ์มายึดติดกับลูกโม่ แผ่น พิมพ์ในแท่นพิมพ์เมื่อเดินเครื่อง ลูกกลิ้งคลึงหมึกก็จะซับหมึก ลงบนพื้นหน้าของแม่พิมพ์ ลูกกลิ้ง หรือ ลูกโม่ยางก็จะหมุนทับลูกโม่แม่พิมพ์ รับเอาหมึกที่เกาะอยู่ตามพื้นหน้าของแม่พิมพ์ ไปเมื่อกระดาษเปล่าที่ป้อนส่งเข้าไปในระหว่างลูกโม่ยาง กับลูกโม่กดกระดาษผ่านลูกโม่ยางกระดาษก็จะรับเอาหมึกจาก ลูกโม่ยางลงบนแผ่นกระดาษ ก็จะได้งานพิมพ์ตามต้องการ

2. หลักของการพิมพ์ระบบออฟเซท

แม่พิมพ์ระบบออฟเซท เป็นแม่พิมพ์ที่มีเม็ดสกรีน ละเอียดกว่าแม่พิมพ์ระบบเลตเตอร์เพรสมาก จึงสามารถพิมพ์ภาพและพิมพ์สอดสีได้ดีกว่าระบบเลตเตอร์เพรส การพิมพ์ในระบบนี้จะ ไม่ใช้ตัวพิมพ์เป็นตัวๆ มาใช้เลยปัญหาในเรื่องตัวพิมพ์สึกหรือหักจะไม่เกิดขึ้นเลย จึงสามารถพิมพ์ได้ เร็ว และพิมพ์ ได้จำนวนมากแต่การลงทุนขั้นต้นของการพิมพ์ระบบนี้สูงกว่ามาก การพิมพ์ในระบบนี้จึงเหมาะสมสำหรับสิ่งพิมพ์ที่เป็นประเภทภาพงานพิมพ์สอดสี สิ่งพิมพ์ที่ต้องการคุณภาพสูงและพิมพ์เป็นจำนวนมาก

การพิมพ์ในระบบออฟเซทในปัจจุบันได้ก้าวหน้าไปมาก คือมีแท่นพิมพ์ตั้งแต่ขนาดเล็กที่ใช้ในสำนักงานจึงถึงขนาดใหญ่ สามารถพิมพ์ได้เร็วมีทั้งชนิดพิมพ์ทีละสีจนถึง พิมพ์สีสีหรือพิมพ์ 2 หน้าพร้อมกัน เป็นต้น

2.10.3 การพิมพ์ระบบกราเวียร์(Gravure)

การพิมพ์ระบบกราเวียร์ เป็นการพิมพ์ที่ใช้แม่พิมพ์ตรงกันข้ามกับ ระบบเลตเตอร์เพรส ส่วนที่ต้องการพิมพ์ในแม่พิมพ์นั้นจะเป็นร่องลึก สำหรับขังหมึกไว้คายบนกระดาษ ในการพิมพ์แม่พิมพ์จะสัมผัสกับกระดาษที่ใช้พิมพ์เช่นเดียวกันกับการพิมพ์ในระบบเลตเตอร์เพรส

2.10.4 การพิมพ์ระบบซิลค์สกรีน (Silkscreen)

การพิมพ์ในระบบซิลค์สกรีน เป็นระบบการพิมพ์ที่ใช้แม่พิมพ์เป็นตัวกลาง หมึกพิมพ์จะผ่านแม่พิมพ์ไป ปรากฏบนวัสดุที่ใช้พิมพ์ การพิมพ์ระบบนี้มักจะใช้ในงานพิมพ์ที่ไม่ต้องการความประณีตมากนักและพิมพ์จำนวนน้อย (ประชิด ทิณบุตร 2530 : 141-148)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ศึกษาโครงการจึงได้เลือกระบบการพิมพ์แบบออฟเซท(Offset)มาเป็นกรรมวิธีในการผลิตในครั้งนี้

2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วาสนา วีรผลิต ได้สำรวจและศึกษาเด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงจำนวน 373 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3ในโรงเรียน3 แห่งในจังหวัดพระนครสรุปผลว่า หนังสือที่เด็กวัยรุ่นทั้งชายและหญิงนิยมอ่านอยู่ในอันดับสูงมี 3 ประเภทคือ นวนิยายและวรรณคดีความรู้ทางวิชาการและสารคดี

สำหรับสารคดีทั้งนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงนิยมอ่านคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ใกล้เคียงกับความรู้ทางวิชาการ นักเรียนชายนิยมอ่านสารคดีทั่วไปเป็นอันดับหนึ่ง และนิยมอ่านสารคดี ท่องเที่ยว และชีวประวัติเป็นอันดับรองลงมา สำหรับนักเรียนหญิงนิยมอ่านสารคดีชีวประวัติเป็นอันดับหนึ่ง สารคดีท่องเที่ยวเป็นอันดับสอง สารคดีทั่วไปเป็นอันดับสาม

วัน สังข์สะอาด ได้สำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียนในโรงเรียนสามัญ และ อาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนครธนบุรี จำนวน 500 คน สรุปผลความสนใจในการอ่านว่า

1. นักเรียนชายในโรงเรียนของกรมวิสามัญศึกษา อ่านหนังสือประเภท ความรู้สารคดี ประวัติศาสตร์ สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนของกรมอาชีวศึกษา อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ส่วนนักเรียนหญิงในโรงเรียนของกรมวิสามัญศึกษา อ่านหนังสือประเภทเบาสมอง นิทาน นิยาย เรื่องตลกขบขัน สูงกว่านักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อ่านหนังสือประเภทความรู้ประวัติศาสตร์สารคดี สูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการอ่านหนังสือประเภทอื่นๆ มีจำนวนผู้อ่านแตกต่างกันบ้าง แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนหญิงอ่านเรื่องเบาสมอง นิทาน นวนิยาย เรื่องตลกขบขัน สูงกว่านักเรียน ชายอย่างมีนัยสำคัญ อัตราส่วนร้อยของนักเรียนหญิง ที่ชอบอ่านเรื่องชีวิตมีมากกว่านักเรียนชาย เล็กน้อย และอัตราส่วนร้อยของนักเรียนชายที่ชอบอ่านข่าว สารคดี และเรื่องเกี่ยวกับอาชญากรรม นั้นมีมากกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อยแต่ความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสรุปผลการวิจัยของวาสนาวีรผลิต และวันสังข์สะอาดเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านมีผลใกล้เคียงกันว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิง นิยมอ่านนิทาน นวนิยายเรื่องเบาสมอง หนังสือความรู้ทั่วไป ประวัติศาสตร์และสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรจง นิวาศบุตร ได้สำรวจความสนใจและความต้องการหนังสือ ของนักเรียนโรงเรียนสตรีวัดพลับพลา ซึ่งมีอายุระหว่าง 13-16 ปี จำนวน 100 คน ผลปรากฏว่าความสนใจและความต้องการมีดังนี้

1. วรรณคดี	23 เปอร์เซ็นต์
2. วิทยาศาสตร์	20 เปอร์เซ็นต์
3. สารคดี	17 เปอร์เซ็นต์
4. นิตยสารและการ์ตูน	15 เปอร์เซ็นต์
5. หนังสืออ้างอิง	10 เปอร์เซ็นต์
6. หนังสือแปล	9 เปอร์เซ็นต์
7. หนังสือผู้ใหญ่ที่เด็กสนใจ	6 เปอร์เซ็นต์

วรุณี สุนทรเวช ได้สำรวจความสนใจและความต้องการในการอ่านของนักเรียนอายุ 11-16 ปี โดยสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนพระโขนงปทุมคงคา และโรงเรียนดาราคาม จำนวน 120 คน ผลปรากฏว่าประเภทหนังสือที่เด็กอายุ 11-13 ปี ชอบอ่านเรียงตาม ลำดับคือ

1. หนังสือที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และนิทาน นิยาย
2. หนังสือพิมพ์และหนังสือเรียน
3. วรรณคดี
4. สารคดี
5. นิตยสาร

บุปผา ทวีสุข ได้ศึกษาความสนใจในเนื้อหา แบบเรียนวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3ในโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาล12 แห่ง จำนวน 500 คน ผลตอนหนึ่งปรากฏว่า นอกเหนือจากแบบเรียนนักเรียนชอบทั้งสามประเภทคือสารคดี ร้อยกรอง และร้อยแก้ว สำหรับสารคดี ชอบวิทยาศาสตร์ ภาษา และวรรณคดี การท่องเที่ยว สังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การเมือง การแพทย์ ศิลปศาสนา และวัฒนธรรม ธุรกิจการค้า เทคนิค อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม (บุปผา ทวีสุข . 2516 : 59)

นิตยา บุญสิงห์ ได้ศึกษาความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยในโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร 9 แห่ง จำนวนนักเรียน 300 คน ผลตอนหนึ่งปรากฏว่า นอกเหนือจากแบบเรียนแล้วนักเรียน สนใจเรื่อง ต่อไปนี้ตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ นวนิยายลึกลับสอบสวน นิทานไทย นวนิยายผจญภัย นิทานต่างชาติ ละคร นวนิยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาศาสตร์ สารคดีวิทยาศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญ สารคดี และนวนิยายประวัติศาสตร์ เป็นต้น (นิตยา บุญสิงห์ . 2517 : 115 – 116)

จากรายงานการสำรวจความสนใจ และรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทยของกรมวิชาการ ได้สำรวจนักเรียนประถมปลายในกรุงเทพมหานคร นักเรียนระดับมัธยม ศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ และครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ทั่วประเทศโดย เฉพาะหนังสือสารคดี ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

การเลือกอ่านเป็นอันดับ 1 นักเรียนประถมตอนปลายและมัธยมฯ ชอบอ่านประวัติบุคคลมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เรื่องที่ให้ความรู้ทั่วไป และนักเรียนประถมฯ ชอบอ่านประวัติสถานที่ เป็นอันดับ บทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นอันดับที่ 4 นักเรียนมัธยมฯ ชอบอ่านบทความเกี่ยว กับการท่องเที่ยวเป็นอันดับ 3 ประวัติสถานที่เป็นอันดับที่ 4

การเลือกอ่านเป็นอันดับที่ 2 นักเรียนทั้งสองระดับชอบอ่านประวัติสถาน ที่มากที่สุดรอง ลงมาได้แก่ เรื่องที่ให้ความรู้ทั่วไป ประวัติบุคคล บทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเลือกอ่านเป็น อันดับที่ 3 นักเรียนทั้งสองระดับชอบอ่านประวัติสถานที่มากที่สุดรองลงมาได้แก่เรื่องความรู้ทั่วๆไปบทความเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

จากงานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมด ที่เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่า สารคดี เป็นวรรณกรรม ประเภท หนึ่งที่เด็กในวัยดังกล่าวสนใจอ่านซึ่ง

อรพินท์ สวาสดิพันธ์ ได้เน้นว่าเด็กควร ได้อ่านหนังสือ ที่ตรงกับความสนใจของเขา เพื่อให้เด็กเกิด ทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน (อรพินท์ สวาสดิพันธ์ . 2510 : 6)

นภาวรรณ เกตุกำจร ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ที่สอนโดยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วย เพื่อน ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีกาศึกษาที่ 2544 จำนวน 7 ห้องเรียน รวม 290 คน (ในแต่ละห้องเรียนทางโรงเรียนได้จัดแบ่งคละเก่ง ปานกลาง อ่อน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 1 ห้องเรียน ห้องเรียนมี 42 คน (แต่ได้แบ่งเป็นกลุ่มทดลองแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ 14 คน และเป็นกลุ่มทดลองศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ 28 คน) ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการสอนวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลสัมฤทธิ์การอ่านเพื่อจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance)

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทย ที่สอนโดยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 (นภาวรรณ เกตุกำจร . 2545)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3
วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาและพัฒนาหนังสือสารคดี เรื่องวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี นั้น ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นการศึกษาด้านเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหนังสือ สารคดีสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้ดำเนินงานวิจัยจึงได้กำหนด ขั้นตอนในการดำเนินงานดังต่อไปนี้

3.1 การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.3 การสร้างและตรวจคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กที่มีอายุ 10-12 ปี ซึ่งเด็กวัยนี้จะเรียนอยู่ในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนสวนลุมพินี จังหวัดกรุงเทพฯ ประจำปีการศึกษาที่ 2549 จำนวน 30 คน โดยมีนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่างทำการสุ่มตัวอย่าง จากเกณฑ์ของ Krejcic และ Morgan จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อย ให้กลุ่มตัวอย่าง 15–30 % ใช้วิธีการสุ่มขั้นตอนเดียว อิงทฤษฎีความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (simple random cluster sampling) เป็นการคัด เลือกกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ที่สร้างขึ้นให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษางานวิจัยดังต่อไปนี้

3.2.1 ผู้วิจัยได้การศึกษา และเก็บข้อมูลทุติยภูมิในด้านเอกสารตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยว ข้องจากหอสมุดต่างๆ เพื่อศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับกระบวนการออกแบบ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา และพัฒนา หนังสือสารคดี เรื่องวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

3.2.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอข้อมูลและประเมินผล เพื่อหา ประสิทธิภาพของหนังสื่อเพิ่มเติมความรู้เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบซึ่งประกอบด้วย

1. ข้อมูลด้านพฤติกรรมของเด็ก
2. ข้อมูลด้านวรรณกรรมสำหรับเด็ก
3. ข้อมูลด้านการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือสำหรับเด็ก

3.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็ก วัย 10-12 ปี และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลเพื่อหาประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเก็บข้อมูล และแก้ไข

3.2.4 ผู้วิจัยนำหนังสือจากหน่วยงานบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสวนลุมพินี เพื่อขอความร่วมมือในการ ทดลองเพื่อประกอบการศึกษางานวิจัย

3.2.5 ผู้วิจัยนำหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ไปทดสอบ กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบความรู้ในเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" โดยการทดสอบหาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อน และหลังการอ่าน และทำการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ หนังสือสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.3.1 หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

3.3.1.1 ขั้นตอนในการเขียนหนังสือสารคดีเรื่อง"วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

1.1 ศึกษาความคิดรวบยอดของจุดประสงค์ การเรียนรู้และเนื้อหาหลักสูตร ของประถมศึกษาพุทธศักราช 2547 และหลักสูตรหนังสือเรียนกลุ่ม สังคมศึกษาและวัฒนธรรม

1.2 ศึกษาข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประวัติวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยศึกษาในเรื่องประวัติของสถานที่ แต่ได้การศึกษาในเล่มของ ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล เป็นหลัก

1.3 ศึกษาเทคนิคการเขียน หนังสือสารคดีสำหรับเด็กโดยศึกษาจากเอกสาร ที่เกี่ยวข้องจุดมุ่งหมายของการเขียนหนังสือเด็ก ลักษณะที่ดีของหนังสือเด็ก ประเภทของหนังสือเด็ก รูปแบบ หลักการ ความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็ก แล้วจัดให้เหมาะสม กับวัย

1.4 ปรึกษาอาจารย์ที่ควบคุมสารนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน

2. การสร้าง และออกแบบหนังสือสารคดีวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

2.1 กำหนดขอบเขต และจุดประสงค์ในการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2545

2.2 กำหนดเค้าโครงเรื่อง

2.3 การกำหนดรูปแบบของหนังสือสารคดี

2.3.1 จากการศึกษาพบว่า ลักษณะการจัดรูปเล่ม ควรเป็นแนวตั้ง และ มีขนาด 15 x 21 ซม. จำนวนไม่เกิน 30 หน้า โดยอิงตามหลักเกณฑ์ของ ถวัลย์ มาศจรัส (2538:46) ไม่รวมปก ปกใน คำนำ และจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3.2 การจัดภาพ ได้กำหนดภาพประกอบเป็นชนิดภาพถ่ายผสมกับ ภาพวาด จำนวนภาพประกอบแต่ละหน้าต้องให้ สอดคล้องกับเนื้อหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3 เนื้อหาลักษณะเนื้อหามีความสอดคล้องกับความคิดรวบยอด จุดประสงค์ การเรียนรู้ ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2545 ในวิชาศิลปวัฒนธรรม โดยใช้เนื้อหา ของ ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล เป็นหลัก

2.3.4 สร้างแบบร่างของหนังสือนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมสาระนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาข้อบกพร่องของหนังสือซึ่งผู้วิจัยได้นำมาแก้ไขให้สมบรูณ์ต่อไป

3.3.2 แบบประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดีสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

3.3.2.1 การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดีสำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณา เกี่ยวกับลักษณะการจัดรูปเล่ม ลักษณะการจัดภาพ คุณค่าของหนังสือ โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปมีลักษณะแบบเลือกตอบโดยมุ่งสอบถามข้อมูลทั่วไปได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 การประเมินคุณภาพหนังสือในด้านการจัดรูปเล่ม ลักษณะเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ลักษณะการจัดภาพ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของหนังสือ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

5	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหนังสือ

นำแบบประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านหนังสือสำหรับเด็กไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านการวิจัยทางการศึกษา ตรวจสอบแนะนำถึงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) ระหว่าง ข้อความที่เขียนใน แบบสอบถามกับคำนิยามศัพท์ เฉพาะที่กำหนด ไว้โดยใช้วิธีหาค่า (Index Of Cogruency , IOC) และความถูกต้อง ของภาษา ที่เขียนโดยผ่านการตรวจ สอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ

1. อาจารย์ชุติมา พรามณ์นันต์ หัวหน้าสาขาการจัดการบริหารคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเซ็นจอห์น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด็อกเตอร์กฤษฎา ราชมุณีสุข หัวหน้าสาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

3. อาจารย์อุดมลักษณ์ สุขพรรณ อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

นำแบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบ ทางด้านความเที่ยงตรงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กทั้ง 3 ด้าน ตอบ โดยผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กทั้ง 3 ด้าน จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. อาจารย์พิชญา ศรีสวัสดิ์ หัวหน้าวิชาศิลปและวัฒนธรรม โรงเรียนสวนลุมพินี ผู้เชี่ยวชาญ ด้านพฤติกรรมเด็ก

2. อาจารย์เครือรัตน์ เรืองแก้ว หัวหน้าส่วนส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ ฝ่ายวิชาการวรรณกรรมเด็ก ภาคสื่อการศึกษา องค์การค้าของคุรุสภา ผู้เชี่ยวชาญ ด้านวรรณกรรมเด็ก

3. จารุวรรณ ศรีทองนาก หัวหน้าฝ่ายออกแบบและจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก บริษัทแปลนพับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์

3.3.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กอายุ10-12 ปี

3.3.3.1 เครื่องมือในวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ(Multiple Choices) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ในการวัดหาผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการอ่าน

นำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านพฤติกรรมเด็กตรวจ-สอบแนะนำถึงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ระหว่างข้อความที่เขียนในแบบทดสอบ ไว้โดยใช้วิธีหาค่า (Index Of Cogruency , IOC)และความถูกต้อง ของภาษา ที่เขียนโดยผ่านการตรวจ สอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

1. อาจารย์พิชญา ศรีสวัสดิ์ อาจารย์หัวหน้าวิชาศิลปและวัฒนธรรม โรงเรียนสวนลุมพินี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาจารย์ศิริวรรณ อยู่สุวรรณ อาจารย์สอนประจำวิชาสังคมศึกษา
โรงเรียนสวนลุมพินี

3. อาจารย์สมพิศ กองขุนชาญ อาจารย์สอนประจำวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนสวนลุมพินี

นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหามาทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างก่อนอ่านหนังสือสารคดีและหลังอ่านสารคดีโดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดิม เพื่อเก็บรวบรวมผลคะแนนที่ได้ไป เข้า สถิติเพื่อวัดหาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่อไป

3.3.3 แบบวัดความพึงพอใจของ สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

ความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระ ศรีรัตนศาสดาราม"เครื่องมือในการประเมินความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามวัดความ พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี แบ่งได้เป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจต่อหนังสือสารคดี ในด้านการจัดรูปเล่ม ภาพประกอบที่ใช้ และคุณค่าของหนังสือ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ(Rating Scale) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 131) คือ

5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก
3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ
2 หมายถึง ระดับความไม่พึงพอใจ
1 หมายถึง ระดับความไม่พึงพอใจมากที่สุด

ตอนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหนังสือ

นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ที่มีต่อหนังสือสารคดี โดยนำไปให้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรมเด็ก ตรวจสอบแนะนำถึงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity) ระหว่าง ข้อความที่เขียนใน แบบสอบถามกับคำนิยามศัพท์ เฉพาะที่กำหนดไว้โดยใช้วิธีหาค่า (Index Of Cogruency , IOC) และความถูกต้อง ของภาษา ที่เขียนโดยผ่าน การตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ

1) อาจารย์พิชญา ศรีสวัสดิ์ อาจารย์หัวหน้าวิชาศิลปและวัฒนธรรม
โรงเรียนสวนลุมพินี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) อาจารย์ศิริวรรณ อยู่สุวรรณ อาจารย์สอนประจำวิชาสังคมศึกษา
โรงเรียนสวนลุมพินี

3) อาจารย์สมพิศ กองขุนชาญ อาจารย์สอนประจำวิชาศิลปศึกษา
โรงเรียนสวนลุมพินี

3.3.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมสาระนิพนธ์ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม (IOC) โดยนำเครื่องมือที่สร้าง ขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งแต่ละท่านพิจารณาลงความเห็นและ ให้คะแนนดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา และออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศา-สดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ผู้วิจัยได้นำข้อมูลการประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดี ประเมินความ พึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี และการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทั้งก่อน และหลังการอ่านมา วิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ForWindows โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

1.3 การหาค่าทีกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระแก่กัน(t-test dependent samples)

ผลการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง อภิปรายผลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และการทดสอบสมมุติฐาน โดยวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วรวบรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยการนำเสนอ ในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบผลการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์พิจารณาประเมิน จากช่วงค่าเฉลี่ยเลขคณิตดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ผลประเมินอยู่ในระดับดีมาก
3.50 – 4.49	หมายถึง	ผลประเมินอยู่ในระดับดี
2.50– 3.49	หมายถึง	ผลประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ผลประเมินอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ผลประเมินอยู่ในระดับน้อยมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการศึกษาและพัฒนาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตน ศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12ปี

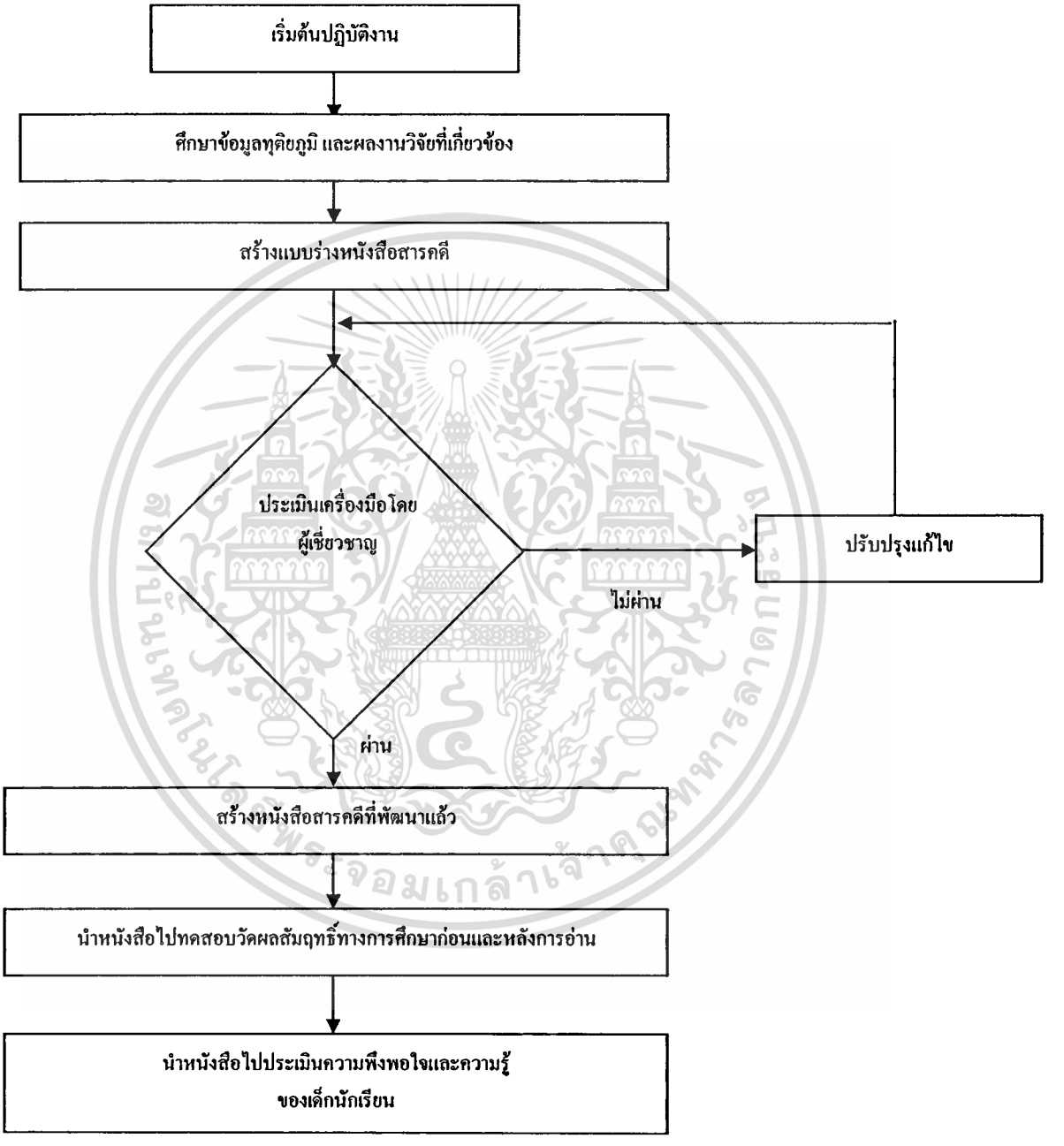

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อการศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภท หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ใน การวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 ได้ทำการศึกษา และออกแบบหนังสือ สารคดีขั้นตอนที่ 2 นำหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านได้ทำการประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ขั้นตอนที่ 3 เป็นการทดลองใช้หนังสือสารคดีเรื่อง"วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 5 จำนวน 15 คน นักเรียน ชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6 จำนวน 15 คน ซึ่งกำลังอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่โรงเรียนสวน ลุมพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร และนำผล การวิจัยสรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาและออกแบบหนังสือสารคดี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ศึกษาข้อดีข้อเสียของหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทสารคดี และศึกษาจิตวิทยาของเด็กวัย 10-12 ปี เพื่อนำมาสรุปลักษณะรูปแบบของ หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปีได้ดังนี้

4.1.1 ลักษณะรูปเล่มเป็นหนังสือแนวตั้ง

มีความกว้างขนาด 14.6 ซม. ความยาวขนาด 21 ซม. A5 มีความหนา 44 หน้า ประกอบด้วย ปกใน คำนำ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ สารบัญ เนื้อเรื่อง ภาคผนวก คำศัพท์ คำศัพท์ภาพ และหนังสืออ้างอิง

4.1.2 ลักษณะการจัดภาพ

เป็นภาพถ่ายของสถานที่จริงเพื่อเห็นถึงสถานที่จริงประกอบ ด้วยภาพ 61 ภาพ และภาพเขียนลายเส้น 4 ภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.3 ลักษณะภาษาที่ใช้

ผู้วิจัยเลือกใช้ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจแต่ด้วยเป็นเรื่องของ สถาปัตยกรรมทางพุทธศาสนา และยังเชื่อมโยงกับโบราณสถาน บางครั้งจึงมีคำที่เป็นภาษาเฉพาะ

4.2 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดีของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้นำหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการเรียนการสอน และผู้เชี่ยวชาญที่จัดทำหนังสือเด็กมาพิจารณาความ เหมาะสมของรูปแบบเนื้อหาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่4.1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดี

(N = 3)

หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ลักษณะการจัดรูปเล่ม			
1. รูปเล่มภายนอกมีความดึงดูดใจ	4.33	. 577	ดี
2. ขนาดของหนังสือจับถือได้สะดวก	5.00	.000	ดีมาก
3. ลักษณะตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย	4.67	. 577	ดีมาก
4. ขนาดตัวอักษรเหมาะสม	4.67	. 577	ดีมาก
5. การจัดวางตัวอักษรอ่านง่าย	4.33	. 577	ดี
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.60	.507	ดีมาก
ลักษณะการจัดภาพ			
1. ภาพประกอบแสดงความสัมพันธ์กับเรื่อง	4.67	. 577	ดีมาก
2. ภาพประกอบมีความสวยงามชัดเจน	4.67	. 577	ดีมาก
3.ลักษณะภาพเหมาะสมกับผู้อ่าน	4.00	.000	ดี
4. ภาพประกอบขยายข้อความให้น่าสนใจมากขึ้น	4.33	. 577	ดี
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.42	.515	ดี
คุณค่าของหนังสือ			
1. คุณภาพโดยรวมของหนังสือ อ่านเพิ่มเติมประเภทสารคดี "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"	4.33	. 577	ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2. เนื้อหาของหนังสือช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน	4.00	.000	ดี
3. หนังสือมีความเหมาะสมในการส่งเสริมความรู้ให้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย	4.00	.000	ดี
4.ท่านคิดว่า หนังสือสารคดีเรื่อง " วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สามารถนำไปใช้อ่านค้นคว้าเพิ่มเติมประกอบบทเรียนได้มากน้อยเพียงใด	4.33	. 577	ดี
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.17	.389	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.41	.498	ดี

จากตารางที่ 4.1 ผลการประเมินคุณภาพหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ของผู้ เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน ปรากฏผลในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ลักษณะการจัดรูปเล่ม มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.60 อยู่ในระดับที่ดี ลักษณะการจัดภาพ มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.42 อยู่ในระดับที่ดี คุณค่าของหนังสือ มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.17 อยู่ในระดับที่ดี

4.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการอ่านของนักเรียนที่มีต่อหนังสือสารคดีวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยทำการทดสอบเชิงปฏิบัติกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 จำนวน 30 คนได้แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือ สารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

คะแนนก่อนการอ่าน		คะแนนหลังการอ่าน		t-test	Sig
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
8.766	2.2542	13.266	3.2156	-9.79	.000

P<0.05

จากตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางกาศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดีเรื่องวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พบว่าค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของนักเรียน ก่อนการอ่านหนังสือ เท่ากับ 8.76 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานเท่ากับ 2.25 ค่าเฉลี่ยของแบบ ทดสอบของนักเรียนหลังการอ่านหนังสือ เท่ากับ 13.26 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตราฐานเท่ากับ 3.21 จากนั้น คำนวณหาค่าสถิติโดยใช้สูตร t-test ได้ค่าเท่ากับ -9.79 ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับ สมมติฐาน =.000 มีค่าน้อยกว่านัยสำคัญที่ตั้งไว้ที่ระดับ 0.05 แสดงว่าคะแนนหลังการอ่านหนังสือ สารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4 ผลการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง"วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

ผู้วิจัยได้นำหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ได้ทำแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 จำนวน 30 คนที่มีต่อหนังสือสารคดีได้แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.3 ตารางวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 ของโรงเรียนสวนลุมพินี จำนวน 30 คน ดังนี้

หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ลักษณะการจัดรูปเล่ม			
1. หน้าปกมีรูปแบบและสีสันชวนอ่าน	4.10	.759	ดี
2. ขนาดของหนังสือสามารถถือจับได้สะดวก	4.30	.750	ดี
3. รูปเล่มของหนังสือแข็งแรงทนทาน	4.37	.718	ดี
4. ขนาดของหนังสือเหมาะในการพกพาเพื่ออ่านนอกสถานที่	4.27	.691	ดี
5. หนังสือเปิดอ่านได้สะดวก	4.33	.661	ดี
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.27	.713	ดี
ลักษณะภาพประกอบ			
1. ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.73	.450	ดีมาก
3. ภาพประกอบช่วยให้นักเรียนอยากอ่าน	4.23	.568	ดี
4. ภาพประกอบดูเข้าใจง่าย	4.73	.521	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.57	.562	ดีมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
คุณค่าของหนังสือ			
1. เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เข้าใจประวัติของวัดพระแก้วได้มากขึ้น	4.60	.563	ดีมาก
2. เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เข้าใจสถานที่ของวัดพระแก้วได้มากขึ้น	4.53	.571	ดีมาก
3. เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วทำให้อยากที่จะไปเข้าชมวัดพระแก้ว	4.47	.571	ดี
4. หนังสือเล่มนี้สร้างความเพลิดเพลินให้กับนักเรียน	3.97	.669	ดี
ค่าเฉลี่ยเฉพาะด้าน	4.39	.639	ดี
ค่าเฉลี่ยรวม	4.39	.639	ดี

จากตารางที่ 4.3 ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง “วัดพระศรีรัตนศาสดาราม” โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 ของโรงเรียนสวนลุมพินี จำนวน 30 คน ดังนี้ ลักษณะการจัดรูปเล่ม มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.27 อยู่ในระดับดี ลักษณะภาพประกอบ มีค่า เฉลี่ยโดยรวม 4.57 อยู่ในระดับที่ ดีมาก คุณค่าของหนังสือ มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.39 อยู่ในระดับดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษาและพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือสารคดีเรื่องวัดพระศรีรัตนศาสดารามสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ยังประกอบด้วยข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัยการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี จากหนังสือ ประวัติวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ของศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

5.1.2 สมมุติฐานของการวิจัย

1. ได้หนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี โดยนำเนื้อหาของ หนังสือประวัติวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ของศาสตราจารย์ หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล มาประกอบเพื่อให้เหมาะกับวัยของผู้อ่าน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเด็กที่อ่านหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สูงกว่าก่อนอ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เด็กวัย10-12 ปีมีความพึงพอใจในหนังสือสารคดีเรื่อง"วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"

5.1.3 การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียน สวนลุมพินี จังหวัดกรุงเทพฯ ประจำปีการศึกษาที่ 2549

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 - 6 ของโรงเรียนสวนลุมพินี จังหวัดกรุงเทพฯ ประจำปีการศึกษาที่ 2549 จำนวน 30 คน โดยมีนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่างทำการสุ่มตัวอย่าง จากเกณฑ์ของ Krejcic และ Morgan จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อย ให้กลุ่มตัวอย่าง 15 – 30 % ใช้วิธีการสุ่มขั้นตอนเดียว อิงทฤษฎี ความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (simple random cluster sampling) เป็นการคัด เลือกกลุ่มตัวอย่าง

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ชุด ดังนี้

1. เครื่องมือในการประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดี เรื่อง " วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 131) คือ

5 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับความเหมาะสมมาก
3 หมายถึง ระดับความเหมาะสมปานกลาง
2 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ด้าน ตอบโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านพฤติกรรมเด็ก
   อาจารย์พิชญา ศรีสวัสดิ์ อาจารย์หัวหน้าวิชาศิลปและวัฒนธรรม ระดับประถม ศึกษาชั้นปีที่ 5-6 (อายุ 10 –12 ปี) โรงเรียนสวนลุมพินี จังหวัดกรุงเทพฯ
2. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวรรณกรรมเด็ก
   อาจารย์เครือรัตน์ เรืองแก้ว หัวหน้าส่วนส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายวิชาการวรรณกรรมเด็ก ภาคสื่อการศึกษา
องค์การค้าของคุรุสภา

3. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์
จารุวรรณ ศรีทองนาก หัวหน้าฝ่ายออกแบบและจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก
บริษัทแปลนพับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดี เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปีในวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้แบบทดสอบ แบบเลือกตอบ(Multiple Choices) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในการวัดหาผลสัมฤทธิ์ก่อน และหลังการอ่าน เครื่องมือในการประเมินความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี "วัดพระศรีรัตน ศาสดาราม"สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ร่วมกับ การสังเกต ที่ผู้วิจัยเฝ้าดูเหตุการณ์ หรือ พฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยมีลักษณะเป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant observation) เพื่อสังเกตพฤติกรรมในการใช้หนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กชั้นประถม ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)
(บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2534 : 131) คือ

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ
2	หมายถึง	ระดับความไม่พึงพอใจ
1	หมายถึง	ระดับความไม่พึงพอใจมากที่สุด

5.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. เก็บจากการศึกษาข้อมูลทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เก็บจากแบบประเมินคุณภาพของหนังสือที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3ด้าน
3. เก็บจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่าน
4. เก็บจากแบบประเมินความพึงพอใจ ของเด็กที่มีต่อหนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี โดยนำเนื้อหาของ หนังสือประวัติวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ของ ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุล มาประกอบเพื่อให้เหมาะกับวัยของผู้อ่าน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2 การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความสอดคล้อง IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ

4. การวิเคราะห์จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่าน

5. การวิเคราะห์จากแบบประเมินความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี

โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การวิจัยในครั้งนี้ ของแบบประเมินประสิทธิภาพของผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินความพึงพอใจ ของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์รายข้อเฉพาะด้านและรวมทุกด้าน โดยเป็นการนำเสนอในรูปของตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์พิจารณาประเมินจากช่วงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับดีมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับดี
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับไม่ดี
1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับไม่ดีมากที่สุด

5.17 ผลการวิจัย

ผลสรุปของการวิจัยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดี แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านประเมินความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือ สารคดี

1. ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพของหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ด้าน ปรากฏผลในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ลักษณะการจัดรูปเล่ม มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.60 อยู่ในระดับดี

ลักษณะการจัดภาพ มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.42 อยู่ในระดับดี

คุณค่าของหนังสือ มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.17 อยู่ในระดับดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณค่าโดยรวมของหนังสือสารคดี มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.41 อยู่ในระดับที่ดี

2. ผลการเปรียบเทียบเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่าน

การเปรียบเทียบ เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อน และหลังการอ่าน ของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาหลังการอ่านหนังสือสารคดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ คะแนนของนักเรียนก่อนการอ่านหนังสือสารคดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8 และคะแนนของนักเรียนหลังการอ่านหนังสือสารคดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13 จากคะแนนจะพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาหลังการอ่านสูงกว่าก่อนการอ่านจึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือสารคดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี ปรากฏผลในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ลักษณะการจัดรูปเล่ม มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.27 อยู่ในระดับดี

ลักษณะภาพประกอบ มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.57 อยู่ในระดับที่ ดีมาก

คุณค่าของหนังสือ มีระดับค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.39 อยู่ในระดับดี

ผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมของหนังสือสารคดี มีระดับค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.39 อยู่ในระดับที่ดี

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยของการศึกษา และออกแบบหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญของการวิจัย โดยสามารถอภิปรายผลดังนี้

เมื่อพิจารณาจากสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี ที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้น และได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมเด็ก ด้านวรรณกรรมเด็กและด้านสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับเด็ก นั้นมีคุณภาพตามเกณฑ์ เนื่องจากได้ผ่านการประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ และได้ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามที่ผู้เชี่ยวชาญ แนะนำ จนทำให้การประเมินหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี อยู่ในเกณฑ์ ที่เหมาะสมมาก จึงอาจกล่าวได้ว่ารูปเล่ม ขนาด สีสัน และรูปภาพ ช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ถึงแม้เนื้อหาของหนังสือจะเน้นเนื้อหาหลักไปบ้างก็ตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านก็เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ คะแนนหลังการอ่านสูงกว่าคะแนนหลังการอ่าน

จากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่มีต่อหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปีอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยที่เหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากมีการนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง หนังสือเล่มนี้จึงน่าจะเหมาะสมกับเด็กที่อยู่ในวัย 10-12ปี ลักษณะรูปเล่ม และภาพประกอบเด็กได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษเพราะเนื่องจากเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการอ่าน

จากเหตุผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า หนังสือสารคดีเรื่อง"วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี ที่ออกแบบขึ้นสำหรับงานวิจัยครั้งนี้มีคุณภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ถ้ามีการนำหนังสือสารคดีไปใช้ในการส่งเสริมทางด้านศิลปะ และวัฒนธรรมควรมีการติดตามประเมินผลการใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพของหนังสือผู้สอนสามารถนำหนังสือไปใช้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาหรือใช้ให้กับนักเรียนเพื่อ ประกอบการค้นคว้าและร่วมอภิปรายผลในการสร้างหนังสือ ต้องคำนึงถึงเนื้อหาและความถูกต้องของข้อมูล และควรกำหนด กลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อให้หนังสือที่ผลิตขึ้นเป็นที่ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การออกแบบหนังสือสารคดีเชิงวิชาการจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.เนื้อเรื่องเป็นจริงอ้างอิงได้ ถูกต้องตามหลักวิชาการและเป็นปัจจุบัน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางความคิด

2. ภาษาที่ใช้ควรคำนึงถึงวัยหากมีคำศัพท์เฉพาะควรมีคำอธิบายหรือคำขยายเพื่อให้เกิด ความเข้าใจที่ตรงกัน อาจมีคำอธิบานศัพท์ไว้ในภาคผนวก

3. เนื้อหาที่เรียงพิมพ์ไม่ควรฉีกคำ และคำสะกดจะต้องถูกต้อง การแบ่งวรรคตอน ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

4. การจัดวางคอลัมน์ หัวเรื่อง ตัวอักษรต้องให้เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2519. **รายงานการสำรวจความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทย**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2520. **รายงานความสนใจและรสนิยมในการอ่านของเด็กและเยาวชนไทย**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2532. **หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)** . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.

กำจร สถิรกุล. 2525. **หนังสือและการพิมพ์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

จินตนา ใบกาซูยี . 2534. **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

จินตนา ใบกาซูยี . 2534. **เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2527. **การทำหนังสือเด็ก**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรการพิมพ์.

ถวัย์ มาศจรัส. 2538. **การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : มิติใหม่.

ถวัย์ มาศจรัส. 2544. **ตัวอย่างการเขียนเรื่องบันเทิงคดี และสารคดีสำหรับเยาวช.** กรุงเทพฯ : บริษัท ๒๑ เซ็นจูรี่ จำกัด.

ทวีสันต์ ลดาวัลย์และคณะ. 2531. **สถาปัตยกรรมพระบรมมหาราชวัง**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิตยา บุญสังข์. 2517. **ความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื้อหาแบบเรียน**. ปริญญานิพนธ์ กศม.วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บันลือ พฤกษะวัน. 2533. **วรรณกรรมกับเด็ก**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช .

บุปผา ทวีสุข. 2516. **ความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณกรรมไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3** . ปริญญานิพนธ์ กศม.วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประชิด ทิณบุตร. 2530. **การออกแบบกราฟฟิก**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

มานพ ถนอมศรี . 2546. **การเขียน สารคดี บันเทิงคดี สำหรับเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ : สิปประภา.

วรรณา ชัยเลิศ. 2541. **การวิเคราะห์สารคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ชนะการประกวด หนังสือของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติระหว่างปี 2523-2538**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .

สมพร จารุนัฏ. 2542. **คู่มือการเขียนบันทึกคดีและสารคดีสำหรับเด็ก.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สุภัทรดิศ ดิศกุล. **ประวัติวัดพระศรีรัตนศาสดาราม.** กรุงเทพฯ : อมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

อรพินท์ สวาสดิพันธ์. 2510. **ความสนใจในการอ่านเรื่องต่างๆของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนประชาบาลแห่ง ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** ปริญญานิพนธ์ กศม.วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และผลการวิเคราะห์การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC

แบบทดสอบการวัดการสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาก่อนและหลังการใช้หนังสือสารคดี

แบบวัดความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสือสารคดี

ภาคผนวก ข หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลประสิทธิภาพเครื่องมือในการวิจัย

ภาคผนวก ค ภาพแสดงการทดสอบและประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือในการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง

ภาคผนวก ง ผลการออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง “วัดพระศรีรัตนศาสดาราม” สำหรับเด็กวัย 10-12ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และผลการวิเคราะห์การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา IOC
แบบทดสอบการวัดการสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาก่อนและหลังการใช้หนังสือสารคดี
แบบวัดความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสือสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือวัด
เพื่อการวิจัยเรื่อง

การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

<u>คำชี้แจง</u>

1.การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และพัฒนาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือ สารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี โดยใช้แบบประเมินหา ประสิทธิภาพ ของหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดีเรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" ที่เหมาะสำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ทั้งหมด 2 ด้าน คือ

- ด้านวรรณกรรม ได้แก่ ลักษณะเนื้อหาข้อมูล และลักษณะภาษาที่ใช้
- ด้านศิลปกรรม ได้แก่ ลักษณะการจัดรูปเล่ม และด้านลักษณะการจัดภาพประกอบ

ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิได้โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้ว่าวัดตรงตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลของการพิจารณาของท่านโดยทำเครื่องหมาย □□ลงใน ช่องคะแนนการ พิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

+1	หมายถึง	ข้อความสามารถใช้วัดคุณภาพ *ได้ดี*
0	หมายถึง	ข้อความสามารถใช้วัดคุณภาพ *ได้ปานกลาง*
-1	หมายถึง	ข้อความ *ไม่* สามารถใช้วัดคุณภาพได้

ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาแบบประเมินตามเพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ให้ เกิดประโยชน์ในโอกาสต่อไป และขอกราบขอบพระคุณท่านมา ณ โอกาสนี้

ฤดีภรณ์ ลลิตานนท์
นักศึกษาปริญญาโท
สาขาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานะภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานะภาพของผู้ประเมิน (โปรดระบุทุกข้อ)

คำชี้แจง โปรดระบุทุกข้อ

1. ชื่อ นาย/นาง/นางสาว _____
2. ระดับการศึกษา
   - 2.1 ปริญญาตรี _____
   - 2.2 ปริญญาโท _____
   - 2.3 ปริญญาเอก _____
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน _____ปี
4. ตำแหน่งทางวิชาการหรือตำแหน่งบริหาร
   - 4.1 _____
   - 4.2 _____
   - 4.3 _____
5. สถานที่ทำงาน
   _____
   _____
   _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.1 แบบประเมินประสิทธิของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 แบบประเมินประสิทธิภาพ

หัวข้อการประเมิน	+1	0	-1	หมายเหตุ/ ข้อเสนอแนะ
ลักษณะการจัดรูปเล่ม				
1. รูปเล่มภายนอกมีความดึงดูดใจ				
2. ขนาดของหนังสือจับถือได้สะดวก				
3. ขนาดความกว้าง ความยาวและความหนาของหนังสือมีความเหมาะสม				
4. การจัดรูปเล่มมีความแข็งแรงทนทาน				
5. หนังสือเปิดอ่านได้สะดวก				
6. ตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย				
7. ขนาดตัวอักษรเหมาะสม				
8. การจัดวางอ่านง่าย				
ลักษณะการจัดภาพ				
1. ภาพปกมีสีสันสวยงาม สามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน				
2. ภาพประกอบแสดงความสัมพันธ์กับเรื่อง				
3. ภาพประกอบมีความสวยงามชัดเจน				
4.ลักษณะภาพเหมาะสมกับผู้อ่าน				
5. ภาพประกอบดูน่าสนใจ				
6. ภาพประกอบขยายข้อความให้น่าสนใจมากขึ้น				
7.การจัดภาพดูเข้าใจง่ายเหมาะกับวัย				
8.องค์ประกอบภาพสวยงาม				
คุณค่าของหนังสือ				
1. คุณภาพโดยรวมของหนังสือ อ่านเพิ่มเติมประเภทสารคดี "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม"				
3. เนื้อหาของหนังสือช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและเพลิดเพลินให้แก่ผู้อ่าน				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.1 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	+1	0	-1	หมายเหตุ/ ข้อเสนอแนะ
3. หนังสือมีความเหมาะสมในการส่งเสริมความรู้ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย				
4.ท่านคิดว่า หนังสือสารคดีเรื่อง " วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สามารถนำไปใช้อ่านค้นคว้าเพิ่มเติมประกอบบทเรียนได้มากน้อยเพียงใด				

<u>ตอนที่ 3</u> ข้อเสนอแนะอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.2 ความสอดคล้องของแบบประเมินด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อคำถาม (ข้อที่)	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวมคะแนน	IOC	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. ลักษณะการจัดรูปเล่ม						
3.1	0	1	1	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง
3.2	0	1	1	1	0.66*	มีความเที่ยงตรง
3.3	-1	-1	1	1	0.33	ไม่มีความเที่ยงตรง
3.4	-1	-1	0	-2	0	ไม่มีความเที่ยงตรง
3.5	-1	0	0	-1	0	ไม่มีความเที่ยงตรง
3.6	0	1	1	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง
3.7	1	1	1	3	1.00*	มีความเที่ยงตรง
3.8	1	0	1	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง
2. ลักษณะการจัดภาพ						
4.1	-1	0	1	1	0.33	ไม่มีความเที่ยงตรง
4.2	1	1	1	3	1.00*	มีความเที่ยงตรง
4.3	1	0	1	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง
4.4	0	1	1	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง
4.5	-1	0	0	-1	0	ไม่มีความเที่ยงตรง
4.6	1	1	0	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง
4.7	0	0	0	0	0	ไม่มีความเที่ยงตรง
4.8	-1	0	0	-1	0	ไม่มีความเที่ยงตรง
3. คุณค่าของหนังสือ						
5.1	1	1	1	3	1.00*	มีความเที่ยงตรง
5.2	1	1	1	3	1.00*	มีความเที่ยงตรง
5.3	1	1	0	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง
5.4	1	1	0	2	0.66*	มีความเที่ยงตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.3 แบบทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดี

แบบทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดี
เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....

ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย X ทับหัวข้อที่ถูกที่สุด

1. วัดพระศรีรัตนศาสดารามสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลใด
   ก. รัชกาลที่ ๑ ข. รัชกาลที่ ๒
   ค. รัชกาลที่ ๓ ง. รัชกาลที่ ๔
2. วัดพระศรีรัตนศาสดารามมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า
   ก. วัดพระแก้ว ข. วัดพระแก้วมรกต
   ค. วัดมรกต ง. วัดพระศรี
3. กฎระเบียบในการเข้าชมบริเวณวัดพระศรีรัตนศาสดารามห้ามใส่ชุดแบบใดเข้าวัด
   ก. เสื้อแขนกุด ข. กางเกงขาสั้น
   ค. เสื้อเอวลอย ง. ถูกทุกข้อ
4. ในบริเวณพระระเบียงของวัดพระศรีรัตนศาสดารามมีจิตกรรมฝาผนังเรื่องใด
   ก. เรื่องอิเหนา ข. เรื่องรามเกียรติ์
   ค. เรื่องไกรทอง ง. เรื่องผู้ชนะสิบทิศ
5. ประตูวัดพระศรีรัตนศาสดารามทุกประตูจะมีสิ่งใดตั้งเป็นจุดเด่นเหมือนกันทุกประตู
   ก. รูปฤาษี ข. รูปปั้นวัวสำริด
   ค. รูปปั้นยักษ์ ง. รูปปั้นขุนกระบี่
6. ประตูวัดพระศรีรัตนศาสดารามมีทั้งหมดกี่ประตู
   ก. ๕ ประตู ข. ๖ ประตู
   ค. ๗ ประตู ง. ๘ ประตู
7. พระปรางค์แปดองค์ สร้างอยู่นอกพระระเบียงกี่องค์
   ก. ๒ องค์ ข. ๔ องค์
   ค. ๕ องค์ ง. ๖ องค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. พระเจดีย์ทอง ๒ องค์ รัชกาลที่๑ โปรดเกล้าให้สร้างขึ้นเพื่ออุทิศถวายแด่ใคร
   ก. ถวายแด่พระพุทธองค์ ข. ถวายแด่พระสงฆ์
   ค. ถวายแด่พระบิดาและและพระราชมารดา ง. ถวายแด่ถวายแด่พระธรรม
9. ปัจจุบันปราสาทพระเทพบิดรประดิษฐานสิ่งใด
   ก. พระแก้วมรกต ข. พระบรมสารีริกธาตุ
   ค. พระบรมรูปพระมหากษัติรัชกาลที่๑ถึงรัชกาลที่๘ ง. ถูกทุกข้อ
10. พระแก้วมรกตมีอีกชื่อหนึ่งว่าอะไร
   ก.พระพุทธมหาปฏิมากร ข. พระพุทธมหามรกต
   ค. พระพุทธหมามณีปฏิมากร ง. พระพุทธมณี
11. พระแก้วมรกตมีเครื่องทรงทั้งหมดกี่ชุด
   ก. ๑ ชุด ข. ๒ ชุด
   ค. ๓ ชุด ง. ๔ ชุด
12. พระแก้วมรกตได้รับการอัญเชิญมาจากที่ใด
   ก. เวียงจันทร์ ข. เสียมราฐ
   ค. ย่างกุ้ง ง. ธนบุรี
13. ฐานไพทีเป็นลักษณะสถาปัตยกรรมประจำรัชกาลใด
   ก. รัชกาลที่ ๑ ข. รัชกาลที่ ๒
   ค. รัชกาลที่ ๓ ง. รัชกาลที่ ๔
14. หอพระมณเฑียรธรรมสร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานส่งใด
   ก. พระพุทธรูป ข. พระบรมสารีริธาตุ
   ค. พระแก้วมรกต ง. พระไตรปิฎก
15. ปราสาทพระเทพบิดรในปัจจุบันเปิดให้เข้าชมได้ในวันใด
   ก. วันมหาจักรี และวันฉัตรมงคล ข. วันสงกรานต์ และวันปิยมหาราช
   ค. วันเฉลิมพระชนพรรษา ง. ถูกทุกข้อ
16. พระศรีรัตนเจดีย์ภายในประดิษฐานสิ่งใด
   ก. พระไตรปิฎก ข. พระแก้วมรกต
   ค. พระบรมสารีริธาตุ ง. ถูกทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

17. ศาลารายสร้างขึ้นโดยรอบพระอุโบสถสร้างเพื่อใช้ประโยชน์สิ่งใด

ก. นั่งพักผ่อน
ข. เป็นที่นั่งเฉพาะพระภิกษุ
ค. ประดิษฐานพระพุทธรูป
ง. ถูกทุกข้อ

18. ภาพด้านล่างมีชื่อสถานที่ว่าอะไร

ก. พระวิหารยอด
ข. เป็นที่นั่งเฉพาะพระภิกษุ
ค. ประดิษฐานพระพุทธรูป
ง. ถูกทุกข้อ

19. พระพุทธรูปหินสลักในภาพประดิษฐานอยู่ที่ใด

ก. พระมณฑป
ข. หอราชพงศานุสร
ค. ปราสาทพระเทพบิดร
ง. พระปรางค์ ๘ องค์

20. บริเวณประตูทางเข้าพระอุโบสถมีสิงห์หล่อด้วยสำริดได้นำต้นแบบมาจากประเทศใด

ก. พม่า
ข. กัมพูชา
ค. เวียดนาม
ง. ลาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความพึงพอใจของหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

<u>คำชี้แจง</u> แบบประเมินความพึงพอใจของหนังสือ เพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบประเมินคุณภาพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทหนังสือสารคดี

ตอนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล .....

เพศ ชาย หญิง

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ประถมศึกษาปีที่6

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทหนังสือสารคดี

<u>คำชี้แจง</u> ให้เขียนเครื่องหมาย / ตรงช่องว่างทางขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความคิดเห็น ของนักเรียนมากที่สุด ในการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง" วัดพระศรีรัตนศาสดาราม "

พึงพอใจมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
พึงพอใจมาก	หมายถึง	ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
พึงพอใจ	หมายถึง	ตรงกับความคิดของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่พึงพอใจ	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียน
ไม่พึงพอใจมากที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบประเมินความพึงพอใจของหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

<u>คำชี้แจง</u> แบบประเมินความพึงพอใจของหนังสือ เพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบประเมินคุณภาพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความพึงพอใจของหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทหนังสือสารคดี

ตอนที่ 3 การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล .....

เพศ ชาย หญิง

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ประถมศึกษาปีที่6

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติมประเภทหนังสือสารคดี

<u>คำชี้แจง</u> ให้เขียนเครื่องหมาย / ตรงช่องว่างทางขวามือช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับความคิดเห็น ของนักเรียนมากที่สุด ในการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติมความรู้ ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง" วัดพระศรีรัตนศาสดาราม "

พึงพอใจมากที่สุด	หมายถึง	ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด
พึงพอใจมาก	หมายถึง	ตรงกับความคิดของนักเรียนมาก
พึงพอใจ	หมายถึง	ตรงกับความคิดของนักเรียนเป็นบางส่วน
ไม่พึงพอใจ	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียน
ไม่พึงพอใจมากที่สุด	หมายถึง	ไม่ตรงกับความคิดของนักเรียนมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.4 แบบประเมินวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี

หัวข้อการประเมิน	พึงพอใจมากที่สุด	พึงพอใจมาก	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจมากที่สุด
ลักษณะการจัดรูปเล่ม					
1. หน้าปกมีรูปแบบและสีสันชวนอ่าน					
2. ขนาดของหนังสือสามารถถือจับได้สะดวก					
3. รูปเล่มของหนังสือแข็งแรงทนทาน					
4. ขนาดของหนังสือเหมาะในการพกพาเพื่อ อ่านนอกสถานที่					
5. หนังสือเปิดอ่านได้สะดวก					
ลักษณะภาพประกอบ					
1. ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น					
2. ภาพประกอบช่วยให้นักเรียนอยากอ่าน					
3. ภาพประกอบดูเข้าใจง่าย					
คุณค่าของหนังสือ					
1. เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เข้าใจประวัติของ วัดพระแก้วได้มากขึ้น					
2. เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เข้าใจสถานที่ของ วัดพระแก้วได้มากขึ้น					
4. เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วทำให้อยากที่จะไป เข้าชมวัดพระแก้ว					
4. หนังสือเล่มนี้สร้างความเพลิดเพลินให้กับนักเรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.4 แบบประเมินวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี

หัวข้อการประเมิน	พึงพอใจมากที่สุด	พึงพอใจมาก	พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจ	ไม่พึงพอใจมากที่สุด
ลักษณะการจัดรูปเล่ม					
1. หน้าปกมีรูปแบบและสีสันชวนอ่าน					
2. ขนาดของหนังสือสามารถถือจับได้สะดวก					
3. รูปเล่มของหนังสือแข็งแรงทนทาน					
4. ขนาดของหนังสือเหมาะในการพกพาเพื่อ อ่านนอกสถานที่					
5. หนังสือเปิดอ่านได้สะดวก					
ลักษณะภาพประกอบ					
1. ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น					
2. ภาพประกอบช่วยให้นักเรียนอยากอ่าน					
3. ภาพประกอบดูเข้าใจง่าย					
คุณค่าของหนังสือ					
1. เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เข้าใจประวัติของ วัดพระแก้วได้มากขึ้น					
2. เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เข้าใจสถานที่ของ วัดพระแก้วได้มากขึ้น					
4. เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วทำให้อยากที่จะไป เข้าชมวัดพระแก้ว					
4. หนังสือเล่มนี้สร้างความเพลิดเพลินให้กับนักเรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลประสิทธิภาพเครื่องมือในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลประสิทธิภาพเครื่องมือในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0525

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์กฤษฎา ราชมุณีสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดเตรียมทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0525

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์กฤษฎา ราชมุณีสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดเตรียมทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0525

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์อุดมลักษณ์ สุขพรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดเตรียมทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0525 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์อุดมลักษณ์ สุขพรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดเตรียมทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0525

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ชุติมา พราหมณนันต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดเตรียมทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0525

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

6 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ชุติมา พราหมณนันต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดเตรียมทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบประเมินดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1949

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้หนังสือสารคดีวัดพระแก้วทดลองสอนเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนลุมพินี

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี" คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ ทดลองใช้หนังสือสารคดีวัดพระแก้วทดลองสอนกับนักเรียนชั้นปีที่ 5 และ ปีที่ 6 เพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02- 326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1949

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้หนังสือสารคดีวัดพระแก้วทดลองสอนเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนลุมพินี

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังจัดทำสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาและออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี" คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ ทดลองใช้หนังสือสารคดีวัดพระแก้วทดลองสอนกับนักเรียนชั้นปีที่ 5 และ ปีที่ 6 เพื่อการวิจัยภายในสถานศึกษาท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉิดลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1964

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน คุณจารุนันท์ ศรีทองนาก

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินหนังสือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็น อย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2326-4325
โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1964

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน คุณจารุนันท์ ศรีทองนาก

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินหนังสือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็น อย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2326-4325
โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1964

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

28 เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน อาจารย์เครือรัตน์ เรืองแก้ว

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินหนังสือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็น อย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2326-4325
โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1964

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน อาจารย์เครือรัตน์ เรืองแก้ว

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินหนังสือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็น อย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉิดลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2326-4325
โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1964

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน อาจารย์พิชญา ศรีสวัสดิ์

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินหนังสือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็น อย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2326-4325
โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1964

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๕ เมษายน 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน อาจารย์พิชญา ศรีสวัสดิ์

ด้วย นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินหนังสือวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กอายุ 10-12 ปี เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงสาระนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็ก 10-12 ปี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็น อย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)
รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2326-4325
โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

ภาพแสดงการทดสอบและประเมินประสิทธิภาพเครื่องมือในการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.1 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดี

ภาพที่ ค.2 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก่อนและหลังการอ่านหนังสือสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

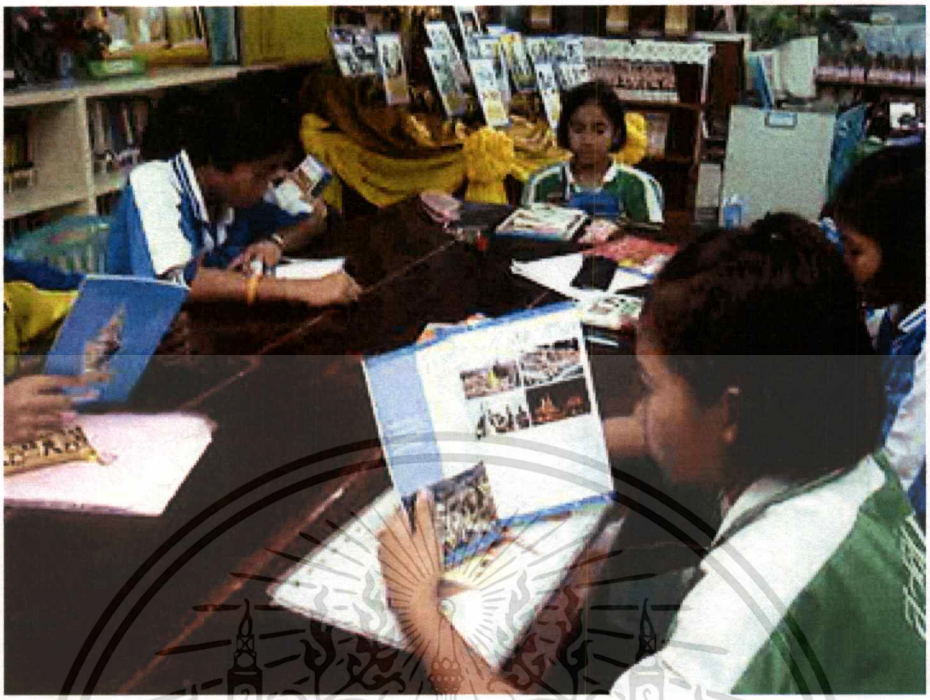

ภาพที่ ค.3 ขั้นตอนการทดสอบการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี

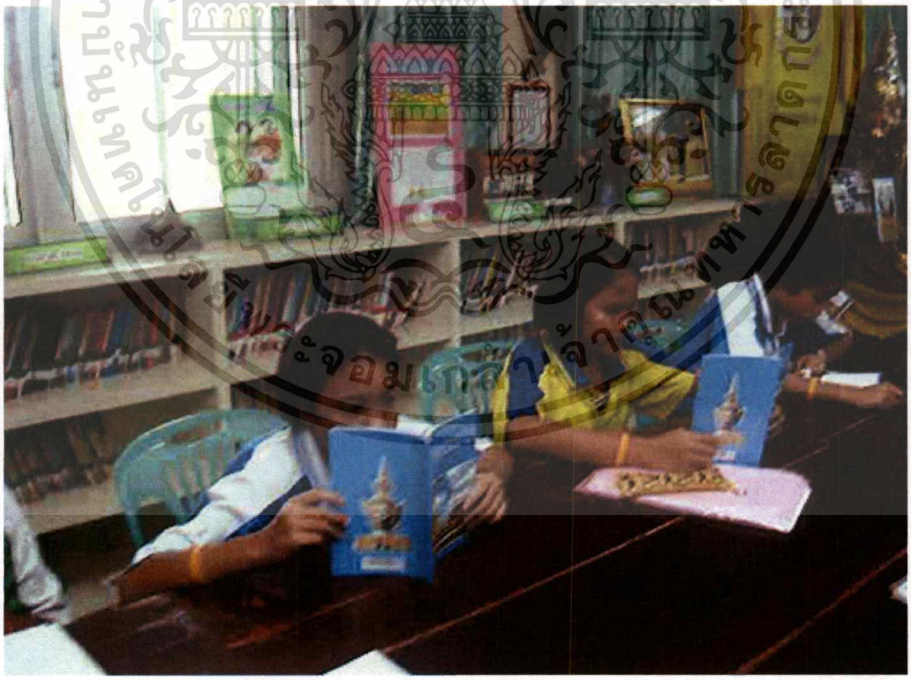

ภาพที่ ค.4 ขั้นตอนการทดสอบการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ค.5 ขั้นตอนการทดสอบการวัดความพึงพอใจของเด็กที่มีต่อหนังสือสารคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ง

ผลการออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง "วัดพระศรีรัตนศาสดาราม" สำหรับเด็กวัย 10-12ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ง.1 การออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ครั้งที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ง.2 การออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ครั้งที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ ง.3 การออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี ครั้งที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

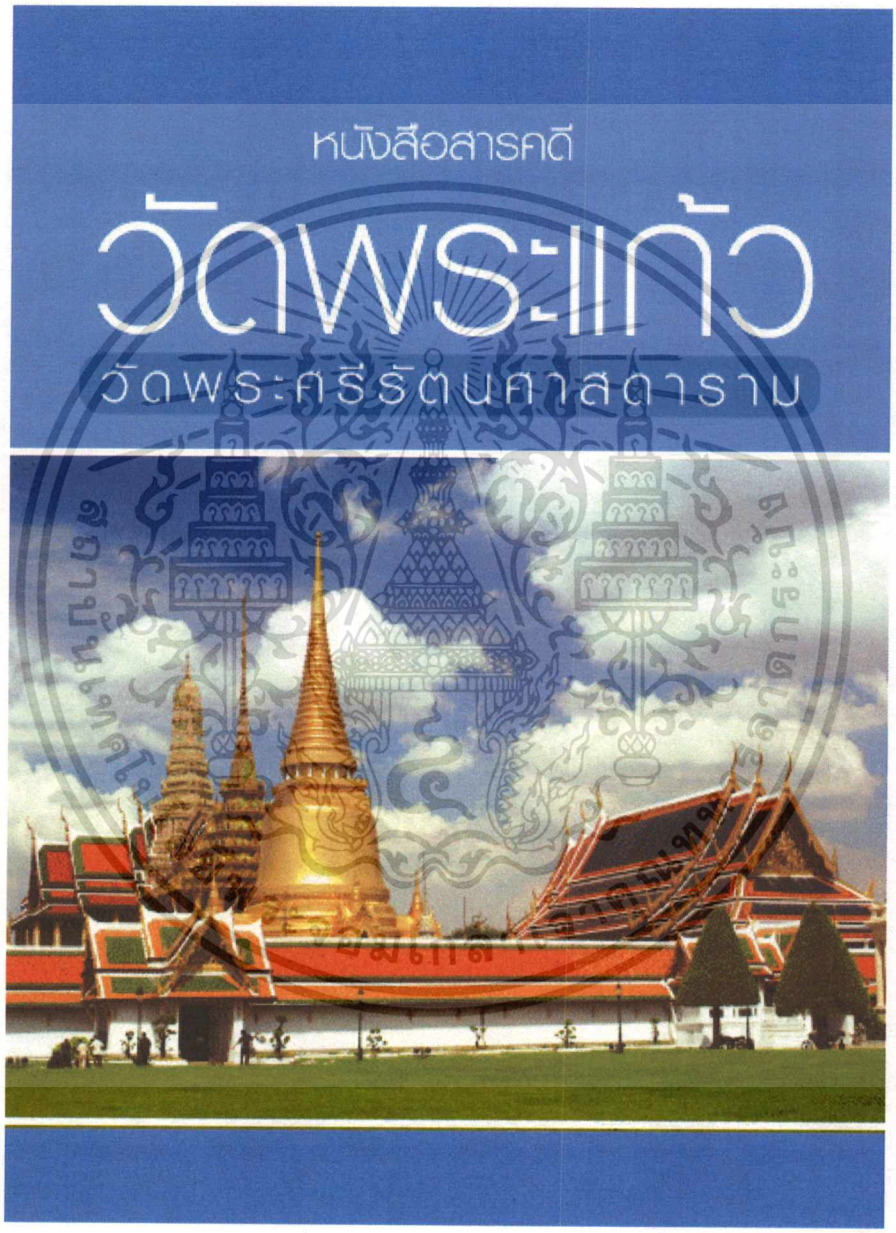

ภาพที่ ง.4 ผลการออกแบบหนังสือเพิ่มเติมความรู้ประเภทหนังสือสารคดี เรื่อง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม สำหรับเด็กวัย 10-12 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือวัดพระแก้ว ถือเป็นพุทธศาสนสถานที่สำคัญในสังคมไทย และยังเป็นพระอารามหลวงที่ยังคงใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่สำคัญๆ และยังเป็นโบราณสถานที่มีความสมบูรณ์ที่สุดในประเทศไทยซึ่งมีสถาปัตยกรรมที่สวยงามและประวัติที่ยาวนาน สิ่งเหล่านี้กำลังจะถูกลบเลือนไปในไม่ช้า ข้อมูลส่วนใหญ่จะถูกเก็บไว้ในห้องสมุดหรือบางครั้งอาจมีรูปแบบของหนังสือที่ดูเป็นทางการ จนบางครั้งอาจเป็นการยากที่เด็กจะให้ความสนใจในเรื่องประวัติและสถาปัตยกรรมไทย

ด้วยเหตุนี้ทางผู้จัดทำจึงได้ให้ความสำคัญในการนำเสนอประวัติและสถาปัตยกรรมของวัดพระศรีรัตนศาสดารามให้ เด็กและเยาวชนสามารถเข้าใจได้ง่ายและมีการปรับให้รูปแบบไม่เป็นทางการจนเกินไป ทางผู้จัดทำหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะทำให้เยาวชนไทย หันมาให้ความสนใจในศิลปกรรมไทยที่สูญเสียมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ๑
จิตรกรรมฝาผนัง ๒
ประตูรอบวัด ๕
ประตูที่ ๑ ประตูเกยเสด็จ(หน้า) ๕
ประตูที่ ๒ ประตูหน้าวัว ๖
ประตูที่ ๓ ประตูพระศรีรัตนศาสดาราม ๗
ประตูที่ ๔ ประตูพระฤาษี ๘
ประตูที่ ๕ ประตูเกยเสด็จ(หลัง) ๙
ประตูที่ ๖ ประตูลงบานไชย ๑๐
ประตูที่ ๗ ประตูวิหารยอด ๑๐
ยักษ์ทวารบาล ๑๑
สถานที่สำคัญในวัดพระแก้ว ๑๓
แผนที่ภายในวัดพระแก้ว ๑๔
ทางเข้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ๑๕
พระฤาษีและโพธิสาตุพิมาน ๑๖
หอราชพงศานุสร และหอพระราชกรมานุสร ๑๗
พระอัษฎามหาเจดีย์หรือพระปรางค์ ๘ องค์ ๑๘
หอพระมณเฑียรธรรม ๑๙
ฐานไพที ๒๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระเจดีย์ทอง ๒ องค์ ๒๑
ปราสาทพระเทพบิดร ๒๒
พระมณฑป ๒๓
พระศรีรัตนเจดีย์ ๒๕
พระราชานุสาวรีย์ประจำรัชกาล ๒๖
พระเศวตกุฎาคารวิหารยอด ๒๗
ปราสาทนครวัดจำลอง ๒๘
หอพระนาก ๒๙
พระอุโบสถ ๓๐
พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร ๓๑
หอคันธารราษฎร์ ๓๕
พระมณฑปยอดปรางค์ ๓๖
หอระฆัง ๓๗
ศาลาราย ๓๘
ภาคผนวก ๓๙
คำศัพท์ ๔๐
คำศัพท์ภาพ ๔๑
หนังสืออ้างอิง ๔๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดพระศรี

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

"วัดที่สร้างขึ้นตาม
แผนผังการสร้าง
พระบรมมหาราชวัง
แต่ครั้งโบราณ"

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นวัดอารามหลวงที่สร้างขึ้นภายในเขตพระราชวัง ตามแผนผังการสร้างพระบรมมหาราชวัง แต่ครั้งโบราณ

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสร้างกรุงเทพมหานคร พร้อมกับสร้างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เพื่อเป็นที่ประดิษฐาน "พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร" หรือ "พระแก้วมรกต" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตั้งอยู่บริเวณมุมพระบรมมหาราชวังด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือในเขตพระราชฐานชั้นนอก เริ่มสร้างเมื่อปีพ.ศ. ๒๓๒๖ และสร้างเสร็จเมื่อปีพ.ศ. ๒๓๒๘

๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัตนศาสดาราม

วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นวัดที่มีกำแพงล้อมรอบทั้งสี่ด้าน ด้านในของกำแพงเป็นระเบียงคด แต่ละด้านก็มีประตูเข้า-ออก แล้วแต่ความสำคัญ ทิศตะวันตกมี ๓ ประตู ได้แก่ ประตูพระฤาษี ประตูเกยเสด็จ (หลัง)ซึ่งเป็นประตูกลาง มีเกยและพลับพลาเปลื้องเครื่อง

ทิศตะวันออกมี ๒ ประตู ได้แก่ ประตูเกยเสด็จ (หน้า) เป็นประตูทรงมงกุฎ ประดับด้วยกระเบื้องแตกสีสันงดงาม ตรงกับหน้าพระอุโบสถ ซึ่งเป็นประตูที่ขยายแนวเขตพระบรมมหาราชวังใหม่ ในสมัยรัชกาลที่ ๔ และประตูสวัสดิโสภา หรือประตูหน้าวัว

ทิศใต้มี ๑ ประตูคือ ประตูศรีรัตนศาสดา เป็นทางเข้าสู่เขตพระราชฐานชั้นกลาง เป็นทางสำหรับฝ่ายในพระบรมมหาราชวังออกมาทำบุญ

ทิศเหนือมี ๑ ประตูคือ ประตูวิหารยอด ซึ่งเป็นประตูเข้าออกวัดที่ตรงกับประตูกำแพงพระบรมมหาราชวัง ที่ชื่อว่า ประตูมณีนพรัตน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จิตรกรรมฝาผนัง

จิตรกรรมฝาผนังรอบพระระเบียง

พระระเบียงคด เป็นห้องยาวรายล้อมพระอาราม บนผนังของพระระเบียงมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง เรื่องรามเกียรติ์โดยละเอียด มีคำบรรยายท้องเรื่องใต้ภาพสั้นๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ

เริ่มเรื่องรามเกียรติ์จากห้องที่ ๑ ซึ่งอยู่ด้านขวาของประตูวิหารยอดหรือประตูที่ ๗ ส่วนทางด้านซ้ายจะเป็นห้องที่ ๑๓๘ ซึ่งเป็นตอนจบของเรื่องรามเกียรติ์ บริเวณเสาและกำแพงริมทางเดินยังเป็นเรื่องราวของพระนารายณ์ ๘๐ ปางก่อนอวตารลงมาเป็นพระรามในเรื่องรามเกียรติ์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช หรือรัชกาลที่ ๑ ทรงพระราชนิพนธ์รามเกียรติ์ที่มีเนื้อหาความจบบริบูรณ์ที่สุด และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ช่างเขียนภาพเล่าเรื่องรามเกียรติ์ ตามพระราชนิพนธ์ เป็นครั้งแรก

ในรัชกาลที่ ๓ ได้ทำการลบและเขียนใหม่ โดยผู้ที่ร่างต้นแบบในครั้งนั้นเป็นพระภิกษุสงฆ์ชื่อ อาจารย์แดง และภาพเขียนนี้ได้ถูกซ่อมใหม่ในรัชกาลที่ ๕ คราวฉลองพระนครครบรอบ ๑๐๐ ปี ถูกลบและเขียนใหม่อีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ ๗ คราวฉลองพระนครครบรอบ ๑๕๐ ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงสมัยรัชกาลที่ ๘ ภาพเริ่มทรุดโทรมลงได้มีการเขียนซ่อมใหม่ เป็นระยะจนกระทั่ง พ.ศ.๒๕๒๕ มีการซ่อมแซมครั้งสุดท้ายเมื่อครั้งฉลองกรุงครบรอบ ๒๐๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

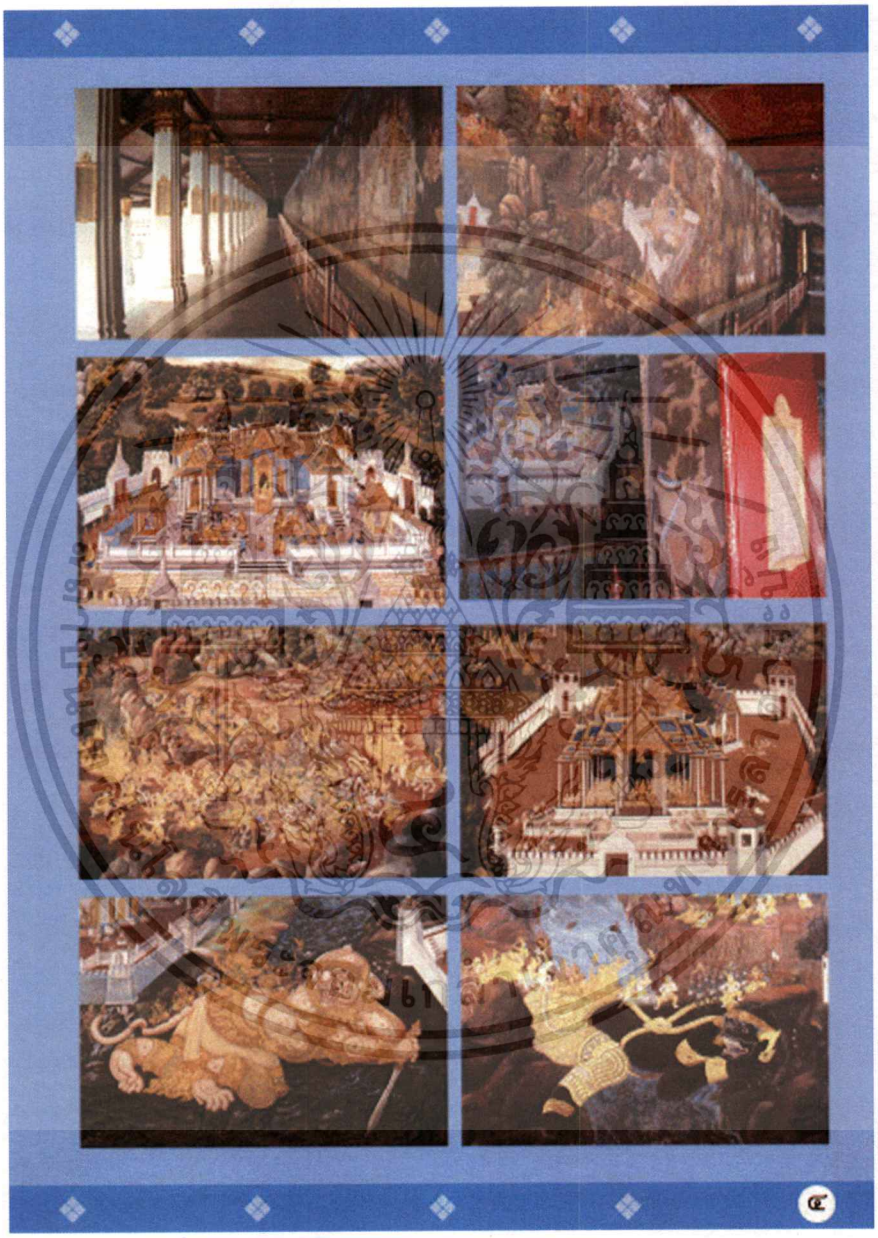

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูรอบวัด

ประตูที่ ๑ ประตูเกยเสด็จ(หน้า)

ประตูเกยเสด็จ (หน้า) เป็นประตูทรงมงกุฎ ที่อยู่ด้านทิศตะวันออก ตรงหน้าปราสาทพระเทพบิดร ทางออกตรงกับกำแพงพระบรมมหาราชวัง คือ ประตูสวัสดิโสภา ถือเป็นประตูที่มีความสำคัญ เพราะเป็นประตูที่ใช้ขยายแนวเขตพระบรมมหาราชวังใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตัวประตูประดับด้วยกระเบื้องแบกสีสันงดงาม มีเกยและพลับพลาเปลื้องเครื่อง

ผนังประตูทางเดิน เป็นรูปวาด ท้าวสหัสเดชะ(ยักษ์) นิลพัท(ลิง) หนุมาน(ลิง) และทศกัณฐ์ หน้าประตูด้านในพระอาราม มียักษ์ปูนปั้นหัวสูง ๖ เมตร ประดับกระเบื้องเคลือบสีต่างๆ อย่างประณีตงดงาม ๒ ตน คือ สุริยาภพ อยู่ด้านซ้าย และ อินทรชิต อยู่ด้านขวา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูที่ ๒ ประตูหน้าวัด

ประตูหน้าวัด เป็นประตูที่อยู่ด้านทิศตะวันออก ตรงหน้าพระอุโบสถ ด้านหน้าประตู มีวัวสำริดหนึ่งคู่ วัวคู่นี้เคยตั้งหน้าพลับพลาสำหรับพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญในรัชกาลที่ ๑ และเป็นประตูที่เปิดให้ออกไปชมพระปรางค์แปดองค์

ผนังประตูทางเดินเป็นรูปวาด สุริยาภพ(ยักษ์) นิลปาเนัน(ลิง) องคต(ลิง) หน้าประตูด้านในพระอาราม มียักษ์ปูนปั้นตัวสูง ๖ เมตร ประดับกระเบื้องเคลือบสีต่างๆ อย่างประณีตงดงาม ๒ ตน คือ มังกรกัณฐ์ อยู่ด้านซ้าย และ วิรูพหก อยู่ด้านขวา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูที่ ๓ ประตูพระศรีรัตนศาสดา

ประตูพระศรีรัตนศาสดา เป็นประตูด้านทิศใต้เป็นประตูที่เชื่อมกับพระราชฐานชั้นกลางเป็นทางสำหรับฝ่ายในออกมาทำบุญ ปัจจุบันเป็นประตูทางออกของนักท่องเที่ยว

ผนังประตูทางเดินเป็นรูปวาด นิลขันธ์(ลิง) สุพรรณมัจฉา(ยักษินีกึ่งปลา) กากนาสูร (ยักษินีกึ่งนก) สำมนักขา(ยักษินี) เบญจกาย(ยักษินี) หน้าประตูด้านในพระอารามมียักษ์ปูนปั้นตัวสูง ๖ เมตร ประดับกระเบื้อง เคลือบสีต่างๆ อย่าง ประณีตงดงาม ๒ ตน คือ ทศคีรีธร อยู่ด้านซ้าย และทศคีรีวัน อยู่ด้านขวา

๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูที่ ๔ ประตูพระฤาษี

ประตูพระฤาษี เป็นประตูแรกของทางด้านทิศตะวันตก ปัจจุบันเป็นประตูทางเข้าของนักท่องเที่ยว ด้านหน้าประตูมีรูปปั้นพระฤาษีชีวกโกมารภัจจ์ เป็นหมอฤาษีในทางรักษาโรคภัยไข้เจ็บ

ผนังประตูทางเดินเป็นรูปวาด อัศกรรณมารา(ยักษ์) นิลราช(ลิง) โคมุท(ลิง) ท้าวจักรวรรดิ(ยักษ์) หน้าประตู ด้านในพระอาราม มียักษ์ปูนปั้นตัวสูง ๖ เมตร ประดับกระเบื้องเคลือบสีต่างๆ อย่าง ประณีตงดงาม ๒ ตน คือ อัศกรรณมารา อยู่ด้านซ้าย และจักรวรรดิ อยู่ด้านขวา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูที่ ๕ ประตูเกยเสด็จ (หลัง)

ประตูเกยเสด็จ(หลัง) เป็นประตูกลางด้านทิศตะวันออก ด้านหน้าประตูมีเกยและพลับพลาเปลื้องเครื่อง หน้าประตูเป็นถนนผ่านหน้าศาลาหทัยสมาคม ประตูด้านนี้ปิดตลอดเวลา

ผนังประตูทางเดินเป็นรูปวาด มัจฉานุ(ลูกหนุมานกับสุพรรณมัจฉา) ยักษ์ตรีเศียร และยักษ์อัศขาดา หน้าประตูด้านในพระอาราม มียักษ์ปูนปั้นตัวสูง ๖ เมตร ประดับกระเบื้อง เคลือบสีต่างๆ อย่าง ประณีตงดงาม ๒ ตน คือ ทศกัณฐ์ อยู่ด้านซ้าย และสหัสเดชะ อยู่ด้านขวา

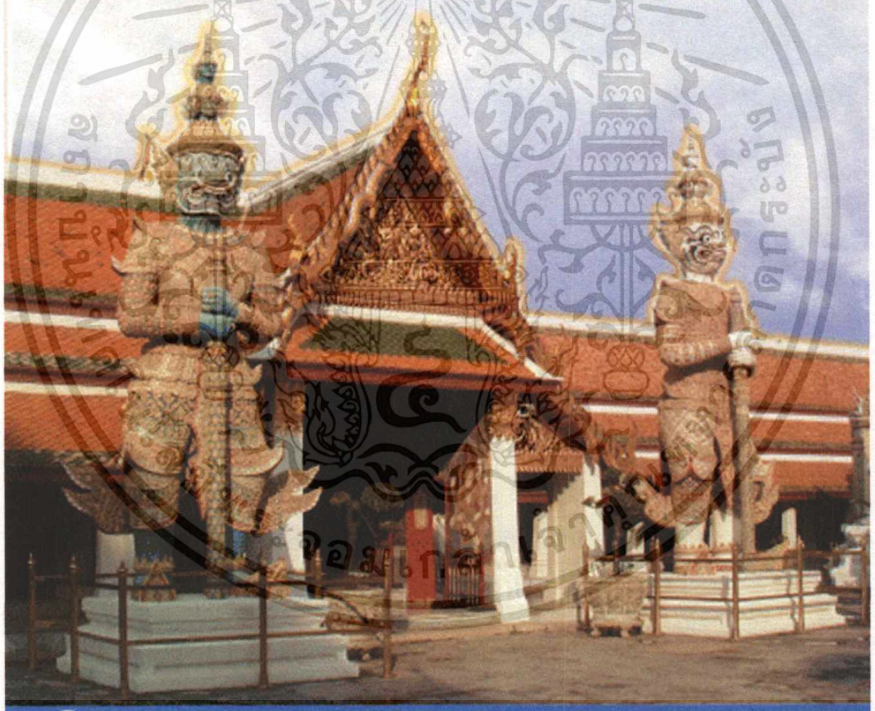

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประตูที่ ๖ ประตูสนามไชย

ประตูสนามไชยเป็นประตูที่สามของด้านตะวันตกประตูนี้ตรงกับสนามไชย ซึ่งเป็นฝีมือหญ้าเขียวขจี ตรงทางเข้าเขตพระบรมมหาราชวัง บริเวณประตูวิเศษไชยศรี ผนังประตูทางเดินเป็นรูปวาด ไมยราพ(ยักษ์) วิรุฬหก(ยักษ์) มังกรกัณฐ์(ยักษ์) สุรเสน(ยักษ์) หน้าประตูด้านในพระอาราม มียักษ์ปูนปั้นตัวสูง ๖ เมตร ประดับกระเบื้องเคลือบสีต่างๆ อย่าง ประณีตงดงาม ๒ ตน คือ ไมยราพ อยู่ด้านซ้าย และ วิรุญจำบัง อยู่ด้านขวา

ประตูที่ ๗ ประตูวิหารยอด

ประตูวิหารยอด เป็นประตูเข้าออกวัดที่ตรงกับประตูกำแพงพระบรมมหาราชวัง ที่ชื่อว่า ประตูมณีนพรัตน์

ผนังประตูทางเดินเป็นรูปวาด ทศคีรีวัน(ยักษ์) ทศคีรีนธร(ยักษ์) นิลปาสัน(ลิง) วิมลวานร(ลิง) หน้าประตูด้านนี้ไม่มียักษ์ทวารบาล เพียงประตูเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยักษ์ทวารบาล

สุริยาภพ
เป็นยักษ์มีกายสีแดง
บุตรของท้าวจัตวรรชติ

อินทรชิต
เป็นยักษ์มีกายสีเขียว
บุตรของทศกัณฐ์ กับ
นางมณโฑ

มังกรกัณฐ์
เป็นยักษ์มีกายสีเขียว
บุตรของพญาวรุ

วิรูปหก
เป็นยักษ์กายสีน้ำเงิน
บุตรของพญาวิรุกษส

ทศคีรีธร
เป็นยักษ์มีกายสีหมอไหม้ มีสายรุ้ง
เป็นงวงช้างบุตรของ
ทศกัณฐ์ กับ นางช้าง

ทศคีรีวัน
เป็นยักษ์มีกายสีเขียว
เป็นแฝดกับทศคีรีนธร
บุตรของทศกัณฐ์ กับ
นางช้าง

๑๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จักรวรรดิ
เป็นพญายักษ์มีกาย
สีขาว เป็นสหายกับ
ทศกัณฐ์

อัศกรรณมารา
เป็นพญายักษ์มีกาย
สีม่วงแก่เป็นสหายกับ
ทศกัณฐ์

ทศกัณฐ์
เป็นพญาราพณ์มีกาย
สีเขียว มี ๑๐ หน้า
๒๐ มือ

สหัสเดชะ
เป็นพญายักษ์มีกาย
สีขาว มี ๑,๐๐๐ หน้า
๒,๐๐๐ มือ

ไมยราพ
เป็นพญายักษ์ มีกาย
สีม่วงอ่อน ครองเมือง
บาดาล เป็นสหายกับ
ทศกัณฐ์

วิรุญจำบัง
เป็นยักษ์ มีกายสีขาว
เจือดำ เป็นบุตรของ
พญาทูษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่สำคัญ

แผนที่ภายในวัดพระแก้ว

๑. รูปฤาษีนั่ง
๒. พระโพธิธาตุพิมาน
๓. หอราชพงศานุสร
๔. หอราชกรมานุสร
๕. พระปรางค์ ๘ องค์
๖. หอพระมณเฑียรธรรม
๗. ฐานไพที
๘. เจดีย์ทอง ๒ องค์
๙. ปราสาทพระเทพบิดร
๑๐. พระมณฑป
๑๑. พระศรีรัตนเจดีย์
๑๒. พระราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๑, ๒, ๓
๑๓. พระราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๔
๑๔. พระราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๕
๑๕. พระราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๖ ๗, ๘, ๙
๑๖. รูปจำลองปราสาทนครวัด
๑๗. วิหารยอด
๑๘. หอพระนาก
๑๙. พระอุโบสถ
๒๐. วิหารพระคันธารราฐ
๒๑. พระมณฑปยอดปรางค์
๒๒. หอระฆัง
๒๓. ศาลาราย ๑๒ หลัง
๒๔. พระระเบียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

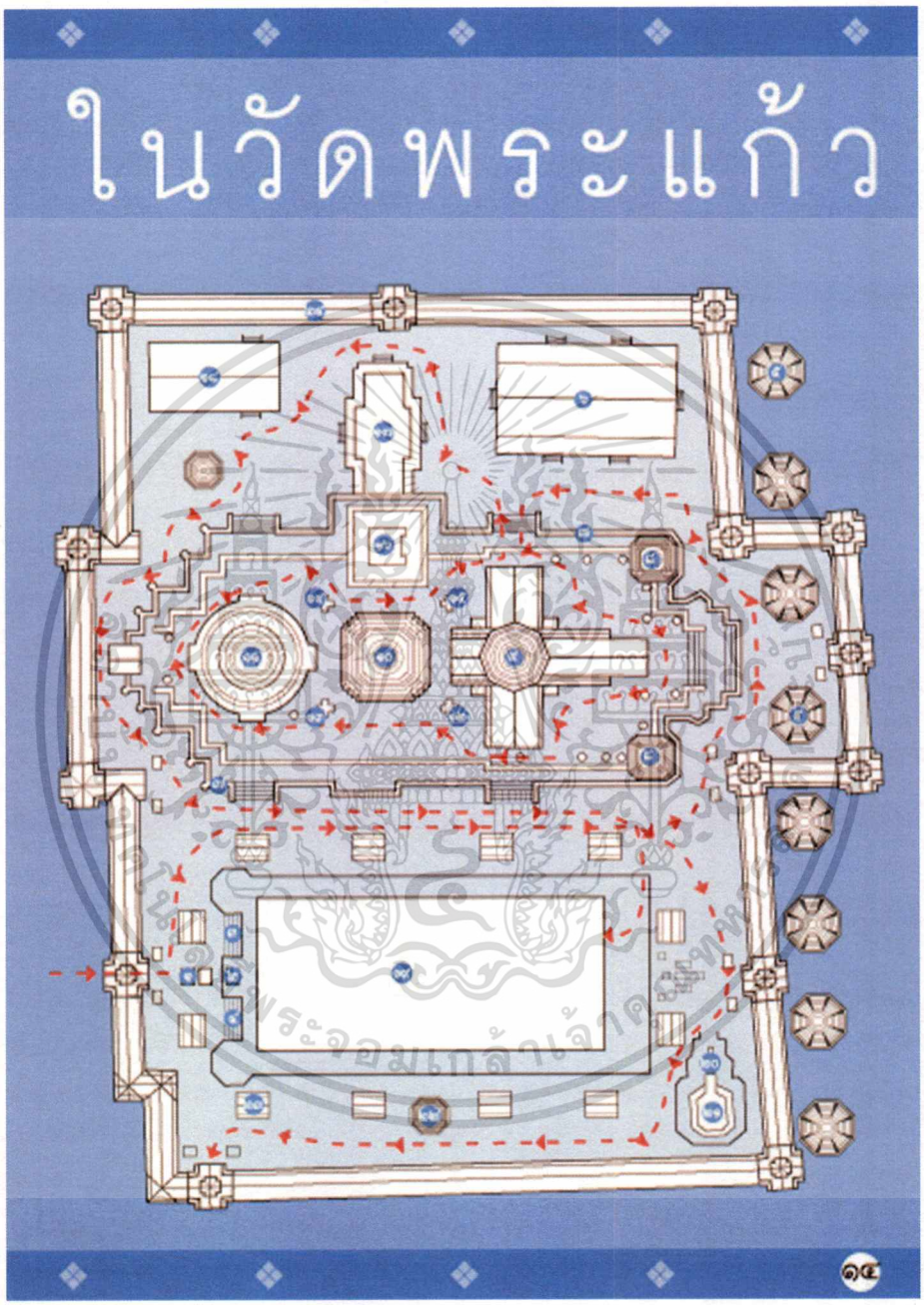

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางเข้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ในปัจจุบันการเข้าชมวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในปัจจุบัน อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้าชมเพียงทางเดียว ซึ่งถ้าเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ จะต้องซื้อบัตร ซึ่งที่จำหน่ายบัตรอยู่ตรงข้ามกับศาลาหทัยสมาคม แต่ถ้าเป็นคนไทยไม่ต้องซื้อบัตร ระหว่างทางเข้าประตูวัดจะมีศาลาเครื่องราชอิสริยยศอิสริยาภรณ์และเหรียญกษาปณ์ ซึ่งสามารถเข้าชมได้ กฎในการเข้าชมวัดพระแก้ว ห้ามใส่เสื้อแขนกุด เอวลอย ห้ามใส่กางเกงขาสั้น หรือ สามส่วน ไม่ควรใส่รองเท้าแตะ ห้ามส่งเสียงดัง และต้องขออนุญาตในการถ่ายรูปภายในอุโบสถ

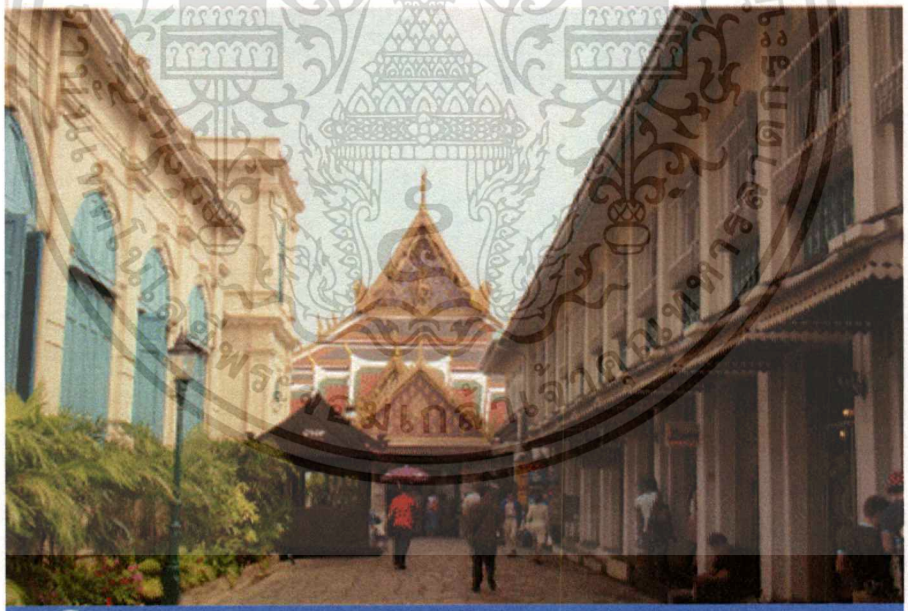

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระฤาษีและโพธิธาตุพิมาน

เมื่อก้าวเท้าผ่านประตูทางเข้าซึ่งประตูนี้ชื่อว่า ประตูพระฤาษี สิ่งแรกที่เห็นทันที คือ ฤาษีนั่งขัดเข่าอยู่บนแท่นหิน เบื้องหน้ามีเครื่องบดยา ด้านหลังพระฤาษีคือพระโพธิธาตุพิมาน

พระฤาษี ตนนี้มีชื่อว่า ชีวกโกมารภัจจ์ เป็นพระฤาษีที่หล่อด้วยโลหะสำริด สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๓ มีความชำนาญในด้านการปรุงยาสมุนไพร มีเครื่องบดยาเป็นสัญลักษณ์

พระโพธิธาตุพิมาน รัชกาลที่ ๔ ทรงโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเป็นมณฑปยอดทรงมงกุฎ ประดับด้วยกระเบื้องถ้วยทำเป็นรูปดอกไม้ ใบไม้ เพดาน และเสาด้านในมณฑปปั้นลวดลายอย่างฝรั่งปิดทอง ภายในประดิษฐานพระปรางโบราณบรรจุพระบรมสารีริกธาตุจากพุทธคยา ทรงเชิญมาจากเมืองเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

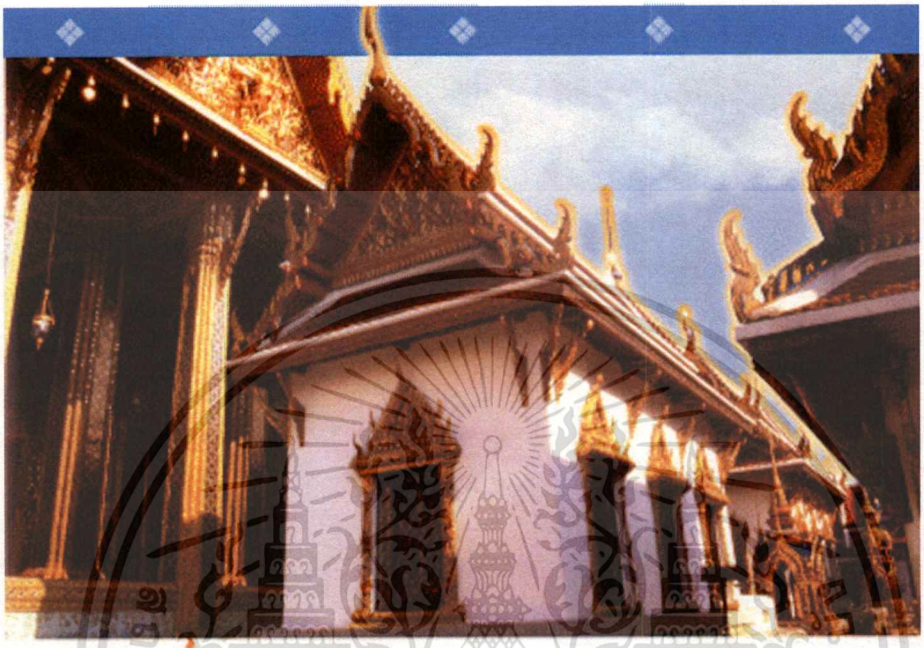

หอราชพงศานุสรและหอพระราชกรมานุสร

หอราชพงศานุสร และหอพระราชกรมานุสร อยู่ขนาบข้างพระโพธิธาตุพิมาน ซึ่งอยู่ที่กำแพงแก้วด้านหลังพระอุโบสถ เมื่อเดินเข้าวัดพระแก้วด้านประตูพระฤาษีก็จะเห็น ๒ พุทธสถานอยู่ด้านหลังทั้งซ้ายและขวา

หอราชพงศานุสร สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตั้งอยู่บนกำแพงแก้วด้านหลังพระอุโบสถด้านทิศใต้ และเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป ๘ องค์ ประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สร้างเป็นหอเล็กๆ หลังคามุงกระเบื้องเคลือบสี ประกอบด้วยช่อฟ้า ใบระกา ภายในเขียนพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์

หอราชกรมานุสร สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตั้งอยู่บนกำแพงแก้วด้านหลังของพระอุโบสถ อยู่ทางทิศเหนือของวัด ลักษณะรูปทรงเหมือนกับหอราชพงศานุสร ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่างๆ ๓๕ องค์ ประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ในพระนครศรีอยุธยา และกรุงธนบุรี ภายในเขียนภาพพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา โดยพระอาจารย์ขรัวอินโข่ง แห่งวัดราชบูรณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระอัษฎามหาเจดีย์หรือพระปรางค์แปดองค์

พระปรางค์แปดองค์ ทางหน้าวัดข้างตะวันออก สร้างพระปรางค์แปดองค์ วางเป็นระยะอยู่นอกพระระเบียง ๖ องค์ ภายในพระระเบียง ๒ องค์ เป็นเขตพระอาราม ด้านตะวันออก

ฐานพระปรางค์เป็นรูปแปดเหลี่ยม ก่ออิฐฉาบปูนตกแต่งด้วยลายปูนปั้นประดับกระเบื้อง มียักษ์ปูนปั้นแบกพระปรางค์ไว้ทั้ง ๔ ทิศ

พระปรางค์ทั้งแปดองค์นี้ ได้ทรงสร้างอุทิศถวายแด่ปูชนียบุคคลและวัตถุในพุทธศาสนา มีนามตามลำดับ

๑. พระสัมมาสัมพุทธมหาเจดีย์ (ปรางค์สีขาว) อุทิศถวายแด่พระพุทธองค์
๒. พระสัทธรรมปริยัติวรามหาเจดีย์ (ปรางค์สีราบหรือสีฟ้าหม่น) อุทิศถวายแด่พระธรรม
๓. พระอริยสงฆ์สาวกมหาเจดีย์ (ปรางค์สีชมพู) อุทิศถวายแด่พระสงฆ์
๔. พระอริยสาวิกภิกษุณีสังฆมหาเจดีย์ (ปรางค์สีเขียว) อุทิศถวายแด่พระภิกษุณี (องค์ที่ ๓ และ ๔ นี้อยู่ภายในพระระเบียงหน้าปราสาทพระเทพบิดร)
๕. พระปัจเจกโพธิสัมพุทธมหาเจดีย์ (ปรางค์สีเทา) อุทิศถวายแด่พระปัจเจกโพธิ คือ พระพุทธเจ้าในอดีตชาติ
๖. มรปัจจักรวรรดิราชามหาเจดีย์ (ปรางค์สีฟ้าอมเทา) อุทิศถวายพระมหาจักรพรรดิ
๗. พระโพธิสัตว์อัฐมหามหาเจดีย์ (ปรางค์สีแดง) อุทิศถวายแด่พระโพธิสัตว์
๘. พระศรีอริยเมตไตรยมหาเจดีย์ (ปรางค์สีเหลือง) อุทิศถวายแด่พระโพธิสัตว์ศรีอาริย เมตไตรยผู้จะลงมาตรัสรู้ในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอพระมณเฑียรธรรม

หอพระมณเฑียรธรรม สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ ฝีมือช่างวังหน้ามาสร้างสมทบช่างวังหลัง ลักษณะของสถาปัตยกรรมเป็นแบบรัตนโกสินทร์ยุคต้นที่ต่อเนื่องกับศิลปะอยุธยา สร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานพระไตรปิฎกฉบับต่างๆ และใช้เป็นที่สอนพระภิกษุสามเณร

หอพระมณเฑียรธรรม เป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า หลังคาจั่วซ้อนสี่ มีมุขลดด้านหน้า และด้านหลัง หน้าจั่วเป็นรูปพระพรหมทรงหงส์อยู่เหนือพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณสามเศียร ใต้จั่วเป็นเทพนมเรียงกัน ๕ องค์ อยู่ภายในซุ้มเรือนแก้ว ระหว่างเสาด้านหน้า หอพระมณเฑียรธรรมประดับด้วยไม้แกะสลักเป็นคูหาหน้านาง มีระเบียงและพาไลรอบอาคาร ปัจจุบันภายในไว้ตู้พระไตรปิฎกประดับมุกอย่างงดงาม ๒ ตู้ ภายในประดิษฐานพระไตรปิฎกหลายฉบับ เมื่อพ.ศ. ๒๔๓๕ สมเด็จฯกรมพระยาดำรงราชานุภาพโปรดให้ย้ายบานประตูมุก (ซึ่งเป็นบานประตูมุกสมัยพระเจ้าบรมโกศที่โปรดเกล้าฯให้สร้างสำหรับพระอุโบสถวัดบรมพุทธาราม พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นศิลปะที่มีค่า) ไปเก็บรักษาไว้ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

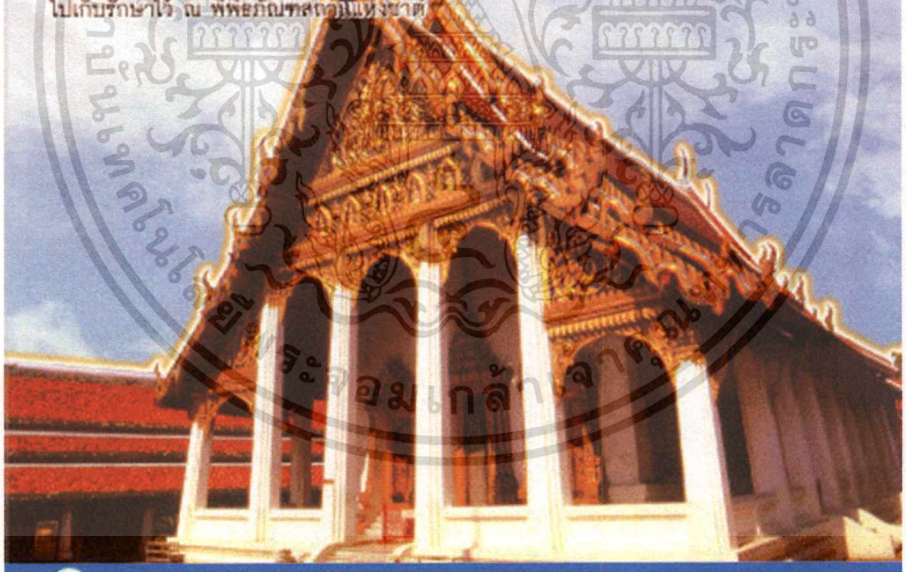

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

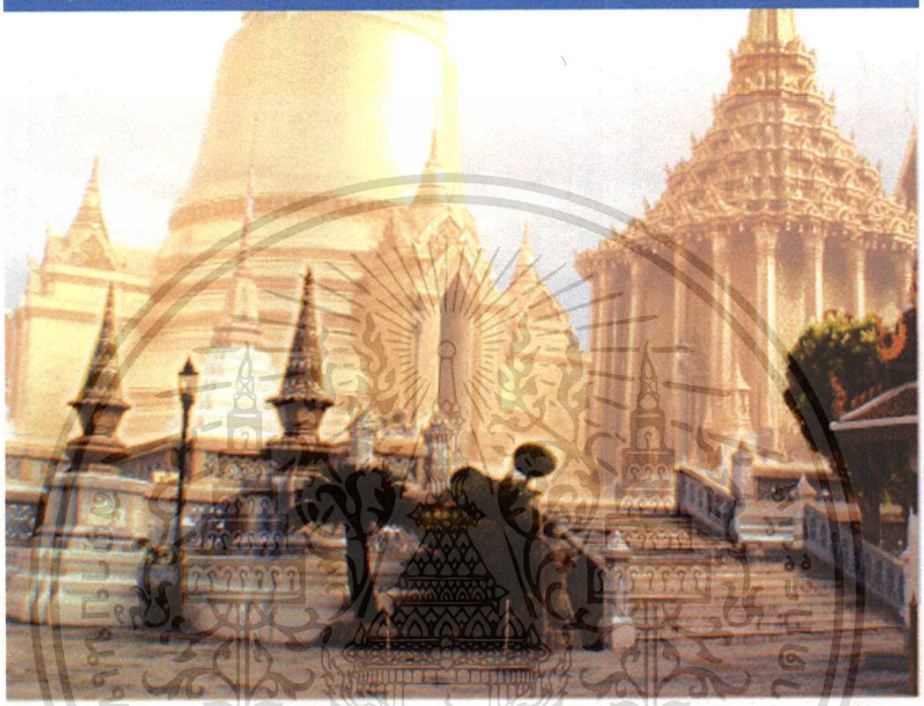

ฐานไพที

- ฐานไพที คือ ฐานร่วมของหลายอาคาร ในวัดพระแก้วมีฐานไพทีอยู่ ๒ ฐาน คือ
  - ฐานใหญ่อยู่ล้อมพระอุโบสถ มีอาคารบนฐานเล่นๆ ได้แก่ พระศรีรัตนเจดีย์ พระมณฑป ปราสาทพระเทพบิดร
  - ฐานเล็กอยู่ด้านหน้าพระอุโบสถทางทิศใต้ ประกอบด้วย หอพระคันธารราษฎร์ และพระมณฑปยอดปรางค์

ฐานไพทีสร้างขึ้นครั้งแรกในรัชกาลที่ ๔ ฐานไพทีจึงกลายเป็นลักษณะประจำสถาปัตยกรรมในสมัยรัชกาลที่ ๔

ฐานไพทีฐานใหญ่เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายกพื้นสูง ๓ ชั้น มีกำแพงแก้วโดยรอบ มีทางขึ้น ๖ ทาง มีซุ้มประตูยอดทรงมณฑปอยู่ด้านทิศตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระเจดีย์ทอง ๒ องค์

พระเจดีย์ทอง ๒ องค์ ตั้งอยู่บนฐานไพทีด้านหน้าของปราสาทพระเทพบิดร เป็นเจดีย์ที่รัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นอุทิศถวายพระราชบิดาองค์ทางด้านทิศใต้ และพระราชมารดาองค์ทางด้านทิศเหนือ

เจดีย์ทั้ง ๒ องค์มีขนาดและลักษณะเหมือนกันทุกประการ ตั้งอยู่บนฐานแปดเหลี่ยม เหนือฐานขึ้นไปเป็นรูปพญามาร(ยักษ์) และขุนกระบี่(ลิง) ทำด้วยปูนปั้นปิดกระจกสี แบกเจดีย์ทั้งหมด ๒๐ ตน เฉพาะตรงกลางฐานทั้ง ๔ ด้าน เป็นรูปขุนกระบี่ ตอนปลายยอดนพศูลเป็นโลหะฉลุโปร่งปิดทองทรงพุ่มข้าวบิณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

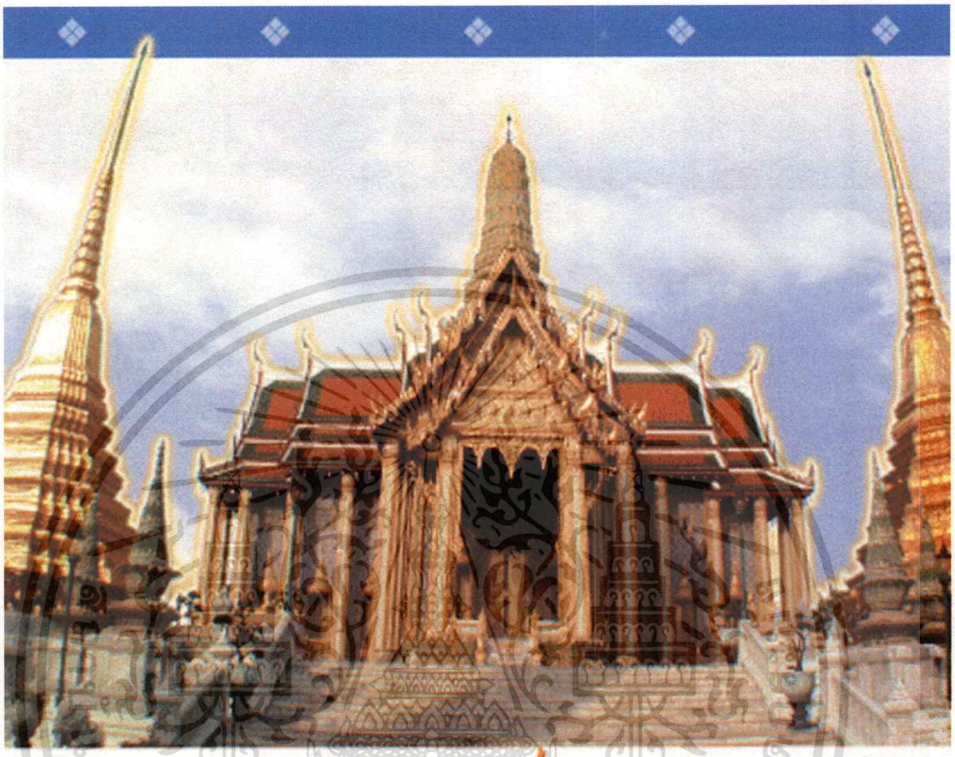

ปราสาทพระเทพบิดร

พระพุทธปรางค์ปราสาท หรือ ปราสาทพระเทพบิดร ถือเป็นอาคารที่สำคัญที่สุดบนฐานไพที รัชกาลที่ ๔ โปรดให้สร้างพุทธปรางค์ปราสาทตามแบบปราสาททองในกรุงศรีอยุธยา เป็นอาคารจตุรมุขทรงไทยเพื่อไว้เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต แต่สร้างเสร็จในรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากตัวปราสาทมีขนาดเล็กจึงมิได้อัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานที่นี่ และในปี พ.ศ.๒๔๔๑ เกิดไฟไหม้จึงต้องบูรณะปฏิสังขรอีกครั้ง มาเสร็จสมบูรณ์ในรัชกาลที่ ๖ และให้เป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ในพระราชวงศ์จักรี ทั้ง ๕ พระองค์ และทรงแปลงนามเรียกว่า "ปราสาทพระเทพบิดร"

ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ในพระราชวงศ์จักรี ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๘ เปิดเฉพาะวันมหาจักรี วันฉัตรมงคล วันสงกรานต์ วันปิยมหาราช วันเฉลิมพระชนมพรรษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระมณฑป

พระมณฑป ตั้งอยู่บนฐานไพที อยู่ระหว่างปราสาทพระเทพบิดรกับพระศรีรัตนเจดีย์ แต่เดิมสร้างเป็นหอมณเฑียรธรรมอยู่กลางสระ แต่ไฟไหม้เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๓๑ ข้าราชการยกเอาตู้ประดับมุก ทรงมณฑปออกมาได้พร้อมทั้งพระไตรปิฎกฉบับทองใหญ่ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ ดำรัสสั่งให้สร้างที่ประดิษฐานพระไตรปิฎกใหม่ โดยถมสระสร้างฐานใหม่ใช้เป็นที่ประดิษฐานพระมณฑป

พระมณฑปเป็นอาคารสี่เหลี่ยมทรงมณฑป มีชาลากำแพงแก้วล้อมรอบทุกชั้น บันไดขึ้นฐานทักษิณมี ๔ บันได ราวบันไดเป็นรูป นาคพลสิงห์กระได เป็นแบบเก่าที่สุด ลำตัวเป็นนาคหัวเป็นมนุษย์ มีซุ้มประตูเข้าทั้ง ๔ ด้าน ฐานบัทม์มีภาพยักษ์ และเทพนมประดับผนัง ด้านนอกติดลายพุ่มข้าวบิณฑ์ เสานางเรียงรอบมณฑปเป็นเสาบัวจงกลมุมอาคารพระมณฑปทั้ง ๔ มุม ประดิษฐานพระพุทธรูปหลักหิน รัชกาลที่ ๔ ทรงได้มาจากจันจิเพลาลัน เกาะชวา ประเทศอินโดนีเซีย

ภายในพระมณฑปผนังเขียนลายรดน้ำพื้นชาดแดงเป็นลายพุ่มข้าวบิณฑ์ พื้นปูด้วยเสื่อเงินลาน ตู้ที่ประดิษฐานอยู่กลางมณฑป เป็นตู้ทรงมณฑปเครื่องยอด ประกอบด้วย บันแถลงปักโดยตลอดลดหลั่นกันไป ตู้พระไตรปิฎกนั้นฝีมือประณีตเป็นที่สุด เป็นฝีมือเจ้าพระยามหาเสนา(บุนนาค) เป็นศิลปกรรมชิ้นเยี่ยมชิ้นหนึ่งของสกุลช่างรัตนโกสินทร์

ลักแผงที่ปรากฏบนประตับ ๔ด

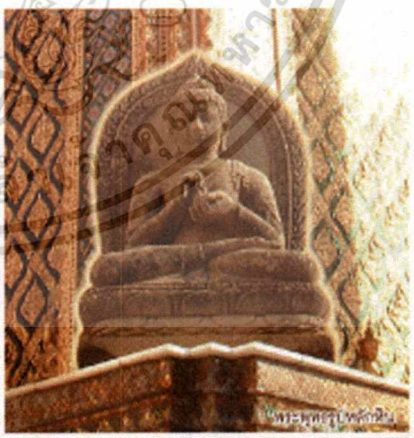

พระพุทธรูปหลักหิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระศรีรัตนเจดีย์

พระศรีรัตนเจดีย์ สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตั้งอยู่บนฐานไพที ด้านตะวันตกของพระมณฑป ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่ได้มาจากลังกา เจดีย์นี้ได้โปรดให้ถ่ายแบบจากเจดีย์สามองค์ของวัดพระศรีสรรเพชญ์อยุธยา เป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูน ประดับด้วยกระเบื้องโมเลกทองที่สั่งทำจากประเทศอิตาลีทั้งองค์ ทางเข้าเป็นรูปโค้งแหลม มีมุขประตู ๔ ด้าน ทำเป็นหน้าบัน ตอนบนของรุ้มประตูสร้างเป็นเจดีย์องค์เล็กมีลักษณะเดียวกันกับพระศรีรัตนเจดีย์ทุกประการ ภายในเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ

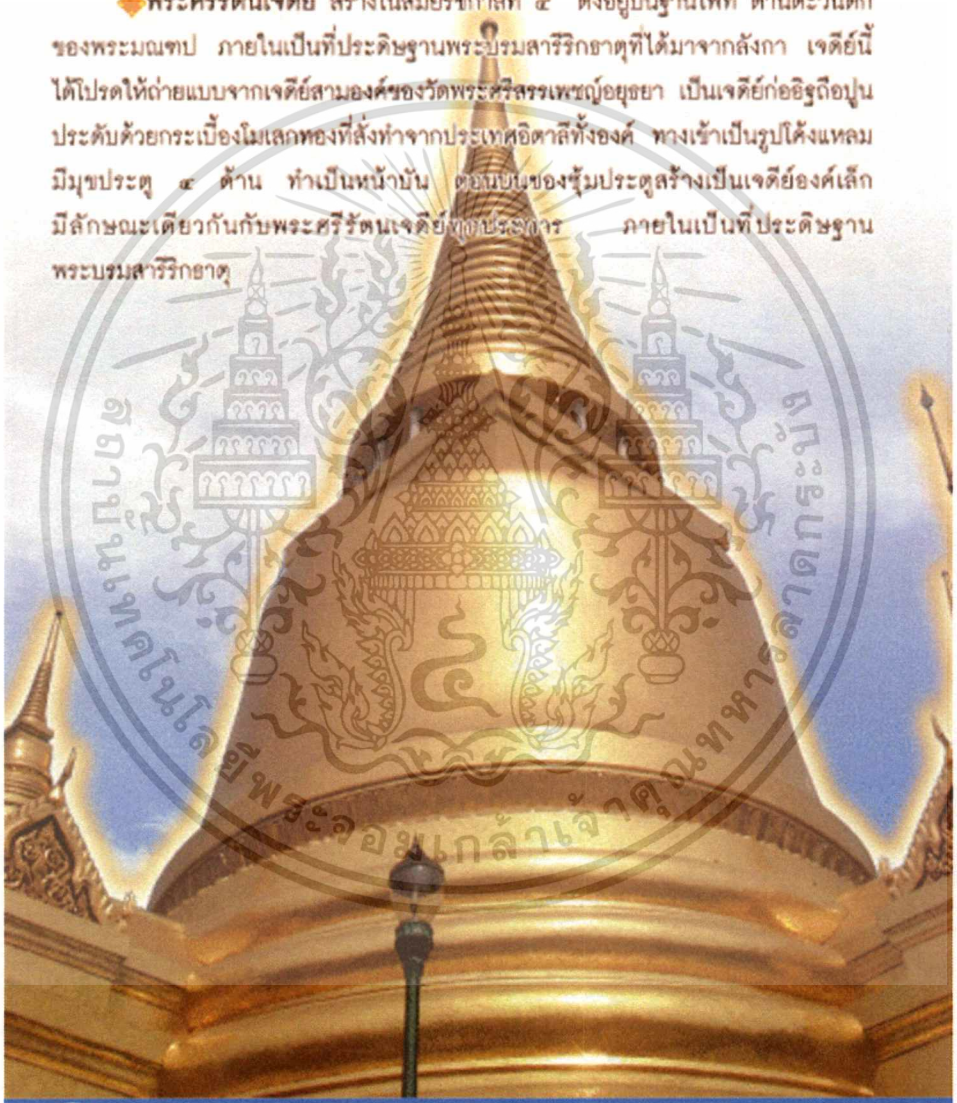

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

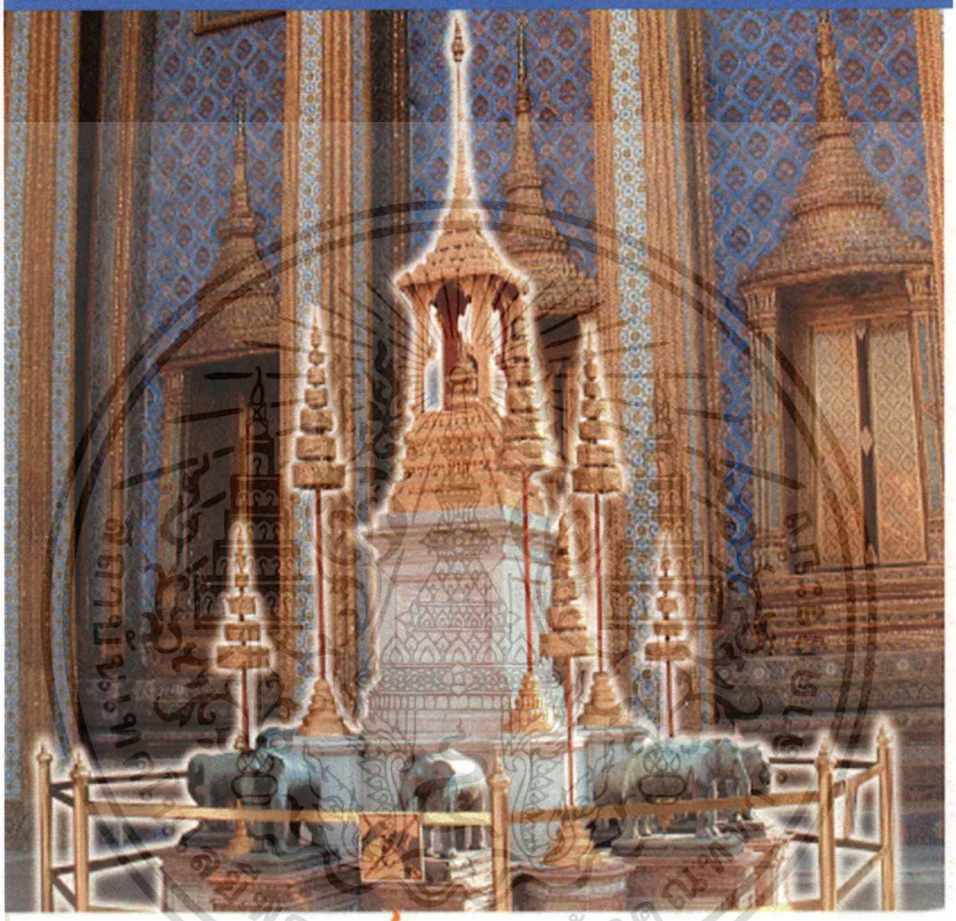

พระราชานุสาวรีย์ประจำรัชกาล

พระราชานุสาวรีย์ประจำรัชกาลต่าง ๆ ในกรุงรัตนโกสินทร์ เริ่มสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๓ ตั้งอยู่บริเวณฐานไพที บุษบกใช้บรรจุตราแผ่นดินประจำรัชกาลซึ่งหล่อด้วยสัมฤทธิ์ชุบทอง วางเหนือบานศิลาอ่อน ฐานล้อมรอบด้วยรูปหล่อสัมฤทธิ์พระยาช้างเผือก พระราชานุสาวรีย์ประจำรัชกาลที่ ๑ รัชกาลที่ ๒ และรัชกาลที่ ๓ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือระหว่างมณฑป และพระศรีรัตนเจดีย์ พระราชานุสาวรีย์ประจำรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ ทั้ง ๒ แห่งนี้ ตั้งอยู่ทางทิศใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระเศวตกุฎาคารวิหารยอด

พระเศวตกุฎาคารวิหารยอดหรือพระวิหารยอด สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๑ แต่เดิมเรียกวิหารขาว ต่อมาในรัชกาลที่ ๓ ทรงรื้อลง และสร้างใหม่เป็นวิหารยอด ประดิษฐานพระเทพบิดร พระนาก และพระพุทธรูปศิลา ในจดหมายเหตุของพระศรีภูมิปริชา เรียกว่าเศวตกุฎาคารวิหารยอด ลักษณะของวิหารยอดนั้น มีหลังคากลาง ประดับกระเบื้องถ้วยลายดอกไม้ยอดชุ้มเป็น ปีกประดับด้วยกระจกสี มียอดนพศูล เป็นโลหะฉลุโปร่งลายพุ่มข้าวบิณฑ์ หลังคามุขลดชั้นสองด้าน มุงด้วยกระเบื้องดินเผา เคลือบ ประดับด้วยช่อฟ้า ใบระกา นาคสะดุ้ง หางหงส์รูปนกเจ่า และมีบานประตูมุก สมัยพระเจ้าบรมโกศ โดยนำมาจากบานประตูวิหารพระพุทธไสยาสน์ วัดป่าโมกข์ จังหวัดอ่างทอง

๒๔๗

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

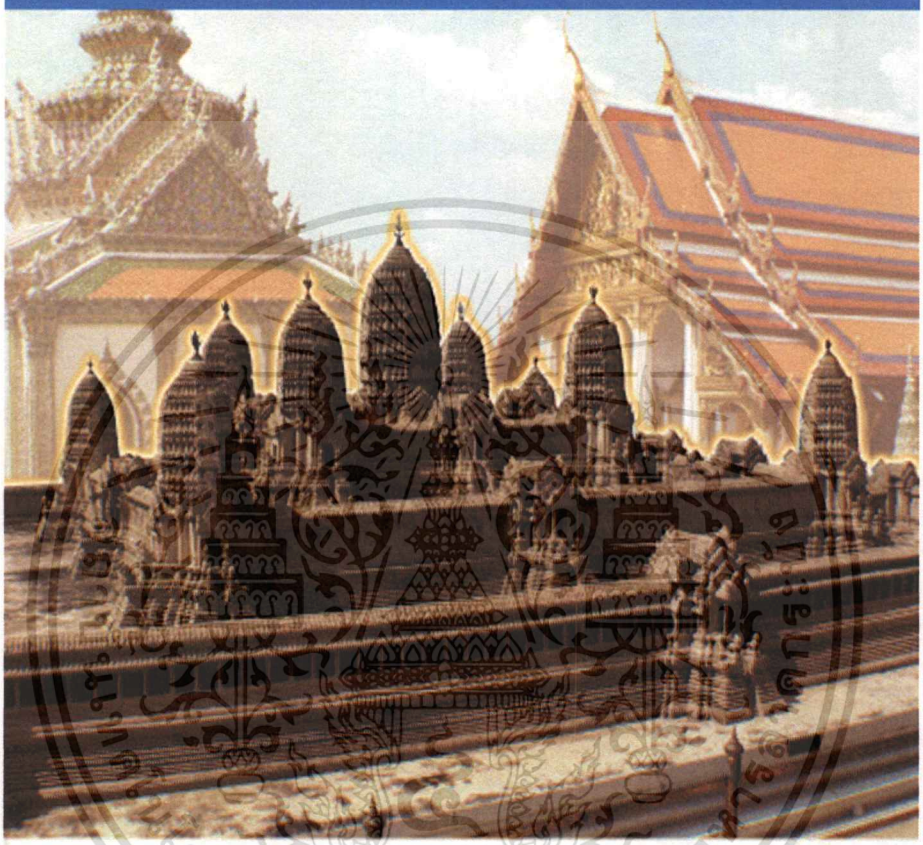

ปราสาทนครวัดจำลอง

ปราสาทนครวัดจำลอง สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ โดยทรงโปรดเกล้าฯ ให้ไปจำลองแบบมาจากนครวัด เมืองเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา เพื่อให้ประชาชนได้ชมเพราะในขณะนั้นประเทศกัมพูชายังเป็นประเทศราชขึ้นต่อประเทศไทย มาสร้างสำเร็จในสมัยรัชกาลที่ ๕ ถือว่าเป็นสิ่งแปลกมหัศจรรย์ชิ้นหนึ่งของโลก ตั้งอยู่ทางด้านหน้าของฐานไพที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอพระนาก

หอพระนาก ของเดิมสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ เดิมเป็นที่ประดิษฐานพระนาก เป็นพระพุทธรูปยืนหล่อด้วยนากทั้งองค์ สูงประมาณ ๔ เมตร เชิญมาแต่พระนครศรีอยุธยา (ปัจจุบันตั้งเป็นประธานอยู่ในพระวิหารยอด) และเป็นที่เก็บอัฐิเจ้านายฝ่ายในตามแบบกรุงศรีอยุธยา

หอพระนากองค์ปัจจุบันสร้างใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๓ เป็นที่ประดิษฐานพระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว นอกจากนั้นก็มีพระโกศทรงพระอัฐิเจ้านายในพระบรมราชจักรีวงศ์

หอพระนากเป็นอาคารทรงไทย ๗ ห้อง ยกพื้นสูงระดับบันได ๕ ขั้น เสาริมบันไดทั้ง ๒ ข้าง เป็นเสาทรงสี่เหลี่ยมย่อมุม หัวเสาเม็ดทรงมัณฑ์ปิดทอง ประดับเป็นชุ้มทรงมณฑปปิดทองประดับกระจก

หน้าบันเป็นไม้จำหลักรูปเทพพนมรึ่งองค์ลอยจากบัวจงกล ล้อมรอบด้วยลายกระหนกก้านขดปลาย หลังคาโครงสร้างไม้ทรงไทยลด ๓ ชั้น มีมุขลดทั้งด้านหน้าและด้านหลัง มุงด้วยกระเบื้องดินเผาเคลือบ ประดับตัวยอดฟ้า ใบระกา หางหงส์ นาคสะดุ้ง ปิดทองประดับกระจก มีคันทวยรับชายคาโดยรอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

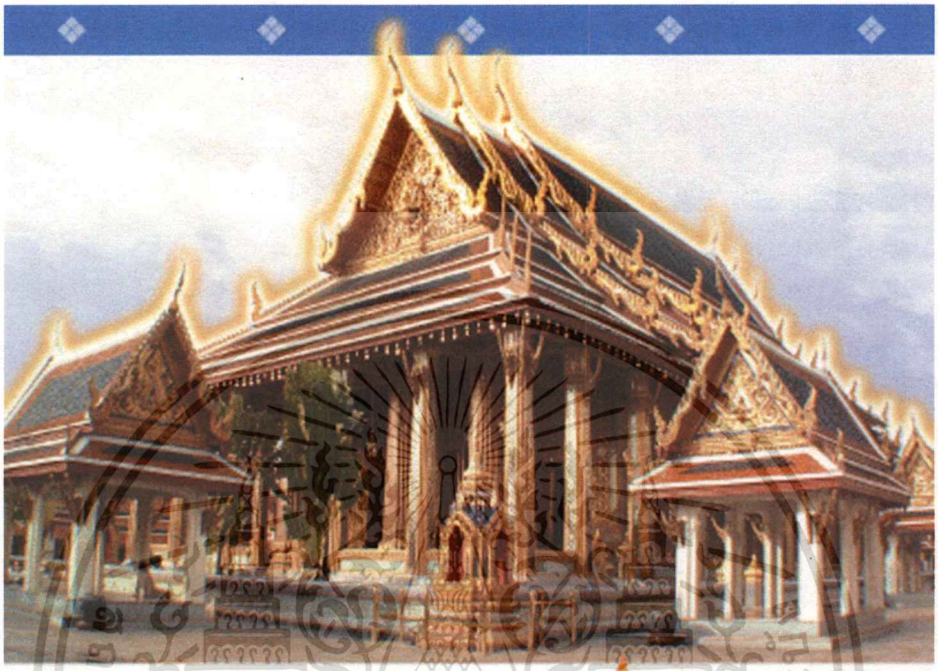

พระอุโบสถ

พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นพระอุโบสถขนาดใหญ่ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีระเบียงโดยรอบหลังคาซ้อน ๓ ชั้น มีมุขลดด้านหน้า และด้านหลังโครงสร้างหลังคาเป็นไม้มุงด้วยกระเบื้องเคลือบ มีช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ นาคสะดุ้ง ปลายเชิงชาย แขวนกระดิ่งไปโพธิ์โดยรอบ หน้าบันเป็นไม้จำหลักแกะลายรูปพระนารายณ์ทรงครุฑหยุดนาคปัตทอง นับเป็นสถาปัตยกรรมสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ที่ต่อเนื่องกับสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีพรวดทรงงดงามเป็นพิเศษ

ตัวพระอุโบสถยกพื้นสูง ๒ ระดับ ระดับแรกเป็นพื้นเฉลียงทำเป็นฐานทักษิณ ระดับที่สองเป็นพื้นพระอุโบสถตอนล่างยกเป็นฐานปัทม์อีกชั้นหนึ่ง โดยมีเสาหาน มุขหน้าและมุขหลัง ซึ่งเป็นเสาปูนย่อเหลี่ยมไม้สิบสอง ฐานเสาเป็นฐานปัทม์ทรงเครื่องประดับด้วยกระเบื้องเคลือบสี ลายดอกไม้จีนผูกลายแบบไทยถัดขึ้นมาเป็นฐานสิงห์ ผนังเสาเป็นลายประจำยาม เสานางเรียงเป็นเสาด้านข้างพระอุโบสถ คล้ายเสาหานต่างกันตรงฐานเสาเป็นเพียงลายท้องไม้แบบลายก้ามปู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร

ในสมัยรัชกาลที่ ๑ ได้ทรงอัญเชิญ **"พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร"** มาจากเวียงจันท์ ในพ.ศ. ๒๓๒๒ มาไว้ในพระอุโบสถของวัดพระแก้ว เรียกโดยสามัญว่า **"พระแก้วมรกต"** เนื่องจากองค์พระเป็นอัญมณีสีเขียวทึบทั้งองค์ไม่รวมฐานหน้าตักกว้าง ๔๘.๓ เซนติเมตร สูงตั้งแต่ฐานเฉพาะทับเกศาถึงพระเมาลี ไม่นับแกนที่เป็นแท่งต่อจากฐานสูง ๒๖ เซนติเมตร ประดิษฐานอยู่บนบุษบกทอง

พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ มีพระราชศรัทธา สร้างเครื่องทรงถวายเป็นพุทธบูชาสำหรับฤดูร้อน และฤดูฝน

เครื่องทรงสำหรับฤดูร้อน เป็นเครื่องต้นประกอบด้วย มงกุฎ พาหุรัด ทองกร พระสังวาลเป็นทองลงยาประดับมณีต่างๆ ยอดมงกุฎประดับด้วยเพชร

เครื่องทรงสำหรับฤดูฝน เป็นทองทำเป็นกาบหุ้มองค์พระอย่างห่มตองจำหลักลายที่เรียกว่า ลายพุ่มข้าวบิณฑ์ พระเศียรใช้ทองทำเป็นกาบหุ้มตั้งแต่ไรพระเกศาถึงจอมเมาลี เม็ดพระศกลงยาสีน้ำเงินแก่ พระรัศมีทำเวียนทักษิณาวรรตประดับมณี และลงยาให้เข้ากับเม็ดพระศก

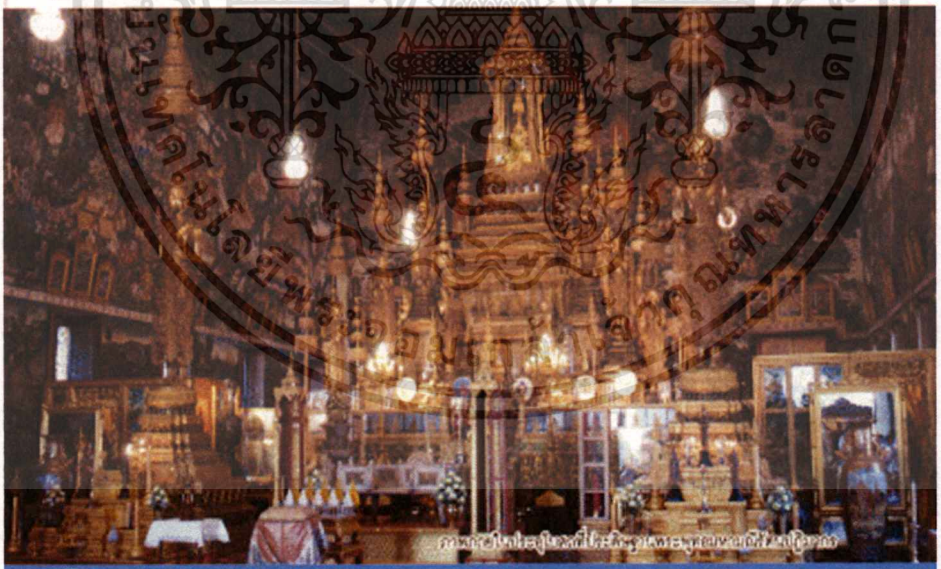

ภาพพระโกษฐที่ประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

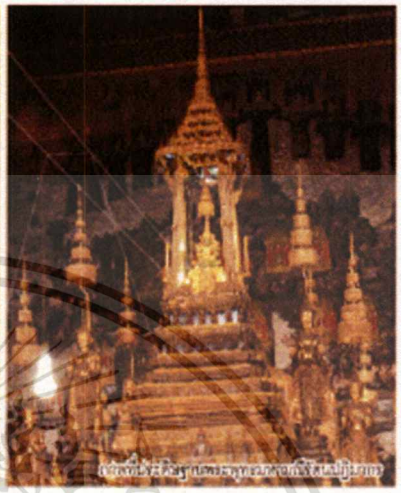

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสร้างเครื่องทรงสำหรับฤดูหนาวถวาย อีกชุดหนึ่งทำด้วยทองเป็นหลอดลงยา ร้อยด้วยลวดทองเกลียวทำให้ไหวได้โดยตลอดเหมือนกับผ้าใช้คลุมทั้งสองพาหาขององค์พระ

บุษบกทองที่ประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร สร้างด้วยไม้สลักหุ้มทองคำทั้งองค์ ฝังมณีมีค่าต่างๆ ทรวดทรงงดงามมาก เป็นฝีมือช่างรัชกาลที่ ๑ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เดิมบุษบกนี้ตั้งอยู่บนฐานชุกชี พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างพระเบญจาสามชั้น หุ้มด้วยทองคำสลักลายวิจิตรหนุนองค์บุษบกให้สูงขึ้น

บนฐานชุกชีด้านหน้าประดิษฐานพระสัมพุทธพรรณีของรัชกาลที่ ๔ เป็นพระพุทธรูปที่คิดแบบขึ้นใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๔ โดยไม่มีพระเมาลี มีพระรัศมีอยู่กลางพระเศียร จีวรที่ห่มคลุมองค์พระทำเป็นจีวรริ้ว พระกรรณทำเป็นแบบหูมนุษย์ธรรมดาไม่ยาวเหมือนกับพระพุทธรูปโดยทั่วไป หน้าฐานชุกชีประดิษฐานพระพุทธปฏิมากรฉลองพระองค์รัชกาลที่ ๑ และที่ ๒ องค์ด้านเหนือพระนามว่าพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก องค์ด้านใต้พระนามว่า พระเสฏฐตมาลัย พระพุทธรูปปั้นสองพระองค์นี้ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๓ โปรดให้สร้างขึ้นหล่อด้วยทองสำริดสูง ๓ เมตร ทรงเครื่องแบบจักรพรรดิราชาธิราชหุ้มทองคำหนักองค์ละ ๓๘.๖๔ กิโลกรัม เครื่องทรงเป็นทองคำลงยา สีประดับมณีมีค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

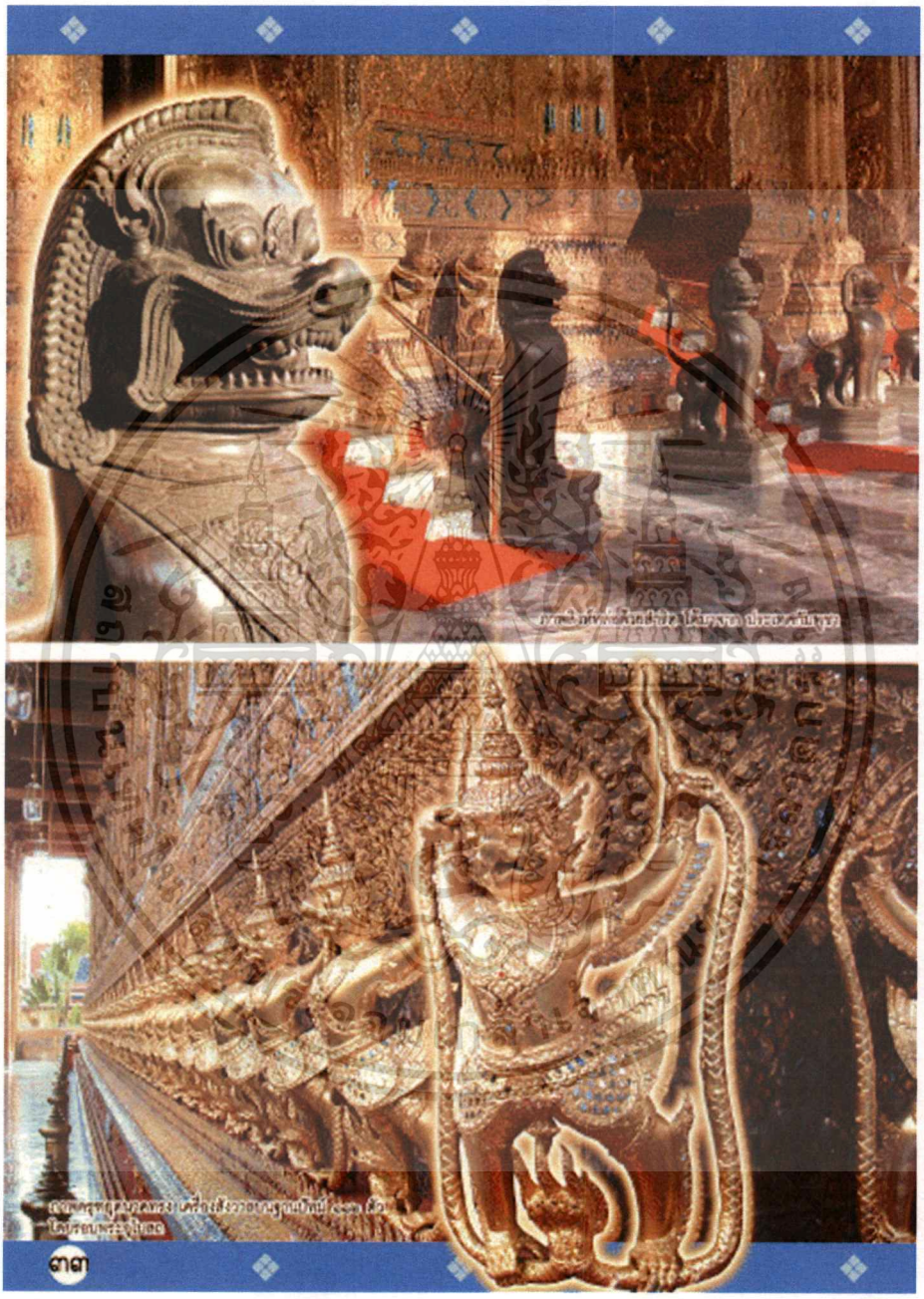

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระอุโลดเดิมสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ เพื่อประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) ทรงอัญเชิญมาจากเวียงจันทร์และให้สร้างเครื่องทรงฤดูร้อน และฤดูฝน

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ ได้โปรดเกล้าฯให้ปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ มีการสร้างเครื่องทรงฤดูหนาว เพิ่มเติม มีการตั้งครุฑหล่อด้วยลำริดทั้ง ๔ ด้านเป็นรูปครุฑยุดนาคทรงเครื่องสังวาลบนฐานบัทม์ ๑๑๒ ตัว ผนังด้านนอกได้เปลี่ยนจากลายทองรดน้ำพื้นสีแดงเป็นลายปั้นปูนปิดทองประดับกระจก เพื่อให้เข้ากับผนังพระมณฑป ภาพภายในโดยเฉพาะภาพด้านที่ลบไหม่เขียนเป็นภาพชบวนพยุหยาตรา และภาพปฐมสมโพธิพระอุโบสถนี้มีพระทวารทางขึ้นทั้งด้านหน้าด้านหลัง ด้านละสามช่อง บานประตูเป็นลายประดับมุก จึงอาจสันนิษฐานได้ว่าเป็นฝีมือเจ้าพระยามหาเสนา (มุนนาค) ทรวดทรงพระอุโบสถและการประดับกระเบื้องเคลือบตลอดจนผนังก้าแพงแก้ว ดังที่เห็นอยู่นี้เป็นการประดับในสมัยรัชกาลที่ ๕ ที่พระทวาร(ประตู)ทางขึ้นพระอุโบสถมีสิงห์หล่อด้วยลำริด ได้มาจากประเทศกัมพูชาคู่หนึ่ง และได้หล่อเพิ่มเติมขึ้นใหม่อีกจนครบ ๑๒ ตัว โดยตั้งไว้ชุมบันไดละคู่ ทั้งทางด้านหน้าด้านหลัง ฝีมือหล่อ และการจัดท่าอย่างประณีตมากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอคันธารราษฎร์

หอคันธารราษฎร์ ตั้งอยู่ทางหน้าพระอุโบสถริมระเบียงด้านทิศตะวันออก สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธคันธารราษฎร์ เป็นพระพุทธรูปสำริดปางประทับนั่งยกพระหัตถ์ขวาเสมอพระอุระกวักเรียกเมล็ดฝน พระหัตถ์ซ้ายรองรับเมล็ดฝน และครองจีวรห่มเฉียงแบบจีน ฝีมือช่างสมัยรัชกาลที่ ๑ เป็นพระพุทธรูปตั้งสำหรับพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

หอคันธารราษฎร์ เป็นอาคารทรงไทยรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ตั้งอยู่บนฐานไพทีและรองรับด้วยฐานปัทม์ ทางขึ้นหออยู่ตรงหน้ามุขด้านทิศเหนือของพระอุโบสถ บันไดเป็นรูปพญานาค ตรงหัวเสาบนฐานไพที ตั้งสิงโตจำหลักแบบจีนโดยรอบ ยอดเป็นปรางค์แบบรัตนโกสินทร์ แบบปรางค์ทรงขอม ทำเป็นหอที่ประดับกระเบื้องเคลือบสี

ผนังภายในเป็นภาพจิตรกรรมฝีมือพระอาจารย์อิน(ขรัวอินโข่ง)วัดราชบูรณะ เรื่องพระราชพิธีพืช มงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

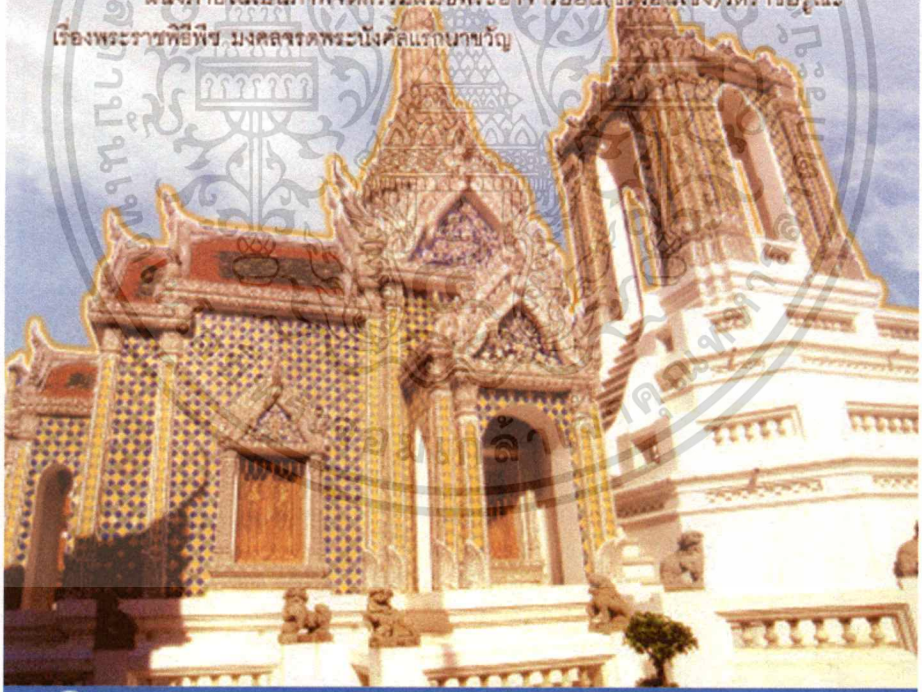

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

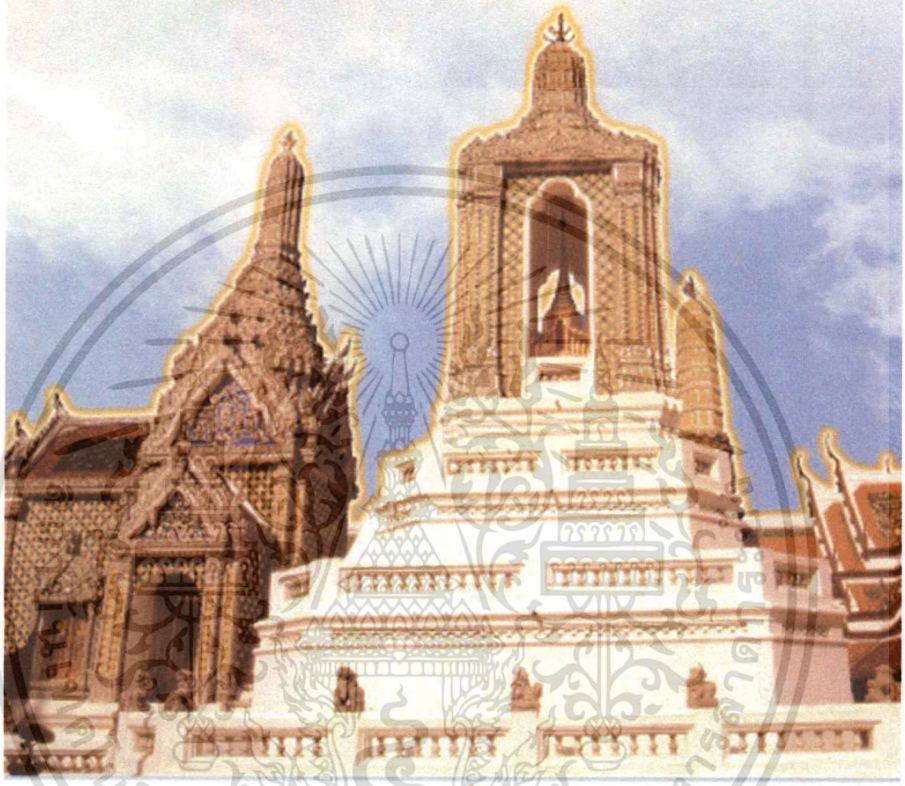

พระมณฑปยอดปรางค์

พระมณฑปยอดปรางค์ ตั้งอยู่บนฐานโพที่เดียวกับหอพระคันธารราษฎร์ทางด้านทิศใต้ สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ เพื่อประดิษฐานพระเจดีย์โบราณทรงกลมแบบลังกา ที่ได้มาจากทางเหนือ ในสมัยที่พระองค์ทรงผนวชอยู่

ยอดมณฑปเป็นปรางค์ ย่อมุมไม้สิบสองประดับกระเบื้องเคลือบสี่เหลี่ยมจัตุรัส ส่วนย่อมุมเป็นบัว โคนเสาตรงกลางผนังทั้ง ๔ ด้าน เจาะเป็นช่องโค้ง ๓ โค้ง ตอนบนเป็นยอดปรางค์ ๓ ชั้น ยอดนพศูลเป็นโลหะรูปฝักเพกา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอระฆัง

หอระฆัง สร้างอยู่ทางด้านทิศใต้ของพระอุโบสถ สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ และต่อมารัชกาลที่ ๔ ได้ทรงปฏิสังขรณ์อีกครั้งหนึ่ง หอระฆังเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส เป็นทรงบุษบก ตั้งอยู่บนฐานทักษิณแบบปรางค์ ย่อมุมไม้สิบสองประดับด้วยกระเบื้องเคลือบลายไทยสั่งทำจากเมืองจีน แขวนระฆังซึ่งโปรดให้ย้ายมาจากวัดสระเกศฯ เพราะว่ามีเสียงกังวานไพเราะมาก ต่อจากฐานปรางค์เป็นอาคารสี่เหลี่ยมมีบันไดซ่อนอยู่ ภายในหอระฆังนี้ประดับกระเบื้องเคลือบสี ระฆังที่หอระฆังนี้จะย่ำแต่ในกรณีพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

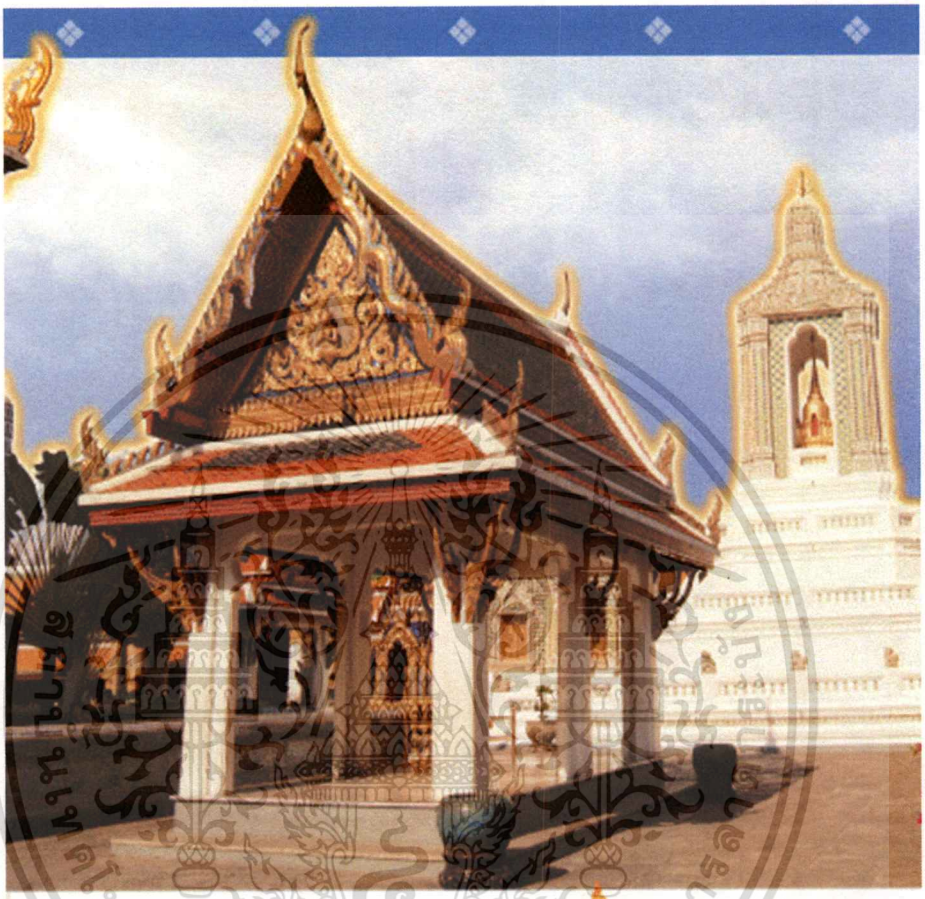

ศาลาราย

ศาลาราย เป็นศาลาโถงไม่มีฝา ตั้งอยู่รอบพระอุโบสถ ของเดิมสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ มี ๑๒ หลัง ไว้สำหรับเป็นที่นั่งพักฟังธรรม ศาลาทั้ง ๑๒ หลัง มีลักษณะเหมือนกันทั้งศิลปะ ลวดลาย ขนาด หลังคามุงกระเบื้องเคลือบ ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ นาคสะดุ้งทำด้วยไม้ ทรงหลังคาได้เปลี่ยนใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๗ ซ่อมใหญ่ครั้งที่ฉลองพระนคร 150 ปี รวมทั้งช่อฟ้า ใบระกา เปลี่ยนเป็นไม้ประดับกระจกลวดลายที่หน้าบัน ก็ได้เปลี่ยนใหม่ในครั้งนี้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำศัพท์

กำแพงแก้ว หมายถึง การก่อกำแพงที่มีความสูงประมาณ ๘๐-๑๒๐ ซม. หนาประมาณ ๔๐ ซม. ตัวกำแพงก่อ และทำเป็นปูนปั้นมีลวดลายสวยงามเหมือนอย่างฐานปัทม์ คือทำเป็นแบบบัวคว่ำบัวหงาย ซึ่งทำหน้าที่แบ่งแยกลำดับความสำคัญของอาคารที่ล้อม

บูรณะปฏิสังขร หมายถึง การซ่อมแซมให้ดีเหมือนเดิม

พระระเบียง หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะคล้ายศาลาแต่มีหลังคายาวโอบล้อมอาคารสำคัญในเขตศาสนสถาน มีความกว้างโดยประมาณ ๓-๔ เมตร ความยาวขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่ต้องการล้อม โดยทั่วไปนิยมล้อมเป็นรูปสี่เหลี่ยมบรรจบเป็นวงจึงเกิดมีมุมหักข้อศอกทั้งสี่มุม จึงนิยมเติมคำว่าคดต่อท้ายเพราะคำว่า คด หมายถึงหักงอหรือไม่ตรง ด้วยเหตุนี้จึงสามารถเรียกได้ หลายชื่อแล้วแต่ท้องถิ่น เช่น พระระเบียงคด หรือระเบียงคด

พลับพลาเปลื้องเครื่อง หมายถึง อาคารที่ใช้สำหรับเป็นที่พระมหากษัตริย์เปลี่ยนชุดฉลองพระองค์ ในวาระที่ทรงเสด็จพระราชดำเนินเพื่อบำเพ็ญพระราชกุศลบริเวณวัด

ประดิษฐาน หมายถึง แต่งตั้งไว้

ปูชนียบุคคล หมายถึง บุคคลที่น่านับถือ

ศาลาราย หมายถึง ศาลาที่ใช้เป็นที่นั่งพักของผู้มาเยือน วางอยู่โดยรอบ บริเวณวัด

อวตาร หมายถึง การแบ่งภาคมาเกิดในโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำศัพท์ภาพ

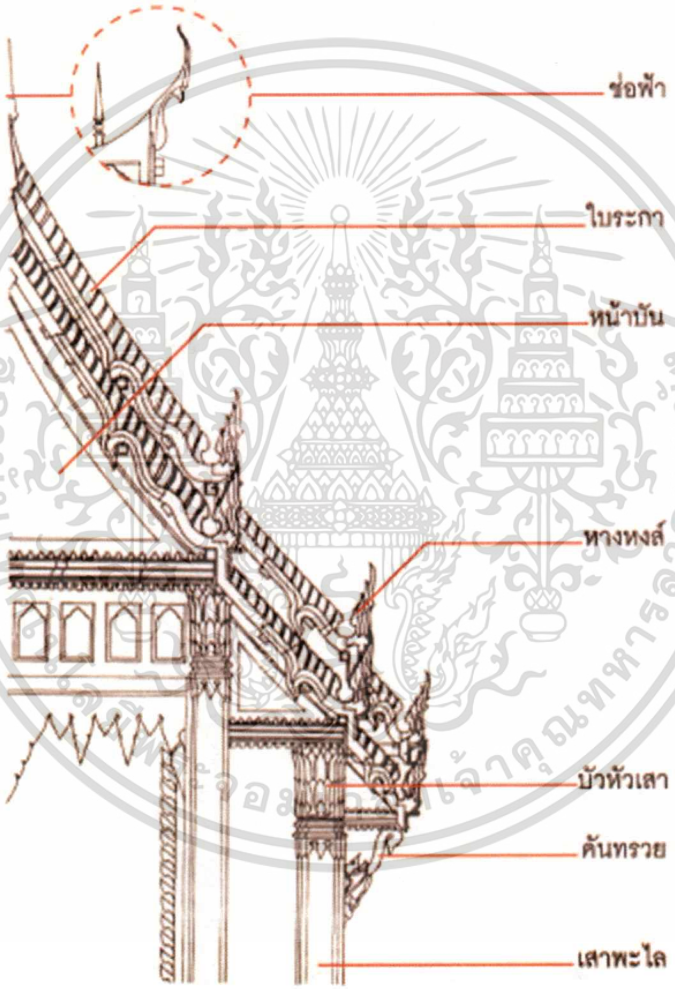

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

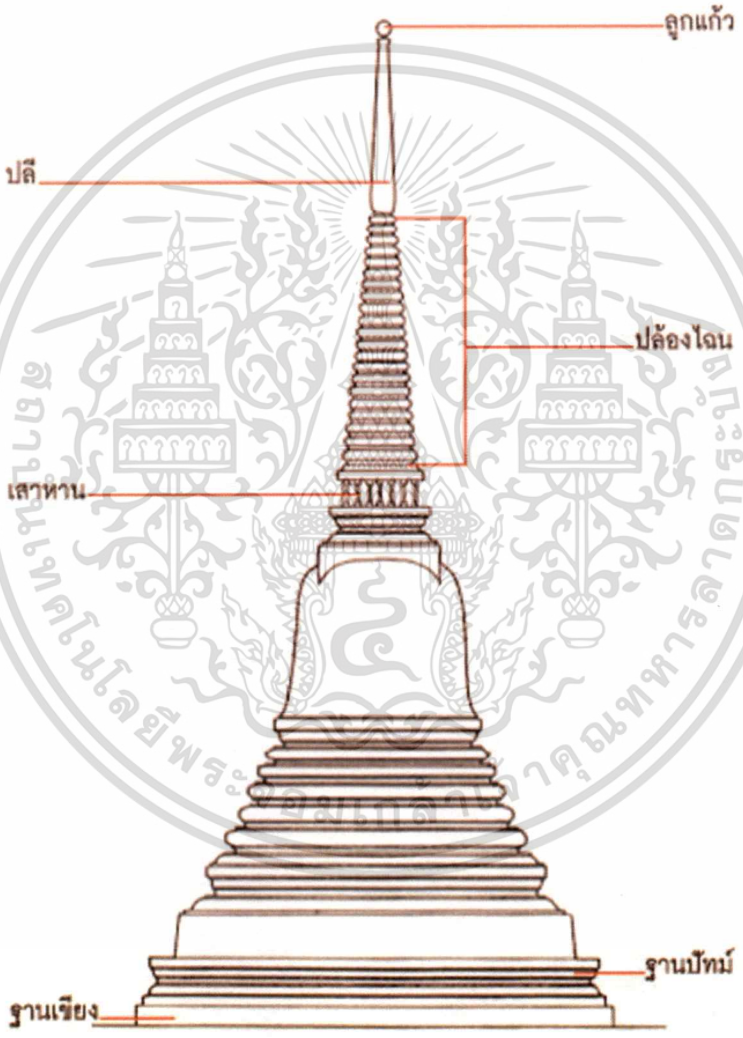

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

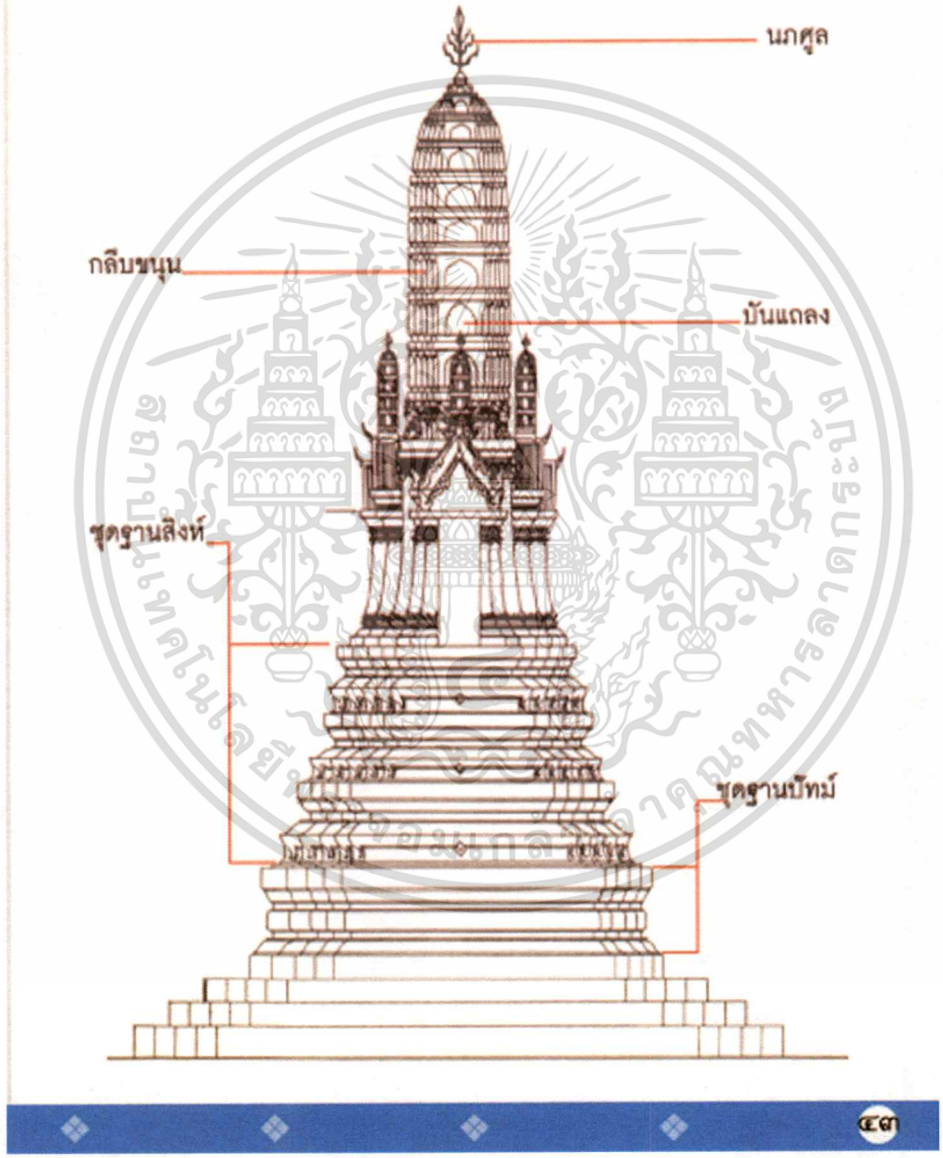

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสืออ้างอิง

ประวัติวัดพระศรีรัตนสาสดาราม ของศาสตราจารย์ ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล
สำนักพระราชวังจัดพิมพ์

นำชมพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนสาสดาราม
ของ สมบัติ จำปาเงิน จัดพิมพ์โดย บริษัท 2020 เวิลด์ มีเดีย จำกัด

วัดพระศรีรัตนสาสดารามและพระบรมมหาราชวัง
ของ นิตดา หงษ์วิวัฒน์ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์แสงแดด 2546

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

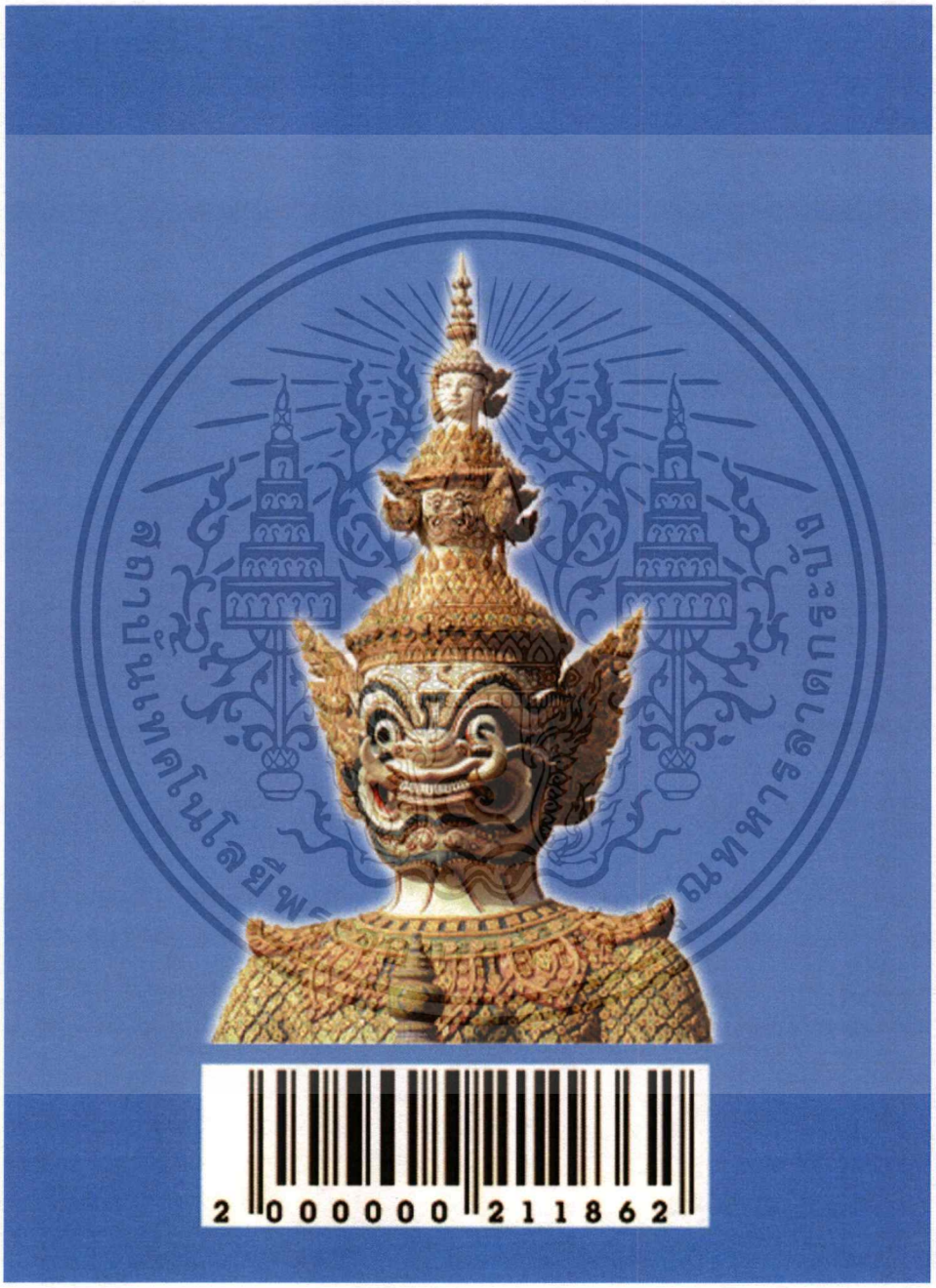

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวฤดีภรณ์ ลลิตานนท์
วัน เดือน ปี เกิด	18 ธันวาคม 2518
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	426 ถ.หลวง เขตป้อมปราบ แขวงป้อมปราบ กรุงเทพฯ 10100
สถานที่ทำงาน	บริษัท เซ็นคาร์ จำกัด
ตำแหน่ง	ครีเอทีฟ บริษัทเซ็นคาร์ จำกัด
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2538 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอุเทนถวาย ปีการศึกษา 2540 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัญฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้